

AŞIK GARİP

AZƏRBAYCAN
HALK DƏSTANI

NAZIM
HİDAYETOĞLU

Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU

AŞIK GARİP

AZERBAYCAN HALK DESTANI

TRABZON 1999

*Destanın bu variantı Gürcistan Respublikasının Garayazlı (Gardabani) bölgesinin Kosalı köyünde yaşayan -Azeri üstad âşık Alhan Karayazılı'nın öğrencisi olmuş- üstad âşık **Aslan Kosalı** tarafından söylenmiştir.*

1. Baskı 1999 TRABZON

Redaktör : Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU (BAĞIROV)
Nota-Metin Yazıları-Montaj : Öğr. Gör. Yunus ÇAĞLAK
Kapak Düzeni : Öğr. Gör. Ceyhan MURATHANOĞLU
SPONSOR KURUM : TRABZON KALKINMA VAKFI
BASKI : Türksesi Gazetecilik ve Matbaacılık
Tic. Ltd. Şti. TRABZON
Tel: 326 25 13 - 321 17 06 Fax: 326 73 46

BU KİTABIN TÜM HAKLARI YAZARA AİT OLUP, ALINTI YAPILAMAZ VE ÇOĞALTILAMAZ.

©NAZIM BAĞIROV

TEŞEKKÜR

*Türk dünyasının sevimli destalarından olan Aşık Garip Destanı'nın basılarak dünya medeniyetlerine tanıtılmasında büyük yardımlarını esirgemeyen Trabzon Kalkınma Vakfı Başkanı, Kültür hizmetlerine büyük önem veren değerli insan Valimiz Sayın **İSMET GÜRBÜZ CİVELEK** beye , Trabzon Kalkınma Vakfı İşletme Müdürü Sayın **Erdoğan TURGAY** beye ve Trabzon Kalkınma Vakfının bütün elemanlarına en içten ve samimi duygularıyla teşekkür eder; Türk Kültür hayatına yapacakları katkılardan dolayı şükranlarımı sunarım*

Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU (BAĞIROV)
Trabzon 1999

*Bu eser, Azərbaycan'ın görkəmli
Jurnalisti, atam
HİDAYET CAVADOĞLU BAĞIROV'un
aziz hatırasına ithaf edilmiştir.*

Türkdilli konuşan halkların şifahi yaratıcılığından yüksek yerlerden birini Destan Janrı tutur. Malum olduğu gibi bu Janır bir kaç seneti (*şiir, nasır, müzik, okuma ve sazda çalma, dans etme vb.*) kendisinde birleştirir. Bu halklar tüm dünyada meşhur olan destanlar yaratmışlar. Bunların arasında geniş yayılmış mehebbet destanlarından biri de “*Aşık Garip*”dir.

Halkın söz hazinesinde en eskilerinden beri görkemli yer tutan “*Aşık Garip*” zehmetkeş topluların yüzyıllık boyu kazandıkları ahlaki-manevi normaları, yarattıkları adet ve en’eneleri, ileri sürdükleri fikir ve ideyaları, hemçinin öğüt-nesiyet ve tövsiyeleri kendisinde cemleştiren bir badii dünyadır. Bu dünyanın kendisine mahsus kuralları ve kurala uygunluğu vardır. Onlarca efkarı tanış etmek işinde “*Aşık Garip*” destanı mühüm bir ilişki rolünü oynayıp. Sözün ve müziğin eşit güdretinden istifade etmekle vücuda getirilmiş bu destan geçmişimizden çağdaş dövrümüze gelen, şimdimiz ve geleceğimiz için de çok zaruri ve faydalı olan bir eserdir.

Azerbaycan’da “*Aşık Garip*” destanının dokuz variantı (*çeşidi*) yazılmıştır. Onlardan dördü basılmış, öbürleri ise muhtelif müzelerde ve bilimler akademisinin el yazmalar fontlarında korunmaktadırlar. Destanın bir çok variantı Türkiye’de de malumdur¹. Onlardan üçü Arap, ikisi ise Latin alfabesi ile basılmıştır. Malesef, söylenen tüm destanlar müziksizdir.

Ğörkemli Azeri Sanatşunası ve Musiki Nazariyatçısı Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU'nun (BAĞIROV) Doğu dünyasına taktim ettiği “*Aşık Garip*” destanı ilk defa olarak tam kuruluşta, yani nasr, nazm ve müzik ile birlikte yazılmıştır.

Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU'nun yaptığı işin büyüklüğü ondan ibaretdir ki, önce professor, kendi seleflerinin yolu ile gederek badii yaratıcılık örneklerini (*nümunelerini*) yalnız Azerbaycan halkı için değil, tüm Türk Dünyası için hazırlamıştır. Yani, onun kaleme aldığı “*Aşık Garip*” destanı indiki halda dünyanın bir çok halkları için daha güzel, daha dolğundur.

¹ *Aşık-Garip*, İstanbul, İkbāl, 1933 yıl; *Aşık-Garip*, İstanbul, 1935 y.; *Aşık-Garip oğlu*, İstanbul, Bozkurt, 1936 y.; *Aşık-Garip*, İstanbul, 1937 y.; *Aşık-Garip*, İstanbul, 1939 y.; *Aşık-Garip*, İstanbul, 1941, 1944 y.; *Aşık Garip ile Şahsenem*, İstanbul, 1944 y.; *Aşık Garip ile Şahsenem*, İstanbul, 1946 y. vb.

Azerbaycan Bilimler Akademisinin 10 cilt hacminde nazarda tutulduğu "Azerbaycan Halk Musikisinin Antolojisi"nin 2 cildinin (4. cilt *Aşık Havaları*, 5. cilt *Aşık Garip Destanı*) yazılışı Nazım Hidayetoğlu'na tapşırıldı. Bu zor işi teklikte tamamlayan alim halkının yarattığı eseri ebedileştirdi.

Buna Nazım bey nasıl nail olmuştur?

Kendisi ile ettiğimiz konudan açıklandı ki, uzun yıllardır alimi Türk Dünyasının destanları, bu janrın derinliği, zenginliği ve diğer hususiyetleri ciddi suretle ilgilendirmiştir. Bundan elave, alimi düşündüren problemlerden biri de Aşığın sazda çaldığı melodileri (*şarkıları*) olduğu gibi piyano için yazmak idi (*bilindiği gibi piyano dünya halklarının müzik aletidir*).

Bu problemi meharetle çözen Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU "*Aşık Garip*" destanının Dünya halkları tarafından tanınması için güzel şerait yaratmıştır.

Fikrimi sonuçlayarak bir daha tekrar ediyorum: "*Aşık Garip*" destanı tekçe Azerbaycan incesenetine yok, tüm Türk Halklarının edebî, badii, musiki içtimayetine çok layıklı bir armağandır.

Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU destanın bu variantını yaratmakla kendisine de ölmezlik kazandırmıştır.

Prof. Dr. Ferahim BALAKİŞİOĞLU (SADIGOV)

Bakü Özel Üniversitesinin Rektörü,
Akademik Yusuf Memmedeliyev Adına
Devlet Ödülü Laureatı

YAZARDAN

Gâdim (*eski*) tarihe ve zengin yaratıcılık irsine malik olan Azerbaycan şifahi halk edebiyatının çok şaheli gollarından biri de Aşık yaratıcılığıdır.

Aşık-âşık demektir. Aşıklar halkın derin mehebbet ve saygısını gazanmış el senetkarlarıdır.

Malumdur ki, Aşık seneti halk yaratıcılığı çeşitlerinden demek olan ki, en zordur. Bu seneti temsil eden Aşık büyük istedada ve güzel ifacılık bacarığına malik olmalıdır. Bundan elave, "Aşık" ismini taşıyan senetkar, ayrı-ayrı formalı şiirler (*dodakdeymez, tecnis, goşma, geraylı, bağlama, güzelleme vb.*) yaratmağı, musigi bestelemeyi, sazla çalib okumağı, raks (*dans*) etmeyi bacarmalıdır. Fakat yukarıda söylenen yaratıcılık çeşitleri her aşığa müesser olmur.

Aşık yaratıcılığında en mürekkeb (*zor*), en iri hecimli aşık "*Romanı*" sayılan "*Destan*" janrıdır. Destan ardıcıl olarak nasr, nazm ve musigi ile yazılır. Onun nasr bölümlerini aşık bir nağilçı kimi söyleyir, nazm bölümlerini ise müeyyen musiki ile okuyur.

Destanın tüm söylenme zamanı çok vakit bir neçe gün çekir. Halk arasında geniş şöhret tapmış destanlar esasen iki gisme bölünür: Kahramanlık ve Mehebbet destanları.

Azerbaycanda sevilen mehebbet destanlarından biri de "*Aşık Garip*"dir. Eserin tüm halinde (*şiir, nasr, müzik*) yazılmasını bana Azerbaycan Bilimler Akademisinin "*İncesenet ve Me'marlık Enstitüsünün*" "*Azerbaycan Müzik Tarihi ve Nezeriyyesi*" bölümü tarafından hevale edildi. Bu iş 1990. yılında tamamlandı.

Yazar bilerekten müzik bölümünü üç portede (*nota karargahında*) yazmıştır. Çünkü bundan önce aşık musigisi adeten bir portede yazılırdı. Yani küçük instrumental girişten sonra şiirin yalnız bir bendini kapsayan eşliksiz musigi verilirdi. Böyle yazı ister-istemez aşağıdaki çatışmazlığa maruz kalır:

- 1-Musigi baştan sona gadar tam yazılmaz.
- 2-Şiir bendleri arasında çalınan (*ifa edilen*) improvize usulünde olan parçalar olmur.
- 3-Spesifik (*yalnız aşık armonisine has olan*) aşık armonisi verilmir.

4-Eserin rengarenk ve karmaşık vurgulara (*aksentlere*) malik ritmi gösterilmez.

5-Musiginin tüm kuruluş formülünü açıklamak mümkün olmur.....

Elbette, böyle gusurlu, bu çeşitli notaya köçürmeler hiç de tam ve dolgun sayılabilemez. Odur ki, yazar yukarıda söylenen bu gusurları nazara alarak "*Aşık Garip*" destanını üç portede (*yani birinci portede okumak, ikinci ve üçüncü portede piyanoda eşlik*) yazmış ve musigi kendisinin badii-ruhi tesirini, rengarenkliğini, formasını, spesifik armonisini, estetik mahiyetini, elvan çalarlarını yazıda saklamıştır. Bundan elave, her mahnının (*havanın*) sonucunda aşığın musigi eşliğinde söylediği parçalar da kaleme alınmıştır (*bu parçalara bir çeşit de reçitatif kimi bakmak olur*).

Malumdur ki Türk Dünyasında Türk diline en yakın olan Azeri Türkçesidir. Sayın Prof. M. Ergin'in söylediği gibi "*Coğrafya olarak Güney Kafkasya, Azerbaycan, Irak ve Doğu Anadolu Türklerinin konuştuğu bu Türkçe esas itibariyle Türkiye Türkçesi ile aynı kaynaktan çıkmış olup, 14. asırdan sonra yazılı hale gelmeye başlamıştır. 20. asrın başında bir aralık Osmanlı edebiyatının Azeri edebiyatı üzerindeki tesirinin artması dolayısıyla yazı dilinin Osmanlı ve Azeri cephesi büsbütün birleşme yoluna girmiştir*(Prof. M. Ergin. Azeri Türkçesi. İstanbul 1981).

Buna bakmayarak iş prosesinde ortaya çıkan zorluklardan biri de şiir ve hekayelerin orijinal şekilde verilmesi idi. çünkü Azeri türkçesinde mevcut olan "ə" ve "x" harflerinin Türk alfabesinde olmaması bir çok sözlerin manaca doğru anlaşılmasına mani olurdu. Bu yüzden şiirde ve hekayelerde raslaştığımız bazı kelimeleri parantez içerisinde Türkiye türkçesiyle yazmak gereğini لازم bildik.

Bundan elave, okuyucuların eserdeki bazı kelimeleri doğru anlamaları için aşağıda onları Azerice ve Türkiye Türkçesiyle veririz:

Azerice	Türkiye Türkçesiyle
Mən (Men)	Ben
Böyük	Büyük
Ğözəl (Ğözel)	Güzel
Eşg	Aşk
Yaxşı (Yakşı)	İyi
Əvvəl (Evvel)	Önce
Od	Ateş
Ğöyçək (Ğöyçek)	Güzel
Külək (Külek)	Rüzgar

Kimi	Gibi
Gaytarmak	Ödemek
Çiyin	Omuz
Darıxmag (Darıhmag)	Sıkılmak
İlgar	Yemin
Sovgat	Armağan
Lap	Tamamen
Necə (Nece)	Nasıl
Hamısı	Hepsi
Hara, Haraya	Nere, Nereye
Gabağ	Ön
Gohum	Akraba
Kömək (Kömek)	Yardım
Çörək (Çörek)	Ekmek
Aparmak	Götürmek
Arxayın (Arhayın)	Kaygısız
Axtarmak (Ahtarmak)	Aramak
Bala	Yavru
Əlavə (Elave)	Ek
Bəli (Beli)	Evet
Balaca	Küçük, Ufacık
Buta	Gonca
Bəhrə (Behre)	Ürün
Bar	Meyve
Məgsət (Megset)	Amaç
Tapmag	Bulmak
Gadir Allah	Kadir Allah

vb...

Eserdeki metinlerde aşığın söylediği Leksikon (*aşığın söyleyiş tarzı*) mümkün olduğu kadar sahlanmıştır.

Yazar en önce "*Aşık Garip*"i tüm halinde söyleyen Ustad Aşık Aslan KÖSALI'ya, el yazmasını bilgisayarda yazarak montaj yapan ve çok büyük zahmet çeken sayın Yunus ÇAĞLAK'a, kitabın kapağını güzel yapmış sayın Ceyhan MURATHANOĞLU'na ve bir de şu işde emeği geçen tüm matbaa işçilerine içten gelen saygılarımı ve teşekkürümü sunuyorum.

TRABZON 1996

AŞIK GARİP

Dinleyicilere çok çok selamlar olsun. Evet, geçmiş zamanda üstadlardan dinlediğimiz sohbetleri şimdi sizin nazarınıza çattıracağız, inşallah.

Evvela aşık meclise varit olanda meclisi başlamaktan ötürü “Baş Divanı” gaydası çalır. Sonra onu biz başlayak siz dinleyiniz.

BAŞ DİVANI

Allegretto

Ey yar ey yar ey ta bib

First system of the musical score. The vocal line consists of a single note, D4, followed by a half note, D4, and a quarter note, D4. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Second system of the musical score. The vocal line includes the lyrics: "Ya me det ya ra sul sen nen me det ey yar ey ta". The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Third system of the musical score. The vocal line includes the lyrics: "bib ey ya me det ya ra sul sen nen me det". The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Fourth system of the musical score. The vocal line includes the lyrics: "Ey fe lek". The piano accompaniment features a more complex eighth-note pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Fifth system of the musical score. The vocal line includes the lyrics: "se nin döv rün de ha ri han kal ma di ne kel me ne e vet". The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the right hand and a simple bass line in the left hand.

de yib met leb ga nan gal ma di

ne çe le ri na kam kôç tũ ler oğ lan ey

f *meno mosso*

eh li ca van dũn ya dan ne has ta lar ři fa bul du

ne de loğ man gal ma di

3 3 *b*

a ne has ta lar ey și fa bul du a ye

ay a man a man ey

ay ga dan men a lim

3 3 3 3

Nedeloğman gal ma di nedeloggmangal ma

di

piu mosso

ad libitum

Ey felek se nin döv

rün de ha ri ha ban gal ma dı ne kel me ne be li de yib met leb ga nan gal ma dı

Neçe le ri nakam köç tū ler eh li ci van dū nı ya dan ne has ta lar ū fa bul dı ne de loğ man

ad libitum
gal ma dı Sen de me nem de yen le rin so nu nu bi mar

a tempo

ey le din ne çe ne çe Sū ley man lar ın ta h tı nı tar ma rey le din Kim se ye

2

ser vet ver din so nu nu ze hir mar ey le din sol dur dun bağ da mey ve sin

yaz ılık kış da kal ma dı

a tempo

mf

f

Dedi zeh min

den hof ey le dim di dem ver di kan lı yaş

Ke miy me ler ze düş dü cis mim de yan dı a teş

De sen gö rem ay za lım fe lek

kim nen dur dun ba şa baş kah rı na baş ey mey den

Mu sa da can gal ma di

A

meno mosso

kah ri ne ey ba şım ey mey den ca nım

e yıl i di fe ra

gat ay ca nım

Kah rı na başım eymey den Mu sa da can gal ma di

p Moderato assai

*Ey felek ,senin devrinde hari haban galmadı,
Ne kelmene beli diyip metlep ganan galmadı.
Neçeleri nakam göçtü, ehli civan dünyadan,
Ne hastalar şifa buldu, ne de Loğman galmadı.*

*Sende "menem" diyenlerin sonunu bimar eyledin,
Neçe neçe Süleymanların tahtını tarmar eyledin.
Kimseye servet verdin, sonunu zehirler eyledin,
Soldurdun bağda meyvesin yazlık gılsa kalmadı.*

*Zehminden hof eyledin didem verdi kanlı yaş,
Kemiğime lerze düştü, cismimde yandı ateş.
Desen görem ay zalım felek, kimnen durdun başa baş,
Gahrına baş eymedim, Musa'da can galmadı.*

Üstadlar “Divani” den sonra meclisi şenlendirmekten ötürü “Tecnis” gaydası başlayır, inşaallah bizde okuyak Tecnisi.

TECNİS

Moderato (♩=88)

mf

tr

mf

ad libitum

De di e li fin ey hökmün nen oğ lan cin fer manın nan a ra kel mekel me da ğıt embeni

meno mosso

Tempo I

3

3

ad libitum

Va dem ey ta mam dır sa ay le le gel al ca nı mı gu tar bu dü yün nen

meno mosso

ya ğı dan be ni

3 3

3 3

ad libitum

gel ey le le gel ey ay le le

3

3

ay le le gel e e e

b tr

b tr

Tempo I

p

ad libitum

Ha lif h k m n nen cin fer ma n n nan a ra kel me kel me da  it em

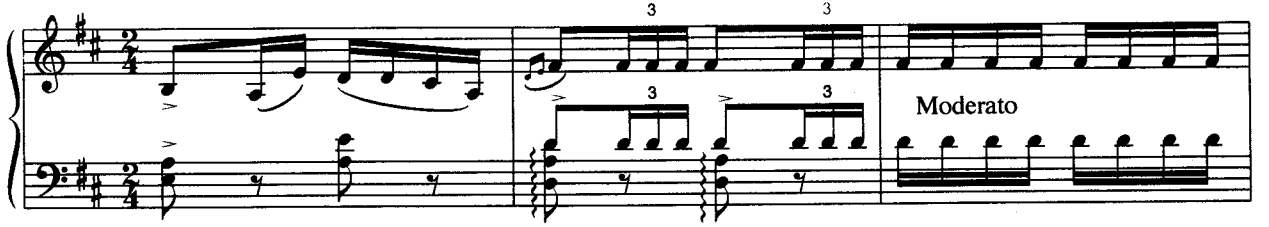
me ni Vadem ta mam d r sa gel al ca ni mi gu tar bu d  y n nen ya  ıdan

be ni Her güzel de bir si nevar bir in ce Gören dederdim o lur dağ lar bir in ce

Mev la nı her gün de ye tir bir in ce yan dı ır ke çir me dağ dan be ni

Tempo I

(3+2)

*ad libitum**ad libitum*

(gliss)

dağıt em me ni Göz de yir ki

ay le le ay le le ey leb le rin nen bir e mim

Dil de yir mec li si da ğıt em me

ni

*Halif hükmünden, cin fermanından,
Ara kelme-kelme dağıt em beni.
Vadem tamamdırsa gel al canımı,
Kurtar bu düğünden, yağıdan beni.*

*Her güzelde bir sine var, bir ince,
Görende derdim olur dağlar birince.
Bu oğlanı her günde yetir birince,
Yandırıp geçirme dağıdan beni.*

Aleskerem bir dayım yok, bir emim,
Dar günümde medetkardı bir elim.
Göz deyir ki, leblerini bir emim,
Dil deyir ki yok, meclisi dağıt em beni.

Beli, üstadlar iki demeyip üç deyip. Yine meclisi şenlendirmekten ötürü "Dübeýt" okurlar, inşallah bizde okuyak.

Allegretto

DÜBEYT

(♩=102)

mf

meno mosso *a tempo*

The musical score is written for piano and bass. It begins with a tempo marking of 'Allegretto' and a note value of '(♩=102)'. The first staff has a dynamic marking of 'mf'. The score consists of six systems of two staves each. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 2/4. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and rests. There are also dynamic markings like 'meno mosso' and 'a tempo' towards the end of the piece. The score is written in a style typical of early 20th-century Turkish music notation.

Gel ey

Birsenin nen

dos tam de ye nin

birsenin nen dos tam de ye nin fik ri ni a na sange rek

ay aman a man

il ga rı na düzo lar sa naz lı ya rim

il ga rı na düz o lar sa o duna ya na san ge rek

ba la lay lay abala lay lay kör pe lay lay

piu mosso

ad libitum

First system of the musical score. It features a vocal line with a melodic phrase and a piano accompaniment consisting of eighth-note patterns in the right hand and block chords in the left hand. The key signature has three sharps (F#, C#, G#).

Second system of the musical score. The vocal line continues with a melodic phrase. The piano accompaniment features a more active right hand with eighth-note patterns and sustained block chords in the left hand. A forte (*f*) dynamic marking is present.

Third system of the musical score, containing the first line of lyrics. The vocal line has a melodic phrase with a flat (b) above the final note. The piano accompaniment continues with block chords in the left hand and eighth-note patterns in the right hand.

Pa şa kôn lûm in ti zar dî

Fourth system of the musical score, containing the second line of lyrics. The vocal line continues with a melodic phrase. The piano accompaniment features eighth-note patterns in the right hand and block chords in the left hand. A 3/4 time signature change is indicated.

Pa şa kôn lûm in ti zar dî Namer din kôn

Fifth system of the musical score, containing the third line of lyrics. The vocal line continues with a melodic phrase. The piano accompaniment features eighth-note patterns in the right hand and block chords in the left hand. A 2/4 time signature change is indicated.

lû dar dî ay aman a man ga şî ke man

Bir dost ki be

di ne var di Bir dost ki be

di ne var di Pün han ca ya yi nasan ge rek ağ rın a lim

ağ rın a lim tel li sa zım ga dan a lim

(b)

ad libitum
Pa şa kōn lūm in ti zar dī

ad libitum

Namerdin k n l  dar d  bir dost ki ba di ne var d  P nhanca ya yı nasan gerek

meno mosso

a tempo

*Senle dostam diyenin,
Fikrini anasan gerek.
İlgarına düz olarsa,
Oduna yanasan gerek.*

*Getme namerdin dalınca,
Mertden el çekme ölünce.
Dostuna yalan satınca,
 nce utanasan gerek.*

*Paşa, gönlüm intizardı,
Namerdin g nl  dardı.
Bir dost ki, bedine vardı,
P nhanca yayınasan gerek.*

Beli,  stadlar bu    gaydadan sonra, mecliste halkın fikrini bir yere cemlemekten ötürü   stadname  deyiller. Bunun birini sizin için biz de diyek, size can sağlığı, dinleyicilere her zaman hoş gün.

*Gadir Allah, budur senden dileėim,
Sen merdi namerde muhtaç eyleme.
Gaybi hazinenden yetir ruzisin,
Sen merdi namerde muhtaç eyleme.*

*Adalet kanısan, keremin çoktu,
Teneli söz ha er, nizedi, oktu.
Garda ın garda a vefası yoktu,
Garda ı garda a muhtaç eyleme.*

*Namert köprüsünden, ölsem, geçmerem,
Kervan olsam, menziline düşmerem,
Elinden camını alıp içmerem,
Sağ eli sol ele muhtaç eyleme.*

*Şair olan deyer sözün arısın,
Arısı olmasa olsun yarısın,
Goy lap alsın gözlerimin birisin,
Bu gözü o göze muhtaç eyleme.*

*Dellek Murat deyer sözün zatını,
El elden ötkündür işin çetini.
Gurda, guşa kısmet eyle etini,
Atanı oğula muhtaç eyleme.*

Üstad bir demir, iki deyir. Bizde diyek iki olsun, sizin keyfiniz hemişe şad olsun.

*Bir menzile varanmasan başatan,
Yatan anda kervan olsa ne fayda?
Bir dilberin makamına konmamış,
Hayalına hayran olsan ne fayda?*

*El içinde şirin dilin olmasa,
Bülbüle layıklı gülün olmasa,
Asla marifette elin olmasa,
Davayınan sultan olsan ne fayda?*

*Ey ümman yaradanı fikir ele,
Gece-gündüz hemdili şükür ele,
Her işini evvel baştan fikir ele,
Sonra dönüp peşman olsan ne fayda?*

Üstad iki demeyip, üç deyir. Biz de üç deyek, sizin de canınız sağ olsun.

*Goç iğidi üç şey çeker gabaga;
Biri sırdaş, biri yoldaş, yahşi ad.
Bir doğru söz bin yalandan yahşidir,
İnsaf deyil, merdi sen namerde sat .*

*Bedey menziline her at yetirmez,
Nanecibe öğüt versen götürmez,
Ölenedek nişanını itirmez,
Yahşi esil, yahşi nesil, yahşi zat.*

*Hüseyin sözün ne gizleyer, ne dana,
Ne yaranar, daha doğar ne de ana,
Göher metainı açma nadana,
Tök bazara, serrafına yahşi sat.*

Üstadlara rahmet, dinleyicilere can sağlığı, keçek metlebimize-destana. Destan Aşık Garib'in destanıdır.

Meclis vage olur Tebris şehrinde. Üstad onu Tebris şehrinden başlayıp tadım Halep'e, Halep'ten Tiflis'e gaytaranatan başına ne mecareler gelir, üstaddan nasıl eşitmişik öylede gulluğunuza arz eylemeyi özümüze borç bildik.

Size hardan haber verim geçmiş zamandan, sadığ el-devrannan, dünya acısını-şirinini tatmış, öz ömrünü, dünyasını size tapşırılmış, ebedi toprakta uyumuş rahmetlik ata-babamızdan, arifler-alimler gövmünnen.

Bir neçe yüz yıl bundan önce goca Tebriz'de sövdekar Muhammet adlı varlı-devletli, dostlu-nayıflı, hörmetli-izzetli, eli açık, sahavetli bir şahş yaşıyordu. Allahteala ona var-devletten başka dünyanın en şirin barı olan bir çift evlat vermişti. Biri oğul, biri kız. Oğlanın adı Maksut, kızın adı Besti idi.

Muhammet Sövdekar bu iki evladın arzusuyla nefes alırdı. Uşakları Mollahanede okutur, dünya görmüş şahıslarla görüştürür, edep-ekranlı, büyük yolunu gözleyen evlat gibi büyütürdü. Odur ki, Maksut o kadar terbiyeli, gözü açık, her bir işi kamil bilen cevan yetiştirdi ki, gel göresen.

Maksut 16 yaşına çatan zaman Muhammet Sövdekar duydu ki, ömrü tamamlanmak üzeredir. Maksut'u yanına çağırıp, varını, halını, alacağını, vereceğini anlatıp, bir de böyle vasiyet eyleyir:

-Oğul, anan, bacın emanatı, onları göz bebeğin gibi koru. Çünkü onların da benim de ümüdüm yuharıda Allah, aşağıda sensin. Meni Peygamber Resulun şeriyetiyle defn eyle. Sana uzanan elleri boş gaytarma. İnşallah daha uca olarsan.

Beli, vasiyetten sonra Muhammet Sövdekar ömrünü balalarına tapşırıp dünyasını terk eyledi.

Maksut 16, Besti 11-12 yaşına çatanda atasız kaldılar. Muhammet Sövdekarın üçü, yedisi, kırkı çıkana kadar Maksut elinden geleni ehsan verdi. Atanın ruhunu şad etmek için aç karınları doyurdu. Yetimleri sevindirdi. Elaçsızlara yardım eyledi. Kimsesizlere arka olmaya söz verdi.

Beli, dünya öz işini görür, yazıya pozu yok, göreceği göra aparmak olmaz. SEN SAYDIĞINI SAY, GÖR FELEK NE SAYIR. Ele ki, Maksut atasının kırkını verdi, yastan çıktı, ertesi günde onun kapısına yalancı, fırıldakçı, dolandırıcı adamlar ayak açmaya başladı. Biri dedi atan bana filan kadar borçludur, biri de dedi birbele bana vereceğiydi. Bir sözle Maksut'un çocukluğundan istifade eyleyip demek olar ki onu vardan-yoktan çıkardılar. İş böyle gören Maksut'un annesi Banu hatun çok acıdı. Maksut'a geyretsiz olduğunu söyledi. Anasından küsmüş Maksut atasının yegane kalmış bahçesindeki havuzun üstüne geldi. O kadar "ah-nale" edip höngür-höngür ağladı: *Ata, sensiz ben yaşaya bilmirem*-deyip gözlerine uyku getti.

Bir kadar vakitten geçtikte, Maksut bir iki ses eşitti. Gözünü açtı, gördü ki, dünyanın her tarafı söylelenip, nûra gark olmuş. Ama başının üstünü bir nurani ağsakkal şehs kestirip ona deyir:

-Oğul, Maksut, bu vakit burada niye uyumusan? Bismillah de, yüzüme bak, ben ne deyeceğim ona emel eyle.

Maksut evvel silkindi, başına gelen hikmetlerden korktu. Goca gördü ki, Maksut ondan korktu. Yanına gelip dedi:

-Oğul, korkma, yakın gel, bismillah de, özünü ele al. Ben senin hilaskar babanam. Maksut yakın gelip gocaya selam verdi, onun dediğine emel eyledi.

Goca dedi:

-Oğul, dünya kederine çok alude olma, beni dinle, inşallah her şey yerini tapar, deyip bir piyala çıkarıp Maksut'a uzattı:

-Oğul, al bu piyalanı nuş eyle derdi-gamın dağılsın.

Maksut bismillah deyip piyalanı aldı içti.

Goca dedi:

-Oğul, işaret barmağımın arasından bak gör ne görürsen?

Maksut dedi:

-Baba, uzun-uzadı yollar görürem.

-Oğul, daha ne görürsen?

-Baba, büyük dağ eteğinde bir şehir görürem.

-Oğul, yene yahşi bak!

-Baba, bakıram, bir gasr, bir külefirengi, eyvan, eyvanda bir kız görürem.

-Oğul, kıza yahşi bak, yahşi fikir ver.

-Baba, görürem, yahşi fikir verirem

Goca dedi,

-Önce gördüğün dağ Sen'an dağıdır. Eteğindeki şehir Tiflis şehridi, gasr (villa), hoca Sen'an'ın gasrıdır. Gördüyün kız, Hoca Sen'an'ın ye ğane kızıdır. Adı Şahsenem'di. Onu sana buta, seni onun elinden tuta. İndi seni de ona gösterirem. İnşallah heyli zehmet ve cefadan sonra metlebe çatıp uzun ömür sürersiniz. Gocalana kadar siz bir yerde olarsınız, inşallah.

Goca sözünü tamam eyledi ve dedi:

-Oğul, arkadan gelen nedir?

Maksut geri çevrilip bakanda gördü ki, heç kes yokdu. Maksut döndü ki, gocaya baksın, gördü goca da yoktu. Mat-mettel galıp, Şahsenemin camalını fikrinde tutdu ve yüzü üstü yere uzandı. Dan açıldı. Ana oğlunu ahtarır, bacı da bu durumda. Gelhağel, gelib havuzun üstünde Maksut'u bulurlar. Anası Banu hatun haray-heşir saldı, el-oba, konum-komşu yığıştılar. Ne görseler yahşısı? Maksut yerde uzanıp yatıp. Kimi dedi -Maksut deli olup, kimi dedi -üstünden saat keçib, kimi dedi -cin vurup, hülas derdi kanalı olmadı ki, olmadı. Maksut ayılmadı. Elin ağsakkalları, ağbirçekleri, gocalar, karılar, kenizler cemlendiler bir yane bir şey çıkarda bilmediler. Anası ah-nale eliyib oğlunun derdine çare ahtardı, göz yaşı akıttı.

Birde baktılar ki, eli asalı bir ağbirçek, yaşı yüzü keçmiş koca karıdır. Karı yavaş-yavaş bunlara yakınlaşıb selam-sava verib dedi:

-Ne olup, bu ne meclisdi, ne yığnakdı?

Banu hatun başına geleni kariya söylerken karı Maksut'a yakınlaşıb dodağını söykedi Maksut'un dodağına, başladı emmeye. Bir azdan karı kalkıp dedi ki: Banu hatun, gözlerin aydın olsun, sen behteversen. Senin oğlun erenlerden bade içib, derdi ya sevğidi ya da çok bilik. İnşallah, özü ayılанда size söyler.

Beli, Banu hatun dğlunun üstüne gelib dedi:

-Oğul, sene benim canım kurban olsun, sen ne haldı düşübsen?

Dokuz gün uyuyan Maksut gözlerini açtı, oyana-buyana boylanıb gördü ki başına camahat toplaşıb, dedi:

-Anneyi mehriban, bu nedi? Bu halk benim başıma niye yığlıb, mana ne olup ki bunlar böyle toplaşıb?

-Oğul, hancarı sen dokuz gündü ki, bu haldasan. Derdini anana söyle görek ne derdin var?

-Ana, men derdimi dilimnen sene deye bilmeyecem, benim başıma geleni men saz'nan deyecem.

-Oğul, saz nedi?

-Ana, bilmiyersen mi saz ne olduğunu?

-Ne bilim, ay oğul, sene kurban olum! Men harda saz görmüşem?

-Ana, filan yerde usta var, onnan mana bir saz getir.

-Oğul, saz ne olduğunu bilmeyrem.

-Ana tay-tuşuma, dostlarıma deyinen tapıb getirsinler.

Oyduki, şehirden bir saz tapıp(bulup) getirdiler. Maksut saz'ı eline alıp zilini-zil, bemini-bem eyliyip, götürdü görek "Tecnis" gaydasında anasına ne deyecek, biz diyek, siz şad olun:

Berat gecesinde dilek diledim,
Verdi metlebimi birden Hakk benim.
Menim bu dileyim hakk'a yaradı,
Eşitdi erenler giblegah benim.

Bir ağam üstüme geldi deminen,
Gelbimi doldurdu derdi-geminen.
O, bana içirdi gövserden camnan,
Car oldu dilimde zikrullah benim.

Banu Hatun dedi:

-Oğul, senin diline kurban olum, zikrullahına kurban olum, senin başına gelennen mana deynen, onları men bilmirem.

Maksut dedi, gulak as:

*Erenner bir-birine buta dediler,
Maksut Şahseneme çata dediler,
İkisi murada yete dediler,
Arttı bu sevdada oldu ah benim.*

-Oğul, başına dolanım, men hiç şey kanmıram, hiç şey anlamıram, sen ne demek isteyirsen? Erenner danışırsan, ne olub, meni bir yahşı başa sal.

Maksut dedi:

-Anayı mehriban, bu saat'da deyerem.

Aldı göreğ "Kürdü Geraylı"da ne dedi, biz deyek:

KÜRDÜ GERAYLI

Moderato ♩=92

f

mf

p

p

tr

Gel ay ga da ni gel ay

hi hi hi hi hi hi hi i

Se nin a lim ey

Ba şı na dön düyüm a na a na Tif lis şe he rin de ağ rın

a lim hey ağ rın a lim hey tel li sa zım hey ağ rın a lim

Ya rım ga lib ya na ya na

A na Tif lis şe he rin de şe he rin de ağ rın a lım ay

şe he rin de Yarım ga lib ya na ya na

a na Tif lis şe he rin de

f

ad libitum

O ğul Tif lis ne di yar ne di ben ne ga neyrem se nin der din ne di

ba şa dü şe bil mirem Başınadöndüyüm a na a na Tif lis şe he rin de ya rım

ga lıp ya na ya na a na Tif lis şe he rin de O ğul hiç ne kan mı rım de di gu lak

*Başına döndüyüm ana,
Ana, Tiflis şehrinde.
Yarım galıp yana-yana,
Ana, Tiflis şehrinde.*

-Oğul, Tiflis nedi, yar nedi? Men ne kanıram senin derdin nedi, anlaya bilmirem.

Maksut dedi:

-Ana, dinle:

a tempo
as (dinle)

Derd li o lan ne ce ya tar

Derd li o lan ne ce ya tar

Gem güs se si gün de ar tar ağ rın a lım ay ağ rın a lım

Güzel ler var ga tar ga tar

a na Tif lis şe he rin de şe he rin de ca nım balam ay

ağ rın a lim Gü zel ler var

ga tar ga tar a na Tif lis şe he rin de a na

Tif lis şe he rin de

ad libitum

Derd li o lan ne ce ya tar gem güs se si

gün de ar tar gü zel ler var ga tar ga tar

3

a na Tif lis şe he rin de o ğul gū zel ler bi zim Teb riz de de

var da ha çok du ki mi is te yir sen bu gūn a lım

a na a na e le de yil a hı ay rı dı der dim o ğul der di

ne kur ban o lum de gö rüm ne de yir sen gu lak

*Dertli olan nece yatar,
Gem-güssesi günde artar.
Güzelleri gatar-gatar,
Ana, Tiflis şehrinde.*

-Oğul, hiç ne ganmıram. Oğul, güzeller bizim Tebriz'de de ver, daha çoktur, kimi isteyirsen bu gün alım.

-Ana, ana, ele deyil ahı. Ayrıldı derdim.

-Oğul, derdine gurban olum, de görüm ne deyirsen.

-Dinle:

a tempo

as

f

tr

e lin de des

tr

te gül tu ta

gliss

tr

e lin de des te gül tu ta i yid ba şı çe ker ha ta

am man am man am man am man am man

Maksu da ver di ler bu ta

Maksu da ver di ler bu ta a na Tif lis şe he rin de

ağ rın a lım ay ağ rın a lım ay şe he rin de

Maksu da ver di ler bu ta a na Tif lis şe he rin

*Elinde deste gül tuta,
İğid başı çeker hata.
Maksud'a verdiler buta,
Ana, Tiflis şehrinde.*

Beli (evet), söz cevabı tamam oldu. Annesi mat kaldı ve Maksut'a dedi:

-Oğul, bu ne işdi benim başıma getirdin?

Maksut dedi:

-Ana, Hakkın emridir.

Banu hatun çok fikir eyledi-ne çare kılım, uşağın aklı terpenib. Bir de fikrine Tebriz'in adlı-sanlı ustad Söyün(Hüseyin) geldi. Düşündü ki, bunun çaresi olsa aşık Söyün'dedi. Rübendini üzüne örtüb gelip aşık Söynü tapdı(buldu). Başına gelen ehvalatı ona danıştı ve dedi:

-Heç vakt(zaman) benim oğlum saz çalmayıb. Şiir bilmeyen oğlum şiir goşur, mahnu(şarkı) okuyur. Bilmirem bu ne işdir benim başıma gelib?

Aşık Söyün hayli fikirleşib dedi:

-Anam, benim goca hayalimnan senin oğluna vergi verilib, ya da deli olub.

Banu hatun dedi:

-Üstad, sen bilirsən, gedek bir oğlumun yanına, onun derdinnen halı ol.

Aşık Söyün gelhagel, gelip Maksut'un makamına çattı, selam verdi, aleyk aldı. Bir neçe sorular verdi ve dedi:

-Oğul, deyirler sen beygafildan saz çalıp söz okumak öğrenibsen. Bir söz okusana, görüm bir ne deyirsen.

Maksut dedi:

-Menim başım üstüne usta, bu saatça deyim.

Aldı göreğ "Keşiş Oğlu" gaydasında ne dedi:

KEŞİŞ OĞLU

Allegretto

The first system of the piano accompaniment for 'KEŞİŞ OĞLU' is in 3/4 time and B-flat major. It consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *f* (forte) and *ff* (fortissimo).

ad libitum

The second system features a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is in 3/4 time and B-flat major, with lyrics in Turkish. The piano accompaniment consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamics include *meno mosso* (moderately slower).

Dedi be le siz den ey haber a lım ey du ran us ta dım o a şık lık ko yulan

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is in 3/4 time and B-flat major, with lyrics in Turkish. The piano accompaniment consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

yol dan ha ber ver ö lü rem ay ba lam ay ba lam

a tempo

A cen ne tin ey ka pi si na ne ya zil di

ad libitum

A cen ne tin ey ka pi si na ne ya zil di

A rab ca o ku nan dil den ha ber ver ay a

man ay a man ö lü rem

ad libitum

A rab ca o ku mak

meno mosso

a tempo

hi hi hi hi hi hi hi hi hi hey hey dil den he ber ver

Siz den ha ber a lım du ran üs ta dım

6

o a şık lık ka lan yol dan ha ber ver Cen ne tin ka pı

sı na ne ya zı lıb dır A rab ca o ku nan dil den ha ber ver o ğul ne

ha ber ve re cem   z n de g  r m bir ne te her di gu lak as

*Sizden haber alım duran ustadım,
Aşıklık goyulan yoldan haber ver.
Cennet gapısına ne yazılmışdı?
Arabça okunan dilden haber ver.*

Aşık S y n dedi:
-Oğul, ne haber verecem, bele sualların cavabı deyil, yahşısı budu  z n(kendin)
cavab ver.
Maksut dedi, gulak as (dinle):

Tempo I

ay De yir be le c m le ey meley ke ler

ha ra var di lar Yet miş i ki mil let a dı har da ve rir ler

ö lü rem ay i ma nim ay ba lam

Oharda dıray or da ni zam

te ra zi kur du lar Gud ret ten çal ka nan göl den haber ver

E li ni hi hi a man ay hi hi

ö lü rem aGud ret den

*Cümle melakeler hara(nere) vardılar?
Yetmiş iki millet adı harda verdiler?
O hardadı nizam terezi kurdular?
Güdretten çalkanın gölden haber ver.*

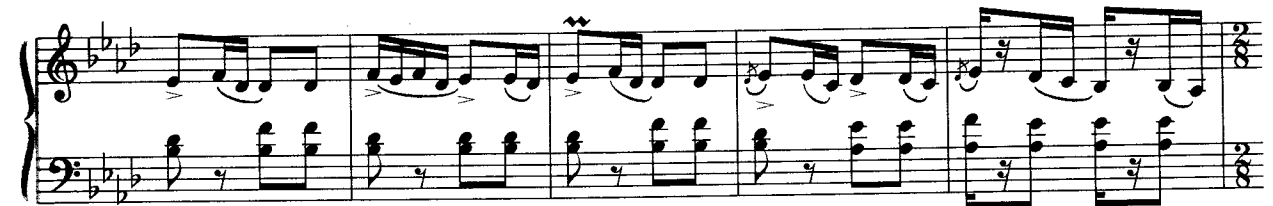
Aşık Söyün başını buladı ve düşündü:

-İlahi, bu ne danışır (konuşur)? Yağın bu tamam deli olub.

Saz çalan Maksut'a yaklaşıb dedi:

-Oğul, senin aklın terpenib. Sen yahşı çalib okumağına bakma, men sennen hiç ne
annamıram.

Maksut dedi ki "annamırsan gulak as(dinle)".

First system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

ad libitum

Second system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

De di ey be le Mak sud de yer sō zū nū sōy le bi le ne

Third system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

çek ka ta rı sat yū kū nū a la na ō lū rem ay ba lam ay ba lam

a tempo

Fourth system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

ad libitum

Fifth system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

O kim ya ran dı ey kim ler git ti se la ma

meno mosso

Sixth system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/8 time signature and a key signature of three flats. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff.

hakk ne de di bu sev da dan ha ber ver

a tempo

A zi zim hi hi a ba lam

hakk ne de di bu sev da dan ha ber ver hi

hi hi hi hi

allargando

a tempo

*Maksut deyer sözün söyle bilene,
Çek gatarı, sat yükünü alana.
Kim yarandı, kimler getti salama,
Hakk ne dedi-bu suvaldan haber ver.*

Aşık Söyün dedi:

*-Banu hatun, senin oğlun ya delidi, ya da onnan akıllı kimse yoktu.
Ağası gösteren yollar Maksut'un gözü önünün geçti. Şahsenemin fikri-
hayalı Maksut'u haldan salıb. Aşki telatun eliyib. Odur ki bu topluma, akra-
ba-komşuya, anasına, bacısına, bir "Sultanı" gaydasında götürüp görek ne
deyir, terefinden arz eyleyek, sizlere can sağlığı:*

SULTANI

Allegretto

$\text{♩} = 108$

The first system of musical notation for 'SULTANI'. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The time signature is 2/4. The tempo is marked 'Allegretto' with a quarter note equal to 108 beats per minute. The melody in the treble clef starts with a quarter note, followed by eighth notes, and then a series of beamed eighth notes. The bass clef provides a simple harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

The second system of musical notation. The treble clef continues the melody with various note values and rests. The bass clef continues the accompaniment, featuring some chords and rests.

The third system of musical notation. The tempo changes to 'Allegro'. The treble clef features more complex rhythmic patterns, including beamed eighth and sixteenth notes. The bass clef continues with a steady accompaniment.

The fourth system of musical notation. It includes a marking 'M(♩=108)' above the treble staff. The treble clef has several triplet markings (indicated by a '3' over the notes). The bass clef continues with a consistent accompaniment.

The fifth system of musical notation. The treble clef continues with triplet markings and other rhythmic figures. The bass clef provides a steady accompaniment.

The sixth system of musical notation. The treble clef features more complex rhythmic patterns, including beamed eighth and sixteenth notes. The bass clef continues with a steady accompaniment.

The seventh system of musical notation. It includes a vocal line with the lyrics 'De di be le ben ge de rem ey ba'. The tempo is marked 'ad libitum' above the vocal line and 'moderato' below the piano accompaniment. The piano part features a steady accompaniment with eighth notes.

zar lıǵ mı gör mü şem

a tempo

5

ad libitum

Çok ol sun ney meti a şı dūn ya nın ba la ba la ba la

moderato

cey ra nım

f

3

ad libitum

Ba na

3

a ya kış met de yib gur bet el de ve ril miş

3

[illegible]

Kar ga Mu sa
a tempo
f

ad libitum

Kar ya ğar kar ga Mu sa

gün gün den be ney le sin Bir fe lek kar ga

Musical score for the song "Mu sa can a him ay can a can a". The score is written for voice and piano. The key signature is B-flat major (two flats). The time signature is 2/4. The melody is in the voice part, and the piano accompaniment is in the piano part. The lyrics are: Mu sa can a him ay can a can a. The score includes triplets and a key change from 2/4 to 3/4.

*Men gedirem, bazarlığımı görmüşem,
Çok olsun nemeti aşı dünyanın.
Mene gismet gürbet elde verilmiş,
İster bahar olsun, gışı dünyanın.*

Annesi, bacısı başladılar ağlamağa:
-Oğul, hara gidersen, sen ne danışırsan?
Maksut dedi:
-Gulak as, dinle:

gel sin ler 5 ay al oy na sin lar öz ler gl sn ler

a ca ma lm a ca ma lm a ca ma lm

a tempo *ad libitum* 3 a ma na ge rek *meno mosso* 3

d yıl sizin ol sun lar llgv her da ı ka ı dn ya nn

3 yaz ay bey

ad libitum

O ha di se mi yaz a bey

Ben gurbe te ge di rem ey el ler a kal bi

mi yakarder dim ay aman ca nim a man ay a man ca nimhey

allegro

ad libitum

Ben gedrem goy yeniler gel sin ler ister

oy nasınlar ister gül sün ler Banagerek de yil si zin olsunlar lel göv he ri da

şı ka şı dūnyanın O ęul budağla rı var devle ti ni bu e li o ba nı

goyub ne re ye ge dir sen Bu ne de mek tir De di a na de dim sa na

da ba na la zım de yil ku lak as

*Men giderem, goy yeniler gelsinler,
İster oynasınlar, ister gülsünler.
Mana gerek deyil sizin olsunlar,
Lal-gövheri, daş-gaşı dūnyanın.*

*-Oğul, bu mahalını var-devletini, bu eli-günü goyub haraya gedirsen?
Bu ne demekdi?*

Maksut dedi:

-Ana, dedim metlebimi, fikrimnen dönen deyilem, dinle.

allegro moderato

First system of the musical score, featuring a vocal line and piano accompaniment. The piano part includes trills and arpeggiated chords.

ad libitum

Second system of the musical score, continuing the vocal and piano parts. The piano part features triplets and a *moderato* tempo marking.

Mak sud de yir ay le le bu derd me ni e ri dir ay a şig

Third system of the musical score, with the vocal line singing "Mak sud de yir ay le le bu derd me ni e ri dir ay a şig". The piano accompaniment continues with arpeggiated figures.

la ri ab tal e dib ye ri dir ay ba la ay ba la

Fourth system of the musical score, with the vocal line singing "la ri ab tal e dib ye ri dir ay ba la ay ba la". The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

ay ba la ba la hey ca nım

a tempo

Fifth system of the musical score, with the vocal line singing "ay ba la ba la hey ca nım". The piano part changes to a 2/4 time signature and returns to a *a tempo* marking.

ad libitum

moderato

A kim se bil mez ne za man dan be ri di

O nun nur Ta ri hi da şı dün ya nın ey

da ğı da şı dün ya nın

ritardando *à tempo*

ad libitum

Kek li yim u ca da ğaş dı ben bu zül me dö zü rem Görem de yir

moderato

glis

ca nım aş dı ay a man ca nım a man a man hey

*Maksut deyer, 'bu dert meni erider,
Aşıkları abdal edip yerider.
Kimse bilmez ne zamandan beridir,
Okunmur tarihi-daşı dünyanın.*

Beli, söz tamam oldu. Hamı anladı ki, Maksut dayanmayacak, gedecek. Yolu gürbete düşecek. Ağlayan, dert çeken, tay-tuş Maksut'a çok öğüt-nasihat verdi. Bir şey çıkmadı. Maksut sazını götürüp Tebrizi terk etmeye başladı. Ancak anası, bacısı, yol-yoldaşı, akrabası el çekmediler Maksut'dan. Maksut geri baktı gördü ki Tebrizden tamam aralanıp. Yüreği gubar eyledi. Maksut çok eziyet çekti. Vatandan ayrılmak, gürbete düşmek çok çetin işdi. Tebrizi, ana vatanı aralı görüp, aldı görek "Dübeyt" gaydasında ne dedi, biz deyek siz şad olun.

DÜBEYT

Moderato rezoluto

meno mosso

Ğel hey

Gur bet e le düşen da şım

gur bet e le düşen da şım kim ler gö rüb söy le sin ler söy le sin ler

ay aman a man

car o lan da göz den ya şım car o lan da

göz den ya şım der de der man ey le sin ler lay la lay la

kör pe lay lay aya man a man

mf

ad libitum

Gur bet e le düş dü da şım kim ler gö rüb

söy le sin ler car o lan da göz den ya şım der de der man ey le sin ler

Ca nim kur ban ol sun mer de

ca nım kur ban ol sun mer de fe lek me ni sal dı der de

ayga dan a lım Bun dan son ra

gur bet yer de bun dan son ra gur bet yer de

a dım çe kib söy le sin ler söy le sin ler ga dan a lım

ay a man a man

Gürbet ele düştü daşım,
Kimler görüp söylesinler.
Car olanda gözden yaşıım,
Derde derman eylesinler.

Canım gurban olsun merde,
Felek meni saldı derde.
Bundan sonra gürbet elde,
Adım çekip söylesinler.

hey hey hey hey hey hey hey hey hey hey 3 3 ağ rin a lim gitar

ay Ön ce Mak sud

i di a dim ön ce mak sud

i di a dim da ha Ga rib söy le sin ler söy le sin ler

ay a man a man bu ca nim ay ca gitar nim

*Erenner oldu üstadım,
Verdiler metlep muradım.
Önce Maksut idi adım,
Daha Garip söylesinler.*

Beli, Maksut öz adını Garip koydu. Gohum-gardaş öpüşüp, görüşüp aralandılar. Ama, ana, bacı Garip'den aralanmırdılar ki, aralanmırdılar.

Beli, Garip ana-bacısı ile birlikte güne bir menzil, bu kervana, bu kecvaya, bazı yerde akça para ile, bazı yerde şirin dille, gelhagel, kendler(köyler) keçtiler, şehirler keçtiler, düzlerden yeridiler, dağlar aşılar, çaylar yüzdüler. Baharın güzel vaktında gelib şehri Tifliste meydan deyilen yere-Şah Abbas Mescidine çıktılar. Allaha şükür elledi. Bir neçe fikirden, hayaldan sonra Aşık Garip bir kadar dincelip Ahundun yanına varit oldu. Garip olduğunu Ahunda bildirip şirin dilnen, bir neçe söznen Tebristen geldiğini, anası-bacısına daldeylik (misafirhane) istedi. Ahundun hoşuna geden Garip ondan bir hücre aldı. Anne-bacısını rahat eyleyip namazını gıldı ve sonra bazara çıktı. Bazarda biraz herrenden sonra çayhanalara baktı. Halkın ehvalını öğrenennen sonra Garip alacaklarına(evlerine) geldi, şehirde gördüklerinden anasına danıştı. Anası dedi:

-Oğul, o ki, gelib bu geribliğe çıktın, innen bele hüner senindi. Elimizden akça(para) kurtarmamış başına bir çare gıl. O ki saza sahiblenipsen, innen bele aşıklık ele, bizi aşıklıkla sakla.

Garip sazını götürüp geldi çayhanaya. Gördü şehrin ağsakkalları, hörmetli adamları, iyit oğlanları selige-sahmannan çay içe-içe, gelyan çeke-çeke, birbirinin sözünü gözlüye-gözlüye, edep-erkannan eyleşibler. Garip selam verdi. Bir goca üzünü Garip'e tutup dedi:

-Oğul, kimsen, neçisen? Hansı diyardan gelipsen? Görürem garipsen.

Garip ah çekip dedi:

-Garipem, baba.

Goca dedi,

-Oğul, görürük garipsen. Hanıki gohumnansan(sülaledensin)?

Garip dedi.

-Tebrizli Sövdakar Muhammet'in oğluyam, baba. Özüde aşığam.

Goca dedi.

-Bize bir şey okuyarsanmı?

Garip dedi:

-Baş üste, okuyaram, niye okumayım.

Garip bildiklerinden bir neçe söz okudu. Gördüler ki, doğrudan da kamil aşıkı, ağzı düzendi, biliği bacarığı yahşıdı.

Goca dedi:

-Oğul, seni Tebrizden olduğuna bizim şüphemiz var, inanmırık.

Garip dedi:

- iye inanmırsız?

Goca dedi:

-Oğul, eyer doğurdan da sen Tebrizdensense onda Tebrizi bir terif eyle görek. Bizim özümüz de Tebrizden gelmişik. Tebrizin nişanlarını bize deye bilersenmi?

Garip dedi:

-Baba, ihtiyar sizindi. Deyerem, ancak siz dinleyesiniz.

-Oğul, dinleyirik, inşallah, sen okumağında ol.

Garip sazının zilini-zil, bemini-bem eyleyip götürdü görek. "Garaçı" havasında ("El havası" veya ona "Derviş" de söylenir) görek ne dedi, biz deyek, siz şad olun, inşallah:

GARAÇI

Presto

First system of musical notation. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The time signature is 6/8. The piece begins with a forte (*f*) dynamic in the bass clef, featuring a series of chords. The treble clef contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The system concludes with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking.

Second system of musical notation. The treble clef continues the melodic line. The bass clef is mostly silent, with a few chords appearing at the end of the system. A piano (*p*) dynamic marking is present in the treble clef.

Third system of musical notation. The treble clef features a melodic line with some triplets. The bass clef provides harmonic support with chords and some eighth-note patterns.

Fourth system of musical notation. This system includes triplet markings (indicated by a '3' over the notes) in both the treble and bass clefs. A forte (*f*) dynamic is marked in the bass clef.

Fifth system of musical notation. The treble clef includes trills (marked with 'tr' and a wavy line) and triplet markings. The bass clef continues with harmonic accompaniment.

Sixth system of musical notation. The treble clef features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass clef provides a steady accompaniment with chords.

Seventh system of musical notation. The treble clef continues the melodic development. The bass clef accompaniment remains consistent with the previous systems.

3 3 3

ad libitum

De di be le ay he ze ret ey si ze te ri fin ey leyim

3 3 3

a tempo

eb rü şün i pe yi hi hi hi ba la Teb ri zin

tr tr

ad libitum

Gü zel le rey

3 3 3 3

bezenmeli ay le le ay le le toy dabayramda Tu ma şı ku ma şı

tr tr tr

şa lı Teb ri zin ay benim ca nım

ad libitum *tr* *tr*

Siz geden nen bezenir hey toy da bayram da ah bena lim ağ rı

ni Tu ma şı oy ku ma

şı şa lı Teb ri zin a be nim ba

lam

Ay hazarat, size tarîfin deyim,
 Ebrişümdü epeği alı Tebrizin.
 Güzeller bezener toyda, bayramda,
 Tumaşı, kumaşı, şalı Tebrizin.

-Oğul, burasını düz deyirsen, burası öyledi. Ancak daha dolu, güzelliğini, derinliği ni de.

Garip dedi:

-Dinle, ay usta:

Moderato

tr

tr

ad libitum

6 3 3 3

Peh li van lar

meno mosso

a der di ni a lım hey kis vet ge yib yağ la nır a ğirtüc gar

tr

a tempo

ge ler or da sah la nar

3

ad libitum

a gün de ey bin ler le beng ler bağ la nır geden el den e le

meno mosso

tr

ma lı Teb ri zin a men öl lem a ay benim ba

tr

5

rit.

a tempo

lam

3

3

ad libitum

Gün de bin ler le

meno mosso

tr

ey beng ler bağ la nar ge dir el den e

tr

le ma lı Teb ri zin ay abalamma lı

3

a tempo

3

*Pehlivanlar kisvet gıyıp yağlanar,
Ağır tücgar gelir, orda sağlanar.
Günde minnerinen bengler bağlanar,
Geder elden-ele malı Tebrizin.*

-Oğul, biraz burada düzen dedin. Tebrizin özge neyini bilirsen?

*Tebriz alimleri hazar peşedi,
Ucadı evleri, tamam şüşedi.
Yetmiş mahalladı, seksen küçedi,
Gurulubdu cah-calalı Tebrizin.*

Hamı mat galır. Hamı gözünü döyür. Bu melahetli çalgıya, hoş avaza, sazın gülleri-ne ahsan dediler ve aşıkdan birini de demesini rica ettiler. Bu yandan da gızıl(altın) beşlikler, onluklar yağır Garip'in başına. Garip bunnan da coşa geldi, aldı görek ne dedi:

ad libitum

De di a şığ ey ga rib

meno mosso

glissando

ey söy ler beş ha neben di

He sa ba ye tiş mir o ba sı ken di hey hey hey hey

glissando

hey ay ay ağ rın a lım a zi zim

a tempo

ad libitum

İs fa han nan ge lir ay le le dü yü sügen

meno mosso

tr

di a çık dır her ya na yo lu Teb ri zin

tr

tr

ben o na bağ lı

ritardando

a tempo

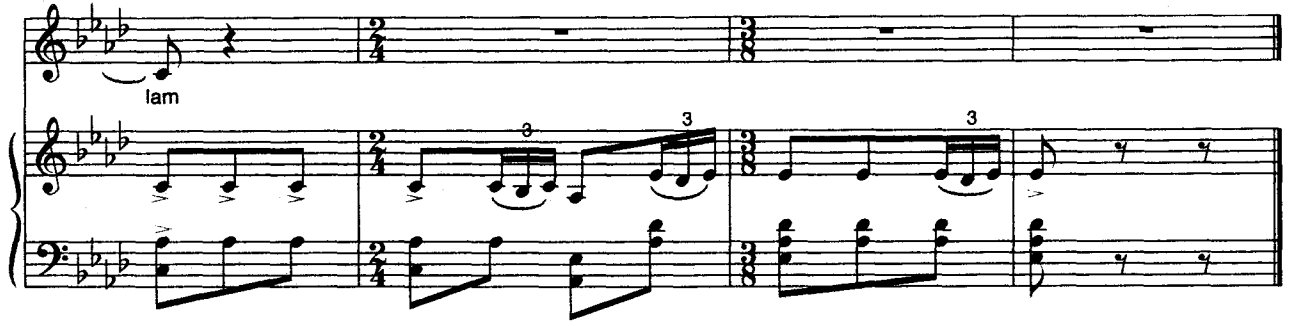
ad libitum

ay a çık dır her ya na hey

tr

yo lu Teb ri zin a benim ba lam ay me nim ba

tr

*Aşık Garip söyler beş hane bendi,
Hesaba yetirmir obası-kendi.
İsvahan'nan gelir düğüsü, gendi,
Açıkdı her yana yolu Tebrizin.*

Beli, “maşallah”, “halal olsun”, “merhaba”, “aferin”, “çok yaşa”, “eyvallah”- deye Garip’in melahetine mat galdılar. Bir kadar Garip’i okuttular. Garip okumağında, öz işinde olsun, deyim size kimnen, şeherin yegane üstad aşıkı olan Lezgi(Laz) Ahmet’ten. Lezgi Ahmet’e haber çattı ki “evin yıkılsın, bir civan garip aşık gelib. Tiflisde gızıl, para galma-
dı hepsini yıgdı”.

Lezgi Ahmet çayhanaya giren kimi Hoca Sen’an dedi:

-Ahmet, okumak, sohbet etmek bele olar. Gör ne kamil iste’datdı. Uşaklığına bak-
ma, dünyanın altını-üstünü bilir.

Lezgi Ahmet dedi:

-Beli, doğru deyirsen. Sen kimi ağanın öyle de aşığı olar.

Söz Hoca Sen’an’a değdi, dedi:

-O ki öyledi, indi bakarık.

Lezgi Ahmet tutkun halde Garip’e dedi.

-Oğul, sen ustalık bilirsenmi?

Garip dedi

-Ne bilim, baba, hele ki, ustad sizsiniz. Men ne deye bilerem?

Lezgi Ahmet:

-Getir bir sazını düzelt, saz üstünnen sennen biraz sohbet eyliyek. Onu da bil ki, senin burada mennnen izinsiz okumağın, meclis aparmağın hiç yere sığası deyil. İndi ga-
nunnan o yıgdıgın paralar da bana düşer.

Garip dedi:

-Usta, bağisla, bilmedim. İkinci de sennen niye göre ihtiyar almalı idim? Allahın altı böyük, halk çok, kent-kesek çok, ruzumuz bele gelip. Her gula öz kısmeti, her aşığa öz meydanı.

Lezgi Ahmet dedi:

-Oğul, o ki, ele hücet danışırsan, sene bir neçe söz deyecem. Ona cevap versen me-
nim elimnen gurtardın, vere bilmesen sazını da gırdıracam, özünü de döydürüp yola sa-
lacam.

Lezgi Ahmet sazı sinesine bastı, götürüb “Ovşarı” gaydasına ne deyecek, biz diyek siz şad olun.

OVŞARI

Allegretto

Lezgi Ahmet:

De di o ne dir ki

listesso tempo

göy den ge lip yok ol du O nun i çin cüm le a lem

tok ol du ö lü rem ay ba la ay ba la ay ba la

O ne dir ki el dey mez den ok ol du O ne dir ki

Çark dey mez den dö ner hey hey hey ay ba lam

hey hey ay ca nım ay ba lam hey

O ne dir ki çark dey me den dö nür

hey hey

O nedi ki, göğden geldi yok oldu?
 Onun için cümle alem tok oldu.
 O nedi ki, el deymezden ok oldu?
 O nedi ki, çark deymezden döner hey?

Hoca Sen'an'ın acığı tuddu (kızarak) ,dedi:

-Aye, bir küçük uşağa sen ne danışırsan, ne söyleyirsen? O ne bilsin ki, ne oldu?

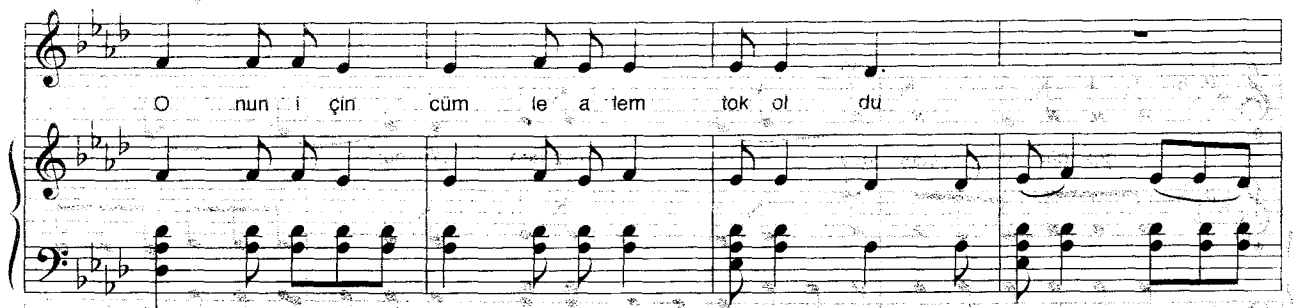
Aşık Garip dedi:

-Baba, eyb etmez, goy onun sözünün cevabını deyim. Ancak yahşi deyil, bir gerek "Divani"ynen, "Tecnis" nen meni sınayaydı, sonra "Gıfılbend" e keçeydi. O ki, ilk ağızdan Gıfılbend'e geçti, mende Gıfılbend'e cevap vererem.

*Aldı Garip:

Aşık Garib:

Ya man söz dü

el dey me den ok ol du O göz dür ki çark dey mez den

dö ner hey hey hey ay ba la hey hey

A zî zîm A zî zîm hey

O göz dür ki çark dey mez den dö nür

O yağışdı göğden geldi yok oldu,
Onun için cümle-alem tok oldu.
Yaman sözdü el deymezen ok oldu,
O gözdü ki çark deymezen döner hey.

Her taraftan "merhaba" kışgırdılar, "maşallah" dediler.

Lezgi Ahmet başını yere tutup dedi:

-Oğul, ele deyil. İndi onnan da çetinini deyecem.

Garip dedi:

-Usta de.

Lezgi Ahmet:

O nedi ki, altı ab'dı, üstü ab(su)?
O kimdi ki, onnan alardı hesap?
O nedi ki, cengi çakmak, tükü hab?
Alışiban aşk oduna yanar hey.

Garip cevap verdi:

O balıkdır, altı ab'dır, üstü ab,
Yunus idi, onlardan aldı hesap.
Semender'di genci çakmag tükü hab,
Alışiban aşk oduna yanar hey.

Lezgi Ahmet:

-Aye, senin gelen vilayetin dağılsın, hardan gelip çıkmısan buraya. Bir zorunu yine diyecem.

Garip dedi:

-Usta, de.

Lezgi Ahmet:

Allegretto

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both are in the key of B-flat major (two flats) and 8/8 time. The music features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more melodic line in the treble, with some grace notes and slurs.

Lezgi Ahmed:

The second system introduces the vocal melody. The upper staff contains the vocal line with the lyrics "De dim o ne dir ki ey yer de ga lar pas lan maz O ne dir ki". The lower staff continues the piano accompaniment. The key signature and time signature remain the same.

The third system continues the vocal melody. The lyrics are "e ti ni kes sen ses len mez ay ba la ay ba la". The piano accompaniment in the lower staff provides a consistent harmonic background.

The fourth system concludes the vocal phrase on this page. The lyrics are "ay ba la". The vocal line ends with a final note, while the piano accompaniment continues with a few more measures.

O ne dir ki su ya dü şer

is lan maz O kim dir ki ga tar la yıp çe ker hey

hey hey ay ba lam hey hey ben ö ləm

ay ba lam gel al ca nı mı

O kim dir ki ga tar la yıp çe ker

*O nedi ki, yerde galar paslanmaz?
O nedi ki, etin kessen seslenmez?
O nedi ki, suya düşer ıslanmaz?
O kimdi ki, gatarlayıp çeker hey?*

Garip biraz oyana-buyana baktı, biraz duruktu, güya bilmir. Lezgi
Ahmet ayağa galkdı:
-Niye cevap vermirsen?
Garip dedi:
-Dinle:

Aşık Garib:

De di be le o

al tın dı ey yer de ka lır pas lan maz O me

yıl dı e ti ni kes sen ses len mez ö lü rem ay bala ay bala

ay ba la

O ı şık dı su ya dü şer

is lan maz Ez ra yıl dı ga tar la yıp çe ker hey

hey hey gi den yar ay ba lam ay ba lam hey

O ez ra yıl di ey ga tar la yıp çe ker hey

81

O altundu yerde yatar paslanmaz,
O meyitdi etin kessen seslenmez,
O işıkdı suya düşer islanmaz,
Ezrayıldı gatarlayıb çeker hey.

Söz cevabı tamam oldu. Hamı Garip'e "ehsen" dediler, "merhaba", "sağ ol" söylediler. Halk sevindiğinden bir-birine garışdı. Hoca Sen'an dedi:

-Lezgi Ahmet , cevabı doğrudu mu?

-Evet, doğrudu.

Hoca Sen'an Garip'e üz çevirip dedi:

-Oğul, indi de sen de, görek Lezgi Ahmet ne teher cevap verecek?

Garip dedi:

-Eyer üstad razı olsa deyerem.

Lezgi Ahmet dedi:

-Oğul, razıyam, dinleyirem, deyib oturdu.

Garip gördü ki, bu saymazlık(saygisızlık) oldu. Odur ki dedi.

-Ay üstad, niye be oturdun?

-Oğul, biraz dincimi alım, sonra durup cevabını vererem.

Garip götürür "Misri" gaydasında ne deyir tarafından biz deyek siz şad olun.

MİSİRİ

Allegro

The musical score for 'MİSİRİ' is written for piano. It consists of five systems of music, each with a treble and bass staff. The key signature is one flat (B-flat). The tempo is marked 'Allegro'. The score includes various dynamic markings: 'f' (forte) at the beginning of the first system, 'mf' (mezzo-forte) at the end of the first system, 'f' at the beginning of the second system, 'mf' at the end of the second system, 'f' at the beginning of the third system, 'mp' (mezzo-piano) at the end of the third system, 'p' (piano) at the beginning of the fourth system, and 'p' at the end of the fourth system. The score is written in 2/4 time.

Ayyan mamış ocak dan e

ay benim ba lam aymenim ba

lam bir k z is terem a

ağ rın a lim

*Serraf olan t ks n alı-kumaşı,
Meydanı kurmaga bir d z isterem.
Bir halat isterem ustası naşı,
Yanmamış ocaktan bir k z isterem.*

Lezgi Ahmet dedi:
-Oğul, ne dedin?

Koçu Mahmut ireli durup dedi:

-Meydanı gürmek için mennin düz adam olmaz. Bu günnen men sene gardeşen
Koçu Mahmut bunu diyib hancalını çıkardıp barmağını çertdi, Garip'inde barmağını çer-
di, kanları birbirine karışdı. Koçu Mahmut dedi:

-Sözümüz sözdü, bu günnen bir kesten korkma. Senin arkanda duran Allah'tala-
dan sonra menem.

Garip Mahmut'un üzüne bakıp gördü ki, abırlı, heyalı bir iğitdi, dedi:

-Başım üste, sen ne deyersen elede olsun.

Lezgi Ahmet'de bu taraftan dedi:

-Oğul, Garip, de gelsin, cümlesine cevap verecem.

Aldı Garip ikinci bendi:

De di na sil yay di hey kim se o nu ey ey memiş

ay ne mey ve di hay le kal dı dey me miş

He se net dir us ta şa ğird bil me miş da rak sız

der gah sız bir top bez is te rem

a da rak sız

dez gah sız ay i i

ay a man ay a man a a a man a a a man

a a a man a man

bez is tœm ay hay ga dan al

lam

ad libitum
Na sil yay di kim se o nu ey me miş ne mey ve di

meno mosso

hay le kal dı dey me miş ne se net di us ta şa ğırd

bil me miş daraksız dez gah sız bir top bez is te rem

a tempo

De di han kı bağ dı hey

yıl da bir gül bi ti rir na sılbağ ban o nu e li ne gö tü rür

o han kı tah dır ey can sız sul tan

o tu rur dört can lı beş can sız on göz is te rem

Dört can lı beşcan sız ay aman ay a man a a man

a a man a man a man a man

On göz is te rem a y

gel ga dan a lım

Nece yaydı kimse onu eymemiş?
 Ne meyvedi hele kâldı deymemiş?
 Ne senetdi üstad, şağird bilmemiş?
 Daraksız, dezhahsız top bez isterem.

Hansı bağdı ilde bir gül bitirir?
 Neçe bağban onu ele görürür?
 Hansı tahta cansız sultan oturur?
 Dört canlı, beş cansız, on göz isterem

Lezgi Ahmet'in üstüne galkdılar: "Ustad, de cevap ver bu cevan aşığa".

Lazgi Ahmet buyana baktı, oyana bakdı ve dedi:

-Vererem de...

Hoca Sen'an dedi:

-Lezgi Ahmet, bayak mana bir atmaca attım. Onnan ötürü sennen keçmeyecem, kalk cevap ver.

Ahmet kişi dedi:

-Men acizem bunun önünde.

Hoca Sen'an dedi:

-O ki acizsen, onda yekelik eyleme. Sazı burada goy,çık get.

Ahmet saz'ını yere koyan vakti Garip işare eledi-"Usta, usta. sazını götür, mana senin sazın lazım deyil. Menim öz sazım var, inşallah. Men sennen her zaman dost olmak isteyirem"- Cemaat Garibin bu fikrine razı kaldılar. Garip'e "sağ ol" dediler. Hoca Sen'an

işareeledi, Lezgi Ahmet meclisi terk etsin. Lezgi Ahmet meclisi terkeledi. Hoca Sen'an Garip'e dedi:

-Oğul, mennen temannan nedi?

Garip oyana-buyana baktı, dedi:

-Usta, özün bilirsən ki, biz geribik, yeni gelmişik. Menim bir anam, bacım var. Onlar mana umuddular.

Hoca Sen'an dedi:

-Oğul, üreğin ne isteyir, onu de, men sana yardımcı olacam, inşallah.

Oydu ki, Garip aldı görek "Aran Güzellemesi"ne ne deyecek, biz deyek siz şad olun:

ARAN GÜZELLEMEŞİ

Moderato

tr *p* *mf* *p* *mf* *moderato* *adlibitum*

De di be le ba şı na

dön dü yüm ay Senan ho ca a a man ho camay

allargando *moderato*

an nem ca mi de kal di

tr *piu mosso*

ne güm dü züm ey güm düz dür

moderato

ne gecem ge ce A man ho cam an nem

tr *allegro* *a tempo*

ca mi de kal di a der din a lem be nim

tar la nım

Tempo I

*Başına döndüyüm, ay Hoca Sen'an,
Aman hoca, anam came de galdı.
Ne gündüzüm gündüz, ne gecem gece,
Aman hoca, anam came de galdı.*

-Oğul, ne olar. Came Allahın evidir, goy galsın sen niye fikirleşirsen?
Garip dedi:
-Gulak as(dinle):

tr

tr

tr

tr

ad libitum

De di la yiğ dir ki ay le le al le le

tr

bi ze bir ev ve re sen Ga rib ler eh li nin

moderato

ha li ni so ra san

Annemey öl se sen gū nah kar

meno mosso

o lar san A man ho cam ay an nem ca me

de kal di a der dim a lem a di nim i ma

nim

Layıkdı ki, bize bir yer veresen,
Gariplerin erzi halin sorasan,
Anam ölse sen günahkar olarsan,
Aman, hoca, anam camede kaldı.

Hoca Sen'an dedi:

-Oğul, oğul, gedeydin Naibin yanına, derdini ona söyleyeydin. Mennen var istiyeydin, para istiyeydin. O ne idi ki, mennen istedin?

Garip dedi:

-Gulak as(dinle):

ad libitum

De di be le at mı şam yü züm den ay le le ay le le

eb rü a yı bı Ak şam na ma

zin da gör düm na yi bi *a tempo*

Yok du ey ben ga ri bin ay le le dost mü sa hi bi *ad libitum*

moderato a man ho cam ay an nem ca mi

de kal di ben gadah a lem a di ni i ma

Atmışam üzüm-den abrı-ayıbı,
Akşam namazında gördüm Nayıbı.
Yokdu men Garip'in dost-müsaibi,
Aman hoca, anam camede galdı.

Beli, söz cevabı tamam oldu. Hoca Sen'an caminin yakınlığında bir ev buldurup Garip'i orada yerleştirdi. Ancak Şahsenemin hesreti Garip'i saraldır, günü-günden derdini artırır. Tiflis türkleri Garip'i o yana, bu yana, meclislere, her bir yana çekirler. Goçu Mahmut görür ki Garip'e ne kadar hörmet eyliyirlerse, yine Garip açılmaz ki açılmaz. Bir de Goçu Mahmut hocaya deyir:

-Sultanım, Garip büyük derd sahibidir. Ancak onu biz anlaya bilmirik. Belke siz öyrenesiz.

Hoca Sen'an deyir:

Men bir gün evimde meclis düzelterem, orada bu işi öğrenerek, inşallah.

Beli, meclis kuruldu, ehali yığıldı. Garip'i meclise davet elediler. Söhbət başlandı. Garip'e sazını eline götürme izni verilen zaman Şahsenem eşidir ki evlerinde aşık var. Düşünür ki ay dili gafil, ne ola benim sevgilim gelip çıka, Şahsenemim kenizi Garip'i görüp, onun nişanını Şahseneme deyir. Garip'in geldiğini Şahseneme bildirir ve pencereden Garip'e tamaşa edir. Hoca Sen'an Garip'e deyir:

-Oğul, sen yahşı insan olduğuna göre sana çok hörmet olur. Ancak nedense sen her zaman, gemli görünürsen.

Garip dedi:

-Hocam, o ki sözü açtın, derdimi sana özüm açaram. Ancak gerek sen Allahın yazısına, emkine garşı durmayasan. Efendim, eyer iktiyar versen derdimi sana saz'nan deyerem.

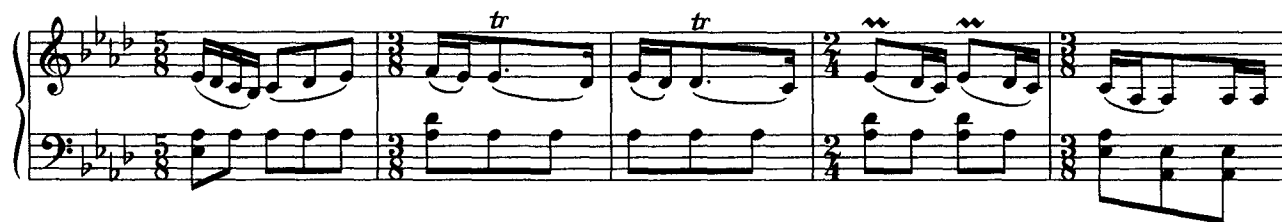
Hoca Sen'an dedi:

-Oğul, deyinen.

Garip sazı götürüb görek burada "Ağır Şerili"ye ne deyecek, biz deyek siz şad olun:

AĞIR ŞERİLİ

Gel a gel

hey

Hocam se ne oy dey le si ay

sö züm var ay ba lam A man ho cam

i rahm ey le ben öl düm

Ben has tayam ay

Sen te bib sen der di me A man

ho cam i rahm ey le ben öl düm ay

a ba lam ay ay a ba lam ay der din a

*Hocam, sana deyilesi sözüm var,
Aman, Hoca, rahm eyle men öldüm.
Men hastayam, sen tebibsen derdime,
Aman, Hoca, rahm eyle men öldüm.*

Hoca Sen'an heç aklına da gelmedi ki Garip onun kızı Şahsenem için bele okuyur.
Hoca dedi:
-Oğul, Garip, Tiflis şehrinde senin ne arzun, isteyin olsa, and içirem (yemin edi-
rem) onu yerine yetireceyem.
Aldı Garip:

Ben o nu sev mi şem hi lal oy kaş i çin

Ben o nu sev mi şem hi lal oy kaş i çin

diş i çin oy i nan i nan i ma nım

san tar lan ba lam

Du ran la rın ay cüm le si nin oy

ba şı i çin a man ho ca uy uy i rahm

ey le ben öl düm der din a lım ay der

din a lım ay tar lan ba lım

gliss

*Men onu sevmişem hilal kaşı için,
İnci sedef, dürr danesi dişi için,
Durannarın cümlesinin başı için,
Aman, Hoca, rahm eyle, men öldüm.*

Hoca dedi:

-Oğul, gem çekme, ne metlebin olsa yerine yetirecem.

Aldı Garip birini de:

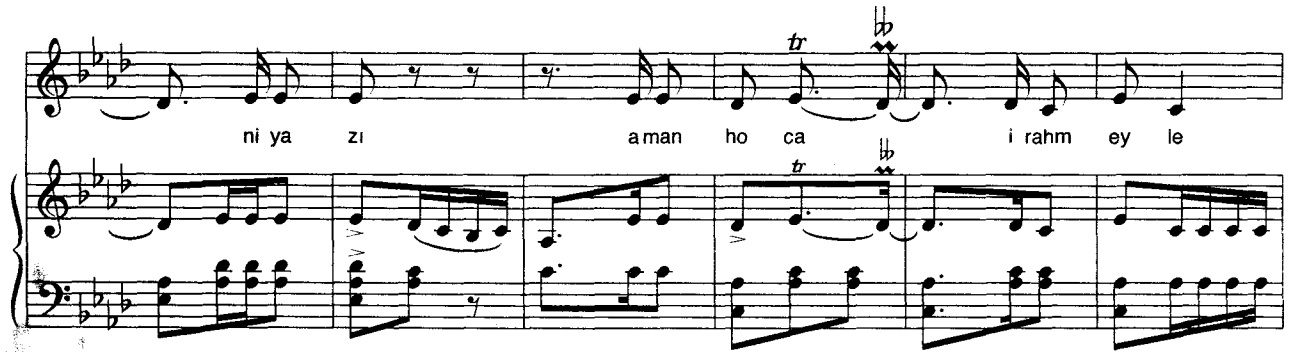
Gel a mangel

ey a çıl dı kôn

lû mûn ba na zı ya zı Öz

kûr gö lûn de ör de yi ga zı a ba lam

oy a ba lam ay der din a lem

Açıldı ömrümün baharı, yazı,
Ötüşür gölünde ördeyi, gazı.
Aşık Garip canın eyler niyazı,
Aman, Hoca, rahm eyle, men öldüm.

Söz başa yetdi. Goçu Mahmut işi ele gandı, lap derinen. Dönüp Garip'e dedi:

-Gardaş, bir neçe vakit(zaman) sen buradasan, derdini mene demirsen, de gorkma.

Garip evvelden-sona kadar başına geleni Goçu Mahmut'a söyledi ve sonra dedi:

-Gardaş, bil ve agah ol. Şahsenem benim yolumu gözleyir(bekleyir). İndi de iş bu yere çatdı. Hoca Sen'an söz verib. Temannam nedir düzeldecek. Hele and da içdi.

Goçu Mahmut Hoca Sen'an'a yakınlaşıb şirin dilnen tamam-kamal ehvalatı danışdı ve dedi:

-Garip, Şahsenem için Tebrizi terk edib. Ağalar ağası, Şahsenemi onu buta verib.

Hoca Sen'an kızı Şahsenemi yanına çağırıp dedi:

-Gızım, masala bu yerededi. İndiye kadar seni çokları dileyib, vermemişem. Öz amcanın oğlu Şahveledi özüme oğul götürüb senide ona verecem. Öldün toprağın, kaldın Şahveledinsen.

Şahsenem heyli dinmedi. Sonra kirpiklerini galdırıp konça dahanını açıb dedi:

-Sabr eyle, ateyi mehriban. Sen benim validimsen. Allahımnan sonra sensen. Senin her bir sözün benim için ganundur. Ancak, ata, indiyе gadar sizden gizli tutduğum bir sirri size deyim. Düz bir yıl bunnan önce bir meleyke donunda mene can verib. Tebrizde Maksud adında bir oğlana yazdığını dedi, onunla ömrümü başa vuracağımı söyledi. Ata, o günü sizinle meclisde oğlanı gördüm. Oncak bunun adı Garip'di. Ağam mana buta veren oğlandı, niye adını deyişib bilmirem. Galdı amca oğlu Şahveledi sen oğulluğa götürübsen. Senin oğlun benim gardaşımdı. Bacını gardaşa vermek olmaz.

Hoca Sen'an şaşkın galdı ve bu işi pozmak için bir fend işletmeyi karara aldı. Oydu ki, Goçu Mahmuta hele söz vermedi. Ancak, Goçu Mahmut öz sözünnen dönmedi ki, dönmedi. Mahmut şehirdeki bütün nurani ağsakkalları yığıp elçi gettiler ve gızı Garip'e istediler. Ancak, Hoca Sen'an öz işini bilirdi.

Hoca Sen'an dedi:

-Mahmut, men gızı Garip'e bir şertnen vererem. Garip mana kırk kise türk liresi getirsin. Toyunu eliyip, gızı aparsın.

Goçu Mahmut çok fikirleşdi, bu telebe şaşırdı ve dedi:

-Efendim, gızın en çok cehizi kırk tümendi, sen ne danışırsan?

Hoca Sen'an dedi:

-Ahırncı sözüm odu, oğul, kırk kise türk liresi geler, onda men gızı sana vererem, gelmez-yok.

Mahmut gelib başına gelen ehvalatı Garip'e danışdı. Garip heyli fikirleşdi ve sonra dedi:

-Gedek Sen'an Hocanın yanına.

Geldiler. Bir zaman söhbetten sonra Garip dedi:

-Hocam, gerek mana yedi yıl möhlet veresen. Onu bil ve agah ol, Şahsenemi mana veren erennerdi. Onu sen benim elimden ala bilmessen, yahşısı budu razılık ver, ya da yedi yıl möhlet ver.

Hoca Sen'an dedi:

-Oğul, yedi yıl sana möhlet verirem, bir saat da gec galsan gızı ayırısına verecem.

O vakit Goçu Mahmut bir gazi, bir müftü çağırdı, möhürlü bir mugavile(sözleşme) yazdılar. Mugavileye göre yedi yıl tamamına Garip geri gayıdıp gızılı getirmese, Hoca Sen'an gızı Şahsenemi kime istese vere biler.

Mugavile imzalandı. Bir nishası Garip'te, biri Mahmutda biri de Hoca Sen'an'da galdı.

İndi geçek maksada. Sabahlarımız her zaman hayırlığa açılsın, inşallah. Garip'in o geçe gözüne uygu getmedi ki, getmedi. Bir de gördü ki, bir kız uşağı gelib elinde bir balaca name getirib. Nameni okuyanda gördü ki, Garip'i Hatem bağında filan yerde gözleyirler, kim gözleyir, onu Garip bilmedi.

Garip paltarını geyinip yavaş-yavaş haman yere gelende gördü ki, bir gız dayanıp. Gız Garip'i gören kimi işare ile yanına çağırdı ve dedi:

-Menim adım Ağca gızdı. Men Şahsenemin karabaşıyam. Şahsenemnen sana selam var, özü de sennen görüşmek niyetindedi. Sabahları bu vakti bu yerde onnan

görüşersen.

Oydu ki, Garip'in üreği duruldu, aldı görek burada "Fatma Gözellemesi" ile Ağca gıza ne dedi terefinden biz deyek siz şad olun.

FATMA GÖZELLEMEŞİ

Allegretto

The musical score is written for piano and voice. It begins with a tempo marking of *Allegretto*. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The piano part is in 6/8 time and features a steady eighth-note accompaniment in the left hand and a more melodic line in the right hand. The vocal part enters in the second measure with a trill (tr) and continues with a melodic line. The score includes various musical notations such as trills (tr), slurs, and dynamic markings. The piece concludes with a final vocal phrase and a piano accompaniment.

Ne müd det di

hic ran da ğı çe ki rem e ri di ü re yim be le ya ğı

Ak ca kız Gis met o lub

ben mu ra dim a lan da Senol ğu nen

ba na Sa ğı ak ca kız ay der din a lem ay am mara

man ay tel li ba lam ay am manam man

ben öl düm ay gel ha Sağı ak ca kız ye ri cey ra

nim der de der ma nim

*Ne müddetdi hicran dağı çekirem,
Eridi üreğimin yağı, Ağca gız.
Gismet olup men muradım alanda,
Sen olğünan mene sağı, Ağca gız.*

Ağca gız gözünnen, gaşınnan anlatdı ki, benim başım üste-sağın da ollam, hele go-
lunnanda tutaram.

Aldı Garip ikincisini:

de yim be le der di müş kül of

Ağ yū zūn de ga ra tel ler pul pu lu Yareb ki me

de yim be le der di müş kül of

Bo zulub bağ la rı be le öt mez bül bül lün ha nı bu bağ

ça nın ha nı ner le ri ay der din a lem ay der din a

lem ay ar zu ba lam ay ay canım ha nıbu bağ

ça nın bağı ak ca kız der cey ra nım der de der ma

nım ğet me a ca nım

ad libitum
Ağ ū zün de ka ra tel ler pul pu lu ya reb

ki mede yim der di müş kû lû Bozulub bağ la rı ö tû len bûl bû lû

ha nı bu bağ ba nın ba ğı ak ca kız *a tempo*

A şık Ğa rib o kur

glissando

dürr ka mal iy le yaz ğinan sö zü ni be le dur ka

mal iy le Ben nen Şah se

gliss gliss

ne me be le bir sa lam ey le Söy le der di her mev

la ni Ak ca kız ay am man a man ay am mana man ay

am manamman Söy le her der

Ağ üzünde gara teller pul-pulu,
Yareb, kime deyim derdi, müşkülü.
Pozulup bağları, ötmez bülbülü,
Hanı bu bağbanın bağı, Ağca gız?

Aşık Garip okuyur nur kemal ile,
Yazgınan sözümü, dur kemal ile,
Mennen Şahseneme bir selam ele,
Söyle derdi her növrağa, Ağca gız.

Ağca gız elini öpüp gözünün üste koydu ve dedi:

-Can gardaş, ne deyirsən yerine yetirerem.

Garip söznen dediğini dilnen de dedi. Sabahı sabırsızlıqlan gözlemekte olsun, aziz dinleyicilerimiz, sabahınız her zaman hayırlığa açılsın, inşallah.

Ele ki sabah oldu, vakit geldi çatdı, Garip geldi bağa. Gördü Senem gelir. Garibin baldırları tutuldu. Ağası ne teheri gösterip o libasda garşısına geldi. İki hesret hayli birbirine bakıp, tamaşa etdikten sonra, selam verdiler, dile geldiler. Her ikisi Allahdan razı olduklarını bildirdiler. Bunları birbirine yazana dualar okudular. Ancak Garip açılmadı. Senem dedi:

-Garip, eşitdim babam meni sana verip, olmaya razı değilsen?

Garip tutgun idi, Senem yine dedi:

-Garip, niye tutgunsan, ne olup Allaha şükür, ne var?

Garip dedi:

-Niye tutulmayım, ay hanım. Dinle gör benim yollarım bunnan sonra nereye düşüdü. Garip idim, bundan da garibe düşmüşem.

Senem dedi:

-Ay Garip, anlamıram niye garip düşmüşen?

Garip dedi:

-Sen dinle, bir sözlerime dikkat et.

Götürdü Garip "Kerem Gözellemesi"ne ne dedi biz diyek siz şad olun.

KEREM GÖZELLEMEŞİ

Allegro

mp

pp

De di be le dön be ri dön be ri ey gö rüm yü zü nü

The musical score is written for piano and voice. It begins with a treble and bass staff in 6/8 time, marked 'Allegro' and 'mp'. The melody is in the treble staff, and the bass staff provides harmonic support. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The score is divided into six systems. The first system has five measures. The second system has five measures, with a 'pp' marking in the second measure. The third system has five measures, with a 3/4 time signature change in the third measure. The fourth system has five measures, with a 3/4 time signature change in the fourth measure. The fifth system has five measures, with a 2/4 time signature change in the fifth measure. The sixth system has five measures, with a 2/4 time signature change in the fifth measure. The lyrics are written below the melody in the sixth system.

Bel ke get dim yar ey len dim gel me

dim a di ni i ma nım a ter lan ha nım ba şı na do la

nım Fe lek bi ze

ey be le yaz mış ya zı nı Bel ke get dim yar ey len dim

gel me dim Dağ lar ma ra lı si nem ya ra

lı ki bin ma ra lı

*Dön beri, dön beri görüm üzünü,
 Belke gettim, yar, eylendim gelmedim.
 Felek bize böyle yazmış yazını,
 Belke gittim yar eylendim gelmedim.*

Öyle bil Senemin üstüne şimşek elendi, dedi:
 -Garip, dinle gör birini de men deyim.

De di be le

ne ye dö nem a ba lam a ba lam a ba lam a ye Sen gö re sen

yü zü mü Get ga ri bim

sağ lık i le ge le

meno mosso

sen a di nim i ma nim

ga dan ben a lim ga dan ben a lim

gliss

a tempo

Ka dir ey mev lan ras ta sal sını yo lu nu

get Ga ri bim sağ lık ı le ge le

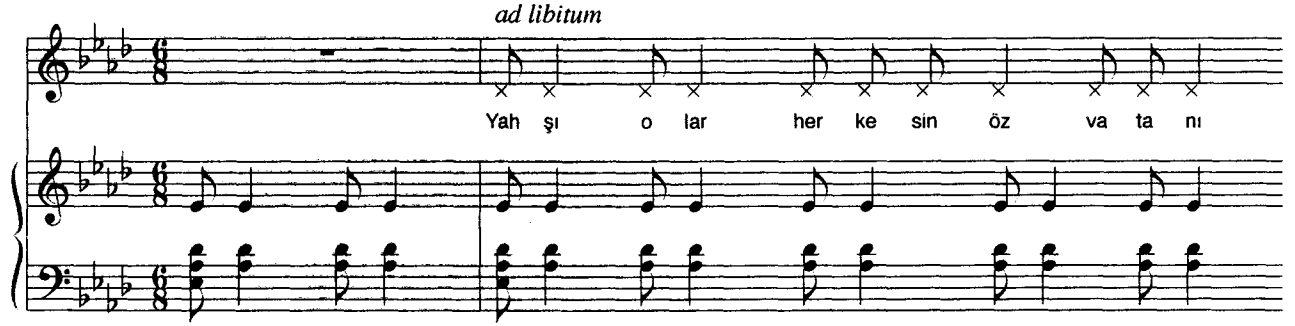
sen Yol lar da bah mir ga dan

ben a lem sen nen ay rı ney nim

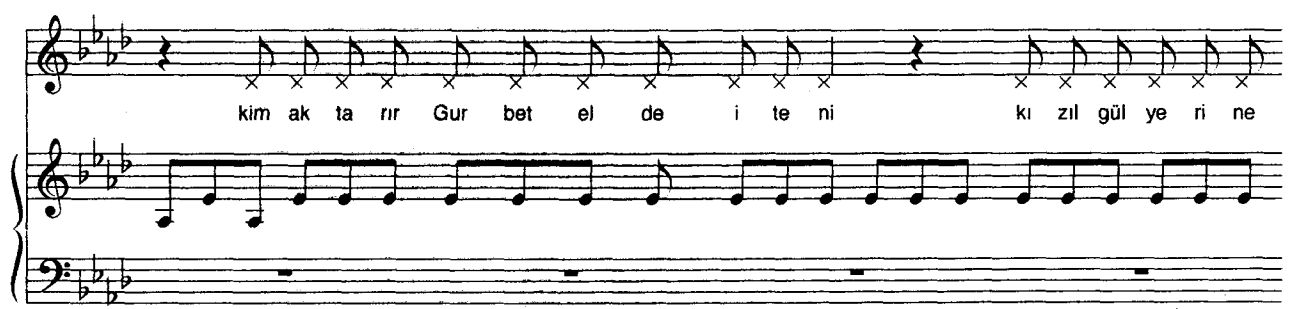
Niye dönüm sen göresen üzümü,
Get, Garip'im sağlıkla gelesen.
Gadir Mevlam rasta salsın yolunu,
Get, Garip'im sağlıkla gelesen.

Garip bakdı ki, Senem'in rengi öyle değişip ki, Allah göstermesin. Yarın yardan ayrılması çok zor şeydi. Odur ki, aldı birinide:

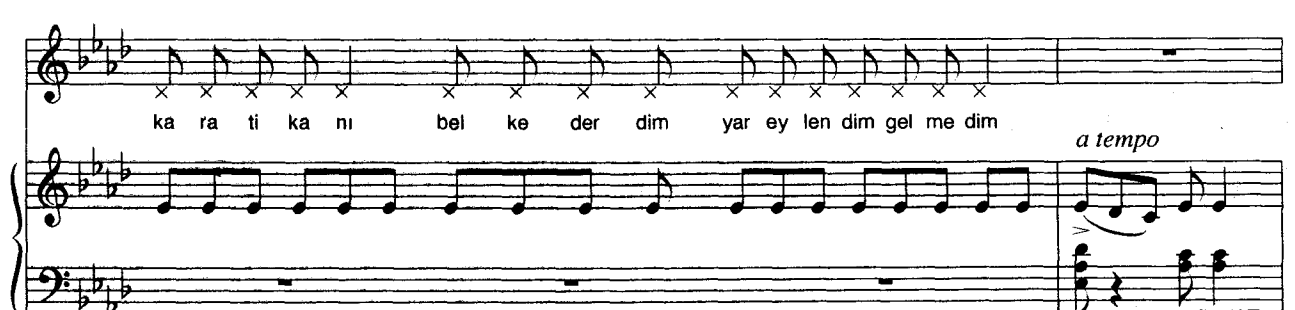
ad libitum

Yah şı o lar her ke sin öz va ta nı

kim ak ta rır Gur bet el de i te ni kı zıl gül ye ri ne

ka ra ti ka nı bel ke der dim yar ey len dim gel me dim

a tempo

piu mosso

tr

ad libitum

Şah se nem de di ki

ül ker do ğar ı şık ve rer u ca dan he ber al lam ba zir ğan nan

ho ca dan a ziz bayram lar dan a ziz ge ce den get Ga ri bim sağ lık i le

ge le sen *a tempo*

gliss *p* *mp*

mf

De di be le Ga rib de yer a ba lam a ba lam a ba lam be nim

oy di nim i ma nim

Ka ra göz üs tün de ka şı ke ma nim a der din a

lem gel der din a lem sev da lı Ley

lam *a tempo*

Yed di ey yıl dir sen nen eh di pey manım

Bel ke get dim yar ey len dim gel me dim

yol lar a ra lı si nem ya ra lı

a ter lan ba la

Bel ke get dim ey yar ey len dim

This system contains the first staff of music. The vocal line is in treble clef with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The lyrics "Bel ke get dim ey yar ey len dim" are written below the notes. The piano accompaniment is in grand staff (treble and bass clefs) with a key signature of three flats. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

gel me dim

This system contains the second staff of music. The vocal line continues with the lyrics "gel me dim". The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the bass and a more active melody in the treble.

This system contains the third staff of music. The piano accompaniment features a more complex texture with chords and moving lines in both the treble and bass staves.

p *tr*

This system contains the fourth staff of music. The piano part includes a piano (*p*) dynamic marking and a trill (*tr*) in the treble staff.

tr

This system contains the fifth staff of music. The piano part continues with a trill (*tr*) in the treble staff.

tr *tr*

This system contains the sixth staff of music. The piano part features trills (*tr*) in both the treble and bass staves.

tr

This system contains the seventh staff of music. The piano part continues with a trill (*tr*) in the treble staff.

E le bu der dim ey Şah se ne me ay le le

meno mosso

ay le le hay li se mer di

Yar se nin ü re yin taş dı de mir

dir Ga dan ben a

lem a ter lan ba lam

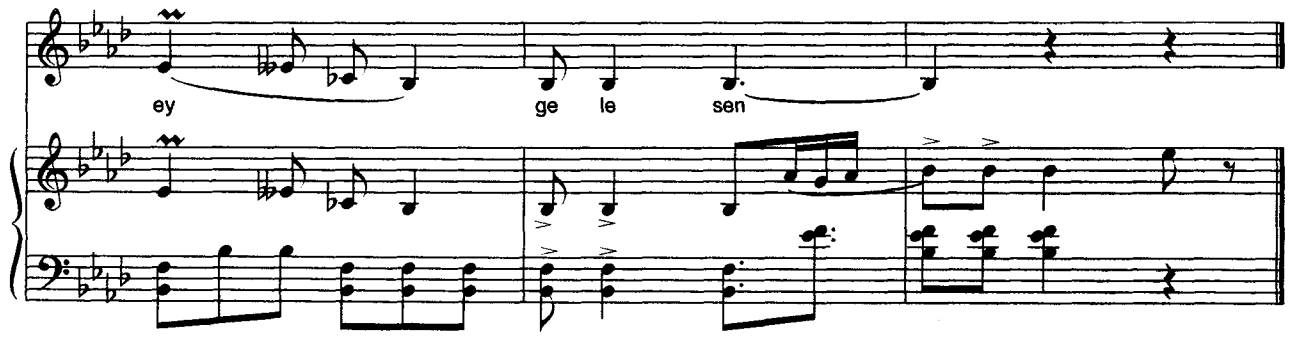
Yed di yıl de di yin hey li

ö mür dür get Ga ri bim sağ lık i le ge le

sen Dağ lar a ra lı

si nem ya ra lı dağ lar ma ra lı

ben ga dan a lem get Ga ri bim sağ lık nan

*Yahşı olar herkesin öz vatani,
Kim aktarar gurbet elde iteni.
Gızıl gül yerine gara tikani,
Belke derdim, yar, eylendim, gelmedim.*

*Şahşenem: Ülker doğar ışık verer ucadan,
Haber allam bazırğannan, hocadan,
Eziz bayramlardan, eziz geceden,
Ėet, Garip'im, saęlık ile gelesen.*

*Garip: Garip deyir, benim dinim, imanım,
Gara Ėöz üstünde Ėaşı kemanım.
Yeddi yıldı sene ehdi peymanım,
Belke getdim, yar, eylendim gelmedim.*

*Şahsenem: Bu dert Şahseneme heyli semerdi,
Yar, senin üreğın daşdı, demirdi.
Yeddi yıl dediyin haylı ömürdü,
Ėet, Garibim, saęlık ile gelesen.*

Beli, cevap yetdi yerine. Garip, Hoca Sen'an ile olan ehdi-peymanı, ondan ne kadar altun istediğini hepsini Şahseneme söyledi.

Senem dedi:

-Can, Garip'im, babam meni sene vermeye könlü yokdu. Bu sebeble o akçanı, altunu bu yükseğe kaldırıp. Garip'im, bil ve agah ol, öldüm-toprak, galdım-sen deyip Garip'in boynuna sarıldı, dudaklarından bir buse götürüp gözlerini emib ayrıldı.

Garip yola hazırlık gördü. Anne-bacısını Goçu Mahmuda tapşırđı. Türk torpağına, Osmanlı Diyarına yola çıktı. Yollarda bir menzil, o kende, bu kende gederek, orda meclis gurdu, burda meclis gurup getmekte olsun. Gelhagel, gelip Kars tarafa çatdı. Garip Kars'da galmakta olsun, dinle indi Şahsenemnen.

Şahsenem eve gelib anasını çağırđı ve başına gelen ehvalatı, babasının bu zülümkar işini, yani Garip'den kırk kise altun istediğini anasına bildirdi. And içti ki *-ana, yedi yıl men yas saklayacam. Garip gelene kadar bana bir söz desen seni Allahıma tapşıracağam-*. Bu zaman götürüp "Kerem Köçtü"süne ne deyir, biz deyek siz şad olun, inşallah.

KEREM KÖÇTÜ

Allegretto

ad libitum

b
i nan maz i dim *a tempo*

ad libitum
Get di ey ca nan get di am man a ş i ğ in nen ay r ı ka

lan sev dıym   l  rem

E yer g r sem g r mesey

dim ay le le da yan maz dim Gemin der ya sı na da lansev di yim

ö lürem ö lü rem gel gel hey hey ga dan a lım

*Getdi, canan getdi, inanmazdım,
 Aşiginden ayrı galan sevdiğim.
 Eyer görmeseydim dayanmaz idim,
 Gemin deryasına dalan sevdiğim.*

Ar zu la yıb get di ay le le

ad libitum

dağ lar ar dı na Can da yan maz ay rı lı ğın der di ne gel

ö lü rem

De yir bu gel di me kan

sal dı yur du na ö zü ge dı b yur du ga lan sev di yim gel

Gel gel ey

hey gel a man

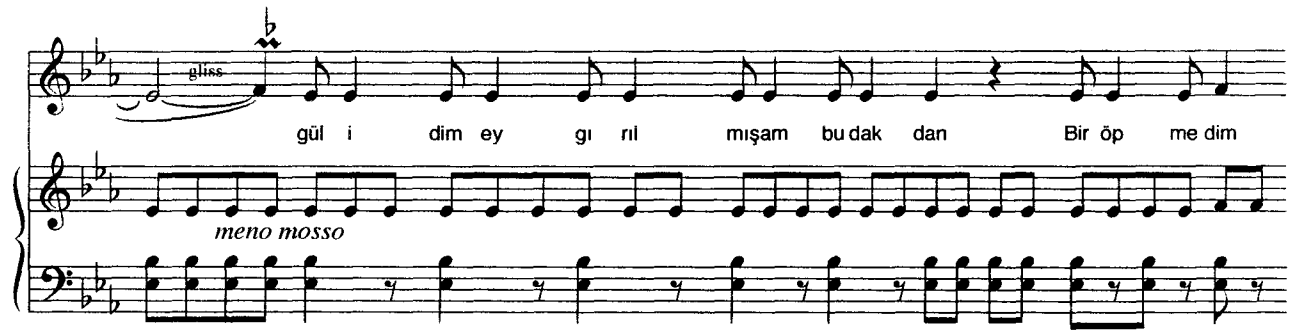
ad libitum

Ar zu la yib get di dağ lar ar dı na

Can da yanmaz ay rı lı ğın der di ne Gey bi gel di mesken sal dı yur du na

3

ö zü ge dib yur du ga lan sev di yim

yar yü zün den do dak dan ö lü rem ö lü rem ay a man ay

ey

a tempo

ad libitum

Ti fil ki mi ay le le ay rı

düşdüm gucak dan a ye Ca nımı od la ra sa lan sev di yim ö lü

rem

ö lü rem

Gel ey

hey ö lü rem ay

a tempo

Arzulayıb getti dağlar ardına,
 Can doyamamaz ayrılığın derdine.
 Bayguş geldi mesken saldı yurduna,
 Özü ğedip yurdu galan sevdiğim.

Bir gül idim gırılmışam budakdan,
 Bir öpmedim yar üzünde dodakdan.
 Tifil kimi ayrı düşdüm gucakdan,
 Canımı odlara salan sevdiğim.

Şahsenem yol gözlesin, gulluğunza Garip'den değim. Öyle ki Garip Sen'an dağının arkasını geçdi ve gelip Kars'a çatdı. Bir çay üstünde namaz gıldı. Yuharıya bakanda gördü ki, bir bölük durna avaznan okuya-okuya Tiflise doğru gedir. Garip'in canına od düşdü. Götürüp burada "Mansuru" havasına ne deyecek, bir iki bendini biz deyek, size can sağlığı nasib olsun, inşallah.

MANSURU

Allegro

The musical score for "MANSURU" is written for piano in 2/4 time, marked "Allegro". The key signature is B-flat major (two flats). The score consists of seven systems of piano accompaniment. The first system features eighth-note patterns in the right hand and quarter notes in the left hand, with triplets in the final measure. The second system continues with similar eighth-note patterns and triplets. The third system introduces a key change to D-flat major (three flats) and features a descending eighth-note line in the right hand. The fourth system continues the descending eighth-note line. The fifth system features a key change to E-flat major (three flats) and includes a trill in the right hand. The sixth system continues the E-flat major section with a trill. The seventh system concludes the piece with a final key change to F major (one flat) and a trill in the right hand.

Ey

ba lam

meno mosso

ba lam di ba lam

a tempo

tr

O ha ra

meno mosso

dan hey ge lir siz ay le le ay le le ha ra

ge dir siz men zil e dir siz han sı ya na dur na lar al

a zi zim ay a zi zim

a tempo

Beney ga ri bem ay le le

ay le le siz de ga rip ö tür süz dön der di niz

gal bi mi ka na dur na lar ay a zi zim ca nim ay a zi

zim A dönder di niz kal bi

mi ga na dur na lar ey ey gel a ba

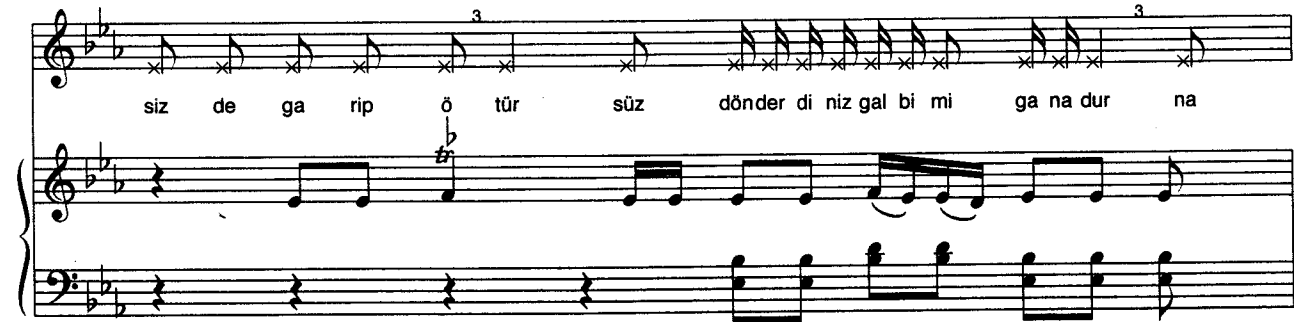
şı na men dö nüm a göz le ri göy a la göz ba la ay ba

la

a tempo

ad libitum

te li niz ey ri ne den se na zik tir a şı ğın

bağ rı E yer yön der se niz Tıf lı se doğ ru Şah se

nem kök sü ne ga na dur na lar Dur na dan ha ber mi çı ka sıdı pa ra mı gay ta ra sı

di al di ga rip bi ri ni de *a tempo*

First system of musical notation. The treble clef staff begins with a triplet of eighth notes, followed by a trill (tr) over a quarter note, and another triplet of eighth notes. The bass clef staff features a triplet of eighth notes, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Second system of musical notation. The treble clef staff contains a half note, followed by a sixteenth note, an eighth note, and a quarter note. The bass clef staff has a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Third system of musical notation. The treble clef staff has a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The bass clef staff features a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff has a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The bass clef staff features a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff has a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The bass clef staff features a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Sixth system of musical notation. The treble clef staff has a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The bass clef staff features a half note, followed by a quarter note, and then a half note. The key signature has two flats, and the time signature is 3/4.

Ey

De di be le ga ri bam

ba ğış la ay ba la ay ba la ay ba la

bu der di söy le yan di ey ga ra bağ rım dö nüb dü

kö ze bil me din *a tempo*

O na me mi ey ye ti *meno mosso*

rin go ca Tif li se And ve re rem o su bu ka na dur na lar ay

gel di mense nin ay ağ rın a lım

And ve ri rim o

süb ha na dur na lar hi hi hi

hi hi Ğel a ba şı na men dñüm do la nım ay ba lam

*Haradan gelirsiniz, hara gedirsiniz?
Menzil edirsiniz hayana, durnalar?
Men Garip'em siz de garip ötürsüz,
Dönderdiz gelbimi gana, durnalar.*

*Tökülüp her yana teliniz eyri,
Nedense nazikdi aşığın bağı.
Eyer yol çevirsez Tiflise doğru,
Şahsenem köksüne gona, durnalar.*

*Garip'em, bakınız bu gamlı söze,
Yanıp gara bağrım dönübdü köze.
Namemi yetirin goca Tiflise,
And verirem o süphane, durnalar.*

Garip üz tutdu yol getmeye. Kentbekent, şehirbeşehir giderek oralarda meclisler gurdu, sohbetler etdi. Nihayet gelib Halep şehrine çatdı. Geze-geze gelip bir bazara girdi. Bazarın böğründe çok mağamlı ve çok güzel yerde tikilmiş bir çayhana idi. Bu çayhanaya gelen-giden yaman çok olur. Garip çiğninde saz çayhanaya girip oyana-buyana boylandı. Halg onu görüp rica etdiler:

-Aşığ, eyleş, aşığ, buyur.

Garip'i bir yerde eyleştirdiler. Garip bir iki bardak çay içennen sonra aklı başına geldi. Size kimnen deyim şehrin paşası Melik paşadan. Melik Paşa şehrin hükümdarı idi. O, gelen-gedene dikkat edirdi, gariplernen çok hoş geçinird. Aşıkları ise oldukça çok sevirdi. Aşığ görende dininden, imanından çıkardı.

Melik Paşa çayhanaya girip Garip'i gördü ve biraz aralı eyleşdi, güya Garip'i görmür. Camaat Garip'in etrafına yığılıp ona dediler ki, biraz saz çalsın. Garip sazını köyneğinnen çıkarıp başladı okumağa. Garip bülbül kimi cehceh açdı, başladı gözel-gözel sözler, gözel-gözel üstadnameler demeye. Bütün Halep şehrine yayıldı ki, şehere ustad aşığ gelip.

Melik Paşa yavaş-yavaş Aşık Garip'in yanına geldi ve selameledi

-Oğul, haralısan?

-Baba, Tebriz şehirinnenim.

-Buralara meylin ne teherdir, ne yahşi gelipsen?

-Baba, dolanmak üçün, gazañ üçün gelmişem.

-Oğul, bizim burda, büyük aşık, büyük senetkar var. Adı İpsi'dir. Olma, bilme onnan ihtiyarsız sen burada saz çalasan. Sabahtan sana dikkat edirem. O gelip sene kötülük eyliyebiler.

Garip dedi:

-Ne olar, efendim? İki güleşenin biri yener.

Garip okumağına devam etdi. Garip'in geliri artdı. Ona o kadar altın paralar verdiler ki, gel göresen.

Bu yandan Aşık İpsi'ye haber çatdı ki, çayhanada filankes okuyur. Aşık İpsi saymazyana geldi gördü bir civan uşakdı iyirmi-iyirmi iki yaşında. Düşündü ki, buna ne var, bunun sazını bu saatde elinnen alaram. Gelip Garip'e selam verdi ve dedi:

-Oğul, haralısan?

-Beyim, Tebriz'denem.

-Oğul, ne ecep buraya gelibsen?
-Heç, saz çalıp gazanmağa gelmişem.
-Oğul, meğer aşıklıktan senin haberin var mı?
-Evet, ustam. Özüme göre Tanrı mana da verip
-Oğul, dediğin doğru olmasa, sınağımnan çıkabilmesen onda senin halın nece olar?
-Onda, sazımı verip çıkaram giderem. Ayrı bir sanat öğrenem, ne olacak heç ne, aşıklık elemerem.

-Oğul, o ki bele diri-diri danışırsan, onda men seni bir sınağa salım. Eğer sınıktan çıksan onda aşıklık edebilersen.

-Efendim, siz kimsiniz?

-Men, Aşık İpsi'yem, Melik Paşanın aşığıyam. Mennen usta, mennen büyük burada aşık yoktu.

-Efendim, olsun ne deyirem. Ancak men sazımda çalacam, sözümüde deyecem, kim olur olsun.

Aşık İpsi geyze gelip dedi:

-Oğul, bu saat men sennen bir neçe söz haber alacam, men sene bir neçe yol gösterecem. O yola, o raha düzelsen, onnan sonra men de bilerem sen kimsen. Yok, eğer düzelmesen, and olsun Allahın birliğine, seni burada o kadar dövdürecekem ki, bir de gedip öz vatanini tapa bilmeyeceksen.

Garip dedi:

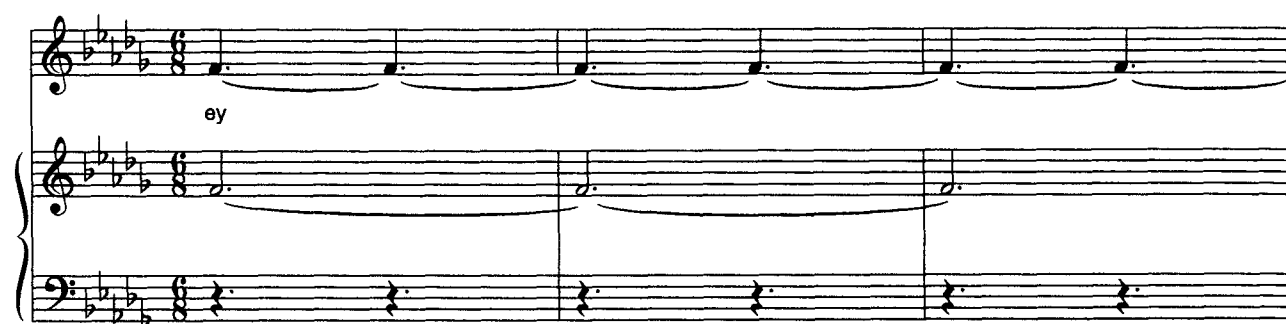
-Baş üste, usta, ne deyirem.

Aşık İpsi uşak gönderdi ki, onun sazını getirsinler. Beli, Aşık İpsi'nin sazını getirdiler. Here bir tereften onun başına yığıldı. Hamı gözleyirdi, gören Aşık İpsi bu cevandan başına ne açacak, onu ne hala salacak. Melik Paşa lap başta eyleşip, aşıkların beyitleşmesine dikkat verirdi. İpsi aldı "Çukur Hava" gaydasında görek ne dedi:

ÇUKUR HAVA

Allegretto

ey a şık ne deyip gidin oy mey dana balam

meno mosso

Bu mey dan da er kan o lur yol o lur hi hi

hi hi hi hi hi hi hi a zi zim oy

Merd a şık san

da niş mer di mer da ne ba lam

Bu hu sus da gov ga o lu gal o lu hi hi

hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi

der din a lım

Gar da şım san uy da niş mer da ne ay mer di ay ba lam

Buhu sus da gov ga o lu gal o lu

ad libitum

Garip de di üs tad ne bu yur du

tr

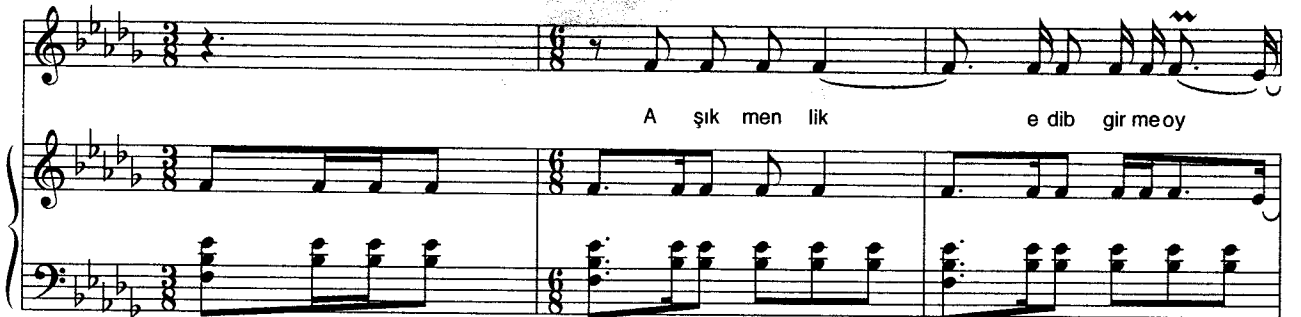
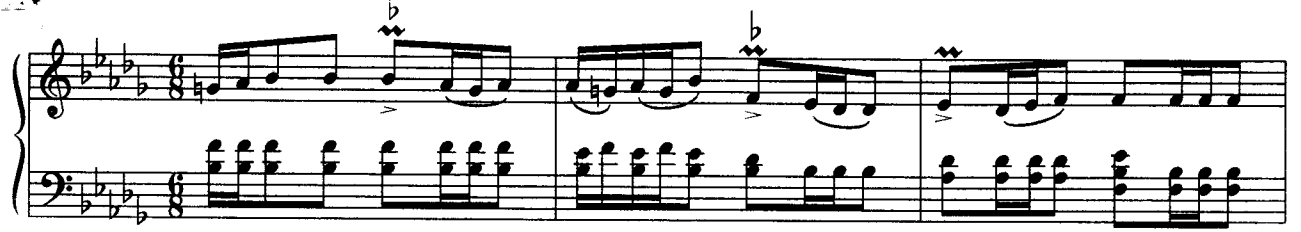
nuz ey a şık ne dedin gir dın mey dana bu mey dan da

er kano lu yol o lu ne da nı şır san da niş mer di mer da na bu hu sus da

gov ga o lu gal o lu

Aşık, ne cüretnen girdin meydana?
Bu meydanda erkan olu, yol olu.
Merd aşıksan, danış merdi-merdane,
Bu hususda govga olu, gal olu.

Her yerden İbisi'ye "aferin" dediler, "ahsen" dediler. Ancak Garip'e yaman soyuk-soyuk nazar yetirirdiler. Garip gözünü gezdirende gördü ki, Melik Paşanın gözleri onun üstündedi. Aldı Garip:

mey dana balam Bu mey dan da *tr*

yavaş en sert o lur u u u u u u u u

u u u u A zi zim oy

A şık lık de di yin gil dan *tr*

in ce dir Ken di ni kur ta ran ya ğin *tr*

merd o lu u u u u u u u u u u a zi

zim men bir kuş seven

ya rım merd ol ay der din a lım ay der din a

lım

Aşık, menlik edip girme meydana,
Bu meydana yavaş eşgin sert olar.
Aşık"lık dediyin gıldan incidi,
Kendini gurtaran yagın merd olu.

Garip'in sözü tamam oldu. Aşık İbsi geyze gelip dedi:
-Oğul, ele döyül, ciddi deyecem, dinle!

Bademi içibsen, gelibsen coşa,
Nedi bu göylü gal, nedi tamaşa.
Elini vurmaynan tilsimli daşa,
Eyle sanma her çiçekde bal olu.

Garip dedi:
-A kişi, ele deyil, dinle:

Ustad, çok danışma, otur yerine,
Çok danışsan kül teperim derine.
Bir kesde ki, geç bakanda pirine,
Pirine geç bakan çok namerd olu.

Her yerden Garip'e "ahsen" dediler. Aşık İpsi gördü ki, terezi Garip'e doğru eyir.
Dedi şimdi men deyim sen dinle:

Aşık İbsi deyir heyli coşubsan,
Bu meydana canu-başdan keçibsen.
Bildim erenlerden bade içibsen,
Danış, bülbül dili indi lal olu.

Garip oyana-buyana bakdı, gördü camaat buna teref boylanırlar.
İbsi dedi:
-Ay oğul, cavab ver görüm, indi ne teher deyeceksen. Senin bülbül kimi avazın,
Melik Paşanı hayran eleyib.
Garip aldı:

Gel ay ca nım

ey ay ay hey

hey hey ay ağ rın a lem ay

Ben Ga ri bəm ay

gor kum yok du ölüm nen balam her bir kelaymay

ge lir me nim di lim nen hi hi hi hi hi hi hi

hi hi hi hi hi hi a zi zim ay

Kuş daol san

u ça maz san e lim nen u çar san sa i ki gö zün

dört o lu hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi

a zizim ay Kuş daol san ay

u ça maz san elim den ba lam uçar san sa i ki

gö zün dört o lur

*Men Garip'em korkum yokdu ölümnen,
Her bir kelim gelir benim dilimnen.
Guşda olsan uçammazsan elimnen,
Uçarsansa iki gözün dört olu.*

Garip'i bele hazırcevap gören Melik Paşa, bir könlüden min könlü Garip'e vuruldu. Onun saz çalması, avazı, Paşanı hayraneledi, dedi:

-Oğul, adın nedi?

-Paşalı, adım Garip'di.

-Oğul, eyer benim ozanımı alt etsen, sene çok hayrım deyer.

Garip dedi:

-Paşam, ustad İpsi izin verse deyerem.

İpsi dedi:

-Başını kurtar

"Başını kurtar" sözü biraz Garip'e yer eyledi. Odur ki, götürüb burada "Osmanlı Keremi"ne ne ne diyecek terefinden biz deyek, siz şad olun, inşallah.

OSMANLI KEREMİ

ad libitum

Moderato

ad libitum

Dedi be le sen neney habera lim ey le sen us tad

meno mosso

el tutma sa sa zi ne ce çalar san

gliss

a tempo

ad libitum

ab a teşi ey ha ki bat dan

a yır san ma yan ki ol masa ne ce dü şer sen bey e fendim

o dayan dım

Gal ya nıñek

o dayan sin be le ğet dey nen o dil be re *gliss*

ay Men yanaram o dayan sin

e fen dim ay o da

yan sin

rit. *a tempo*

ad libitum

Sen nen haber a lim ey le ŝen us tad

el tut masa sa zı ne ce ça larsan? ab a te ş i ha ki bat dan a yır san

mayan ki ol masa nece bi ter sen?

*Sennen haber alım eyleşen ustad,
El tutmasa sazı nasıl çalarsan?
Ab-ateşi, haki-baddan ayırsan,
Mayan ki olmasa nasıl bitersen?*

Halk bu sözlere çok fikir verdi. Aşık İbşi dedi:
-Oğul, goy bir az düşünüm, sen de, men ikisine de birden cevap vere-
rem.

Onatan aldı Garib:

ad libitum 3

De di ey

meno mosso

3 3 3 3 3 3

ka mil sen se ğir mey da na cenğ e le

Hagg dilek di lese gal maz san bele ki me ği lim da di men

rit.

a tempo

On sek kızey bürc üs te

meno mosso

yir mi sek kiz ga la ni zam siz gan tar siz ne ce çe ker

sen ya ri yan sin

a tempo

me nim ey ya rim yan sin Be le ey yol da şın

pa hil o la nin ey

*Kamilsense gir meydana cenğ ele,
Hagg dilek dilese galmazsan bele.
Onsekkiz bürc üste, kırksekkiz gala,
Nizamsız, gantarsız nice enersen?*

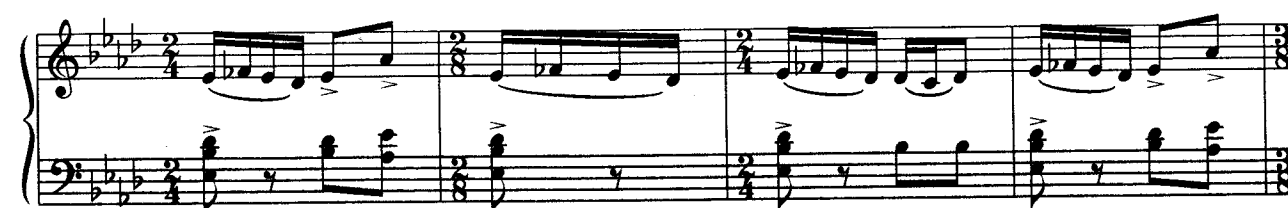
Melik Paşa kışkırdı:

*-İbsi, cevap ver. Onsekkiz yıldır ki, seni yemliyib zer içinde besliyirem.
İndi, bir uşağa cevap vere bilmirsen.*

Aşık İbsi dedi:

*-Paşam, goy üçüncüsünü de desin, sonra üçünede birden cevap vere-
cem.*

Onatan aldı Garip:

ad libitum

De di be le Ga ri pam hey ğel mi şem ay le le

meno mosso

The seventh system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of three flats and a 2/4 time signature. It contains four measures of music, each starting with a quarter rest followed by a quarter note, then an eighth note, and finally a quarter note. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures of music, each starting with a quarter rest followed by a quarter note, then an eighth note, and finally a quarter note.

yu za dir yo lum yu za dir ke lamım yu za dir di lim e fen dim e fen

rall.

dim

a tempo f

ad libitum

Ğöy de ey u çan guş lar he sab sız ma lim se ni ço ban et sem

meno mosso

ne ce ğe der sen ey

Han sı ba ğa

f *a tempo*

yol değer han sı ba ğa

E le ser ker de go çağ ol sa ey

gliss

ay ba

lam al ba lam ay ba lam

heç ver mez oğ lu ba da e fen dim ay ağ rına lım

hey

*Garibem gelmişem yucadı yolum,
Yucadı kelimim, yucadı dilim.
Göyde uçan kuşlar hesabsız malım,
Seni çoban etsem nece gedersen?*

Bu sözlere halk o gadar güldüler ki, İbisi özü de mat galdı, sözude. Garip cevap gözledi. Cevap vere bilmeyen İbisi sazı verdi. Garip sazı almadı. İbsinin sazını özüne gaytarıb dedi:

-Men bura düşmançılığa gelmemişem, dostluğa gelmişem. Ancak günah özündedir.

Melik Paşa Garip'i malikhanesine aparıb ona bir oda verdi, donnuk (ma-aş) tayin eyledi. O günnen Garip Melik Paşanın aşığı oldu.

Böyük bir meclis kuruldu. Aşık Garip'i çok okuttular, çok beğendiler. Melik Paşa dedi:

-Oğul, sen ki böyle güzel oğlansan, yahşi sanatkarsan, neden terki vatan olubsan, niye göre bu çöllere düşübsen?

Garip dedi:

-Efendim, eğer izin versen, onu men saznan deyerem, söznen deyerem-rem.

-Oğul, men de isdeyirem eyle sen sözünü saznan deyesen.

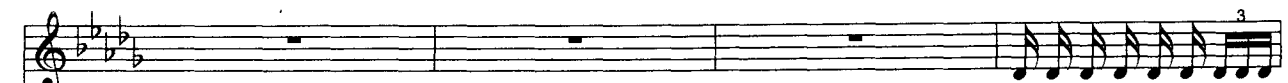
Garip aldı görek "Guba Keremi"ne ne dedi, terefinden biz deyek:

GUBA KEREMİ

Moderato ad libitum

Allegretto

De di be le çar ki felekle

meno mosso

şet renç oy na dım

a tempo

Çarki ey fe lek le şetrenç oy na dım oynadıkca me ni ud du ney li yim ay a man

meno mosso

a man ay a man aman yarhey

amen ca nı mı ey di rem i nen döyüşdür düm

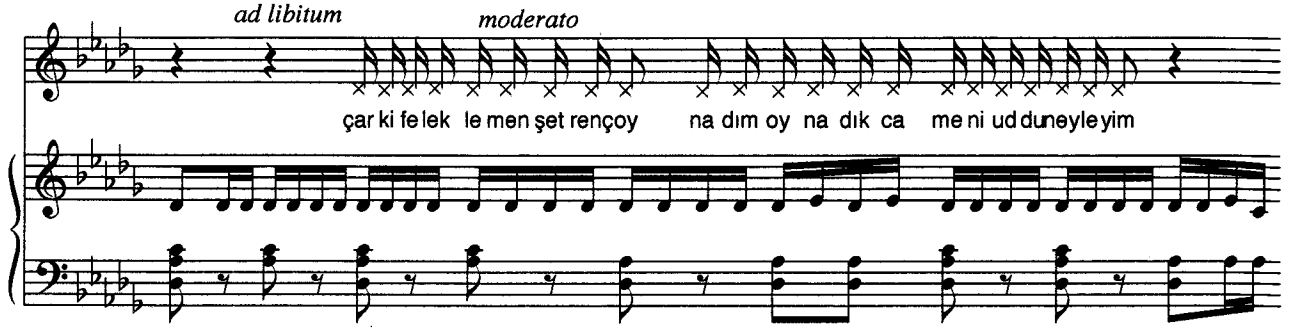
Fe lek ken da rından dart dı hey ne yi ney nim

a man

Bül büley ler a vaz

dün ya ey bi vefa dünyadır ay le le ay le le

ağ la yan çok dü zedey di ya re dey di oy hi hi hi

*Çarkı felek ilen satranç oynadım,
Oynadıkça meni uddu, ne edim?
Men canımı direm-direm düşürdüm,
Felek kendarından dartdı ne edim?*

Melik Paşanın gözleri doldu, dedi:
-Oğul, bu fani dünyada hamının başına gelir.
Garip dedi, dinle:

De di ey

le le le le fe lek i nen oy nayan u dul maz Teg dir yaz dı ğı na ted bir bu lun maz

ay a man aman ay a man hey

Ğöv her ka nı hey her nadana satılmaz

Fe lek me ni u cuz sat dı ney ne yi ney nim

negay rim

Merd oğullar bi zegal di Cem si ne ay reh metol sun ay a zizim

ay a zi zim yaman sene negal di ay ay

rit.

a tempo

*Dedim felekle oynayan udulmaz,
Teğdir yazdığına tedbir bulunmaz.
Gövher kanı her nadana satılmaz,
Felek meni ucuz sattı, ne edim?*

*-Oğul, oğul, benim ganımı garaltma, sen Allah. Sözünü tamamla, görüm
dünya başımıza ne iş getirir?*

Aldı Garip:

a man hey ga da ni menhay

Bir bağek dimey möhlet i legardaşlar felek dal gasınnan

at di hey ney i ney nim hey hey

Su dayan di

her kes i di su dayan di Eş gin o du na

su sep dim a el ler ay el ler A liş dim o su da

ya an dim ya nayan ay ağ rın a lım so nam ay

ağ rın a lım gliss

*Aşık Garip okur, söhbete başlar,
Car oldu gözümden, gan ile yaşlar.
Bir bağ saldım möhnet ile, kardaşlar,
Felek dalgasıynan atdı, ne edim?*

Melik Paşa Garip'e dedi:

-Oğul, benim himayemde, benim penahımda, tamahı tok, gözü tok ol, inşallah muradına yetersen.

Garip burada galmakda olsun, eşidin Tiflis şherinnen. Garip gedennen sonra Şahveled çok tedbirler gördü ki, Senemi alsın, çare olmadı. Defelerle uzaklardan Garip'in ölüm haberini, kanlı köyneğini getirdiler. Yüz cüre emeller, hiyleler işlettiler. Senem öz dediğinden dönmedi, ne dil verdi, ne de el. Göy geyib, gara örtüb her cuma günü Garip'in annesini, bacısını ziyaret ededi. Öz namusunun üstünde, anasının yanında altı yıl tamam yol gözledi.

Şahveled günü-günden başladı yeni hiyleler gurmağa. Senemin yanına garılar, gocalar, kızlar gönderir ki, onu yoldan döndersin. Ancak Senem'i yolundan çıkarda bilmir ki, bilmir.

Bir gün Besti (Garip'in bacısı), bazarda alış-veriş eyliyen zaman, gördü ki, bir garip Hocadır, üzünnen-gözünnen nur yağır. Nereyese hazırlaşır. Besti utanmağını bırakıp Hoca'ya yakınlaşarak dedi:

-Baba, yolun haradır?

Hoca dedi:

-Gızım, Türkiye'ye sefer eyliyesiyem, ya İzmir'e, ya da İstanbul'a gecem. Oralarda işimi bitirib, inşallah Haleb'e üz tutacam.

-Baba, başına dönüm, senin adın nedi?
-Gızım, neyine lazımdı benim adım?
-Baba, soruşuram, ne olar?
-Kızım, adım Saleh'dir. Mana Saleh Sövdekar deyiller.
-Baba, ne zaman yola çıkacaksan?
-Gızım, inşallah bir-iki aya yükümü tutub gedeceğim.
-Allah senin üstünde dursun, baba, sene bir sifariş eylesem Haleb'e, İstanbul'a, İzmir'e apararsanmı?

-Gızım, benim gözüm üste, ne zaman istersen.

Oydu ki, Besti gelib özünü Şahseneme yetirdi. Gördüklerinin hamısını Şahsenem'e danışdı:

-Ay Şahsenem, iki aydan sonra Türkiye'ye bir böyle hoca gedir. Eyer onunla haber desek, gören gardaşım eşidib özünü bize yetirermi?

Senem dedi:

-He, bu güzel oldu! Bu lap üstüne düşdü. Gel mana yoldaşlık eyle, bir misğerhaneye gidek.

Senem, Besti ile beraber misğerin yanına gelib, misğere dedi:

-Misğer, mana bir içimlik su tutan bir cam düzeltersen. Camın üstünde büyük herflernen çok aydın böyle yazarsan.

**"Şahsenemi Şahvelede verirler,
Harda görsen, ol Garip'e de gelsin."**

Bu camı kim eline alıb su içse, yazını okuyub bilsin.

Misğer dedi:

-Gızım, benim başım üstüne, ançak sennen bir manat gızıl alacam.

Senem dedi:

-Ay rehmetdiğin oğlu, bir nedi, istersen lap beş manat da verecem. Ele olsun, sen bu camı hazır eyle. Baba, ne zaman hazır olar bu?

-Beş günnen sonra gelib apararsan.

Ele ki cam hazırlandı, Besti ile Senem Saleh Sövdekar'ın yanına gelib olan işlerin hamısını başdan ayağa kadar Saleh Sövdekar'a danışdılar. Saleh Sövdekar'ın gözünnen yaşlar tökülmeğe başladı.

-Gızım, bir neçe yıl bunnan önce mana niye demirdin ki, men seni muradına çattıreydim.

Senem dedi:

-Baba, indi işdi, böyle oldu. Yağın Allahtaala'nın özü bele yazıbmış.

-Gızım, sabah (yarın) men yola çıkıram. İnşallah seninle görüşerik.

Sabahlarınız her zaman hayırlığa açılsın, Saleh Sövdekar geflerini, gecalalarını bağlatdırıb Türkiye'ye doğru yola çıkmak istediği zaman Senemle Besti, Hocanın önünde bulundular. Görek burada ne deyiller, biz deyek size can sağlığı gısmet olsun, inşallah.

Aldı Şahsenem "Güllü Göyçe" gaydasında ne dedi.

GÜLLÜ GÖYÇE

Moderato

3 3

tr

tr

Gel a gel hey

De di be le ba şı na dõn dü yũm ay Ho ca baba

tr

Har da ğõr sen el Ga ri pe

de hi hi hi ğel sin a di ni

hi hi hi hi hi hi i ma nım

Se ne gis met ol sun

ay a man oy a man a man a man a man

Tür be yi Ka

be Har da gör sen ol Ga ri pe

de gel sin a der din

a lım

ad libitum

Ba şı na dön düyüm ay hoca ba ba

Har dağör sen el Ga ri pe de ğelsin se negis met ol sunTür be yi Ka be Harda ğörsen el Ga

Saleh Sövdekar:

ri pe de ğelsin Ba şı na do la nım gö zel öv la dım

Ta pa ram Ga ri pi de ye rem ğel sin yo lun da go ya ram va rı

Aldı Şahsenem:
döv le ti ta pa rım Ga ri bi de ye rem ğel sin

De yir be le

Ho cam bu na me ni o na ay apar san

E le bil ki Ka be e vin ya par san

a der din hi hi hi hi hi a lim

Ya Mi sir de ya Ha leb de Ta parsan

Har da görsen el Ga ri pi me de gel sin a der din hi hi

hi hi hi a lım ey sey ya rım

*Başına döndüyüm ay Hoca baba,
 Harda görsen ol Garip'e de gelsin.
 Sana gismet olsun o güzel Ka'aba,
 Harda görsen ol Garip'e de gelsin.*

Saleh Sövdekar dedi:

*Başına dolanım, güzel evladım,
 Taparam Garip'i deyerem gelsin,
 Yolunda goyaram varı, devleti,
 Taparam Garip'i deyerem gelsin.*

Aldı Şahsenem:

*Hocam, bu nameni ona aparsan,
Ele bil ki, Ka'abe evin yaparsan,
Ya Mısır'da, ya Haleb'de taparsan,
Harda görsen ol Garip'e de gelsin.*

Saleh:

*Çekerem kervanı uzakda cada,
Göz yaşın meni de yandırdı oda,
Bu kırk gatar malım yolunda feda,
Taparam Garip'i deyerem gelsin.*

Aldı Senem:

hey

Gel a ca nım

First system of the musical score. The vocal line begins with a whole note E-flat, followed by a half rest. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

Second system of the musical score. The vocal line features eighth-note runs with triplets marked '2'. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

De di be le ba har ol cak gı zil ğü lü de hi hi hi

Third system of the musical score. The vocal line continues with eighth-note runs. The piano accompaniment remains consistent.

de rer ler De ri ben de pün han yer de se

Fourth system of the musical score. The vocal line includes a half note 'se' followed by eighth-note runs. The piano accompaniment features a change in the bass line pattern.

se rer ler A di ni i i i i ma nim

Fifth system of the musical score. This system contains only the piano accompaniment, showing the continuation of the eighth-note pattern in the right hand and the bass line in the left hand.

Sixth system of the musical score. This system contains only the piano accompaniment, showing the continuation of the eighth-note pattern in the right hand and the bass line in the left hand.

*Bahar olcak gızıl gülü dererler,
Deriben de pünhan yere sererler.
Şahsenemi Şahvelede vererler,
Harda görsen ol Garip'e de gelsin.*

Gızım benim gözüm üstüne, dinle gör ne deyirem:

*Men Salehem, yüklerimi çataram,
Gatar-gatar meydanlarda açaram,
Param da olmasa malımı sataram,
Taparam Garip'i, deyerem gelsin.*

Senem dedi:

-Saleh baba, al bu camı, içi dolu altundu. Türkiye'de nerede aşık gördün, meclis gördün, şerbet gayırıp atan, anan ehsanına payla. Bu cam'a kim sahip dursa, kim yiye çıksa, haman namemi ona ver. Ancak adını öğren, adı Garip olsun.

Saleh Sövdekar razılık edip, hallalaşib ayrıldılar.

Beli, ustad dili yüyrekle olar. Saleh Sövdekar düz dört ay arzında kentbe-kent, şehirbeşehir gezerek orda malını açdı, burda parasını tökdü, orada sattığını satdı, burada aldığını aldı. Getdiği yerlerde şerbet paylıyor, hem aşıkla-rı yokluyur, hem de meclislerde Garip'i aramaktaydı. Bir gün, iki gün dince-lib yine yoluna devam etti ve gelib Heleb şehrine çatdı. Bazarlarda malları-nı satmak için izin almalı idi. Odur ki, bir hayli mal götürüb şehrin padişahı Melik Paşaya apardı. Melik Paşanın sarayında büyük bir meclise düşdü. Bak-dı ki, ortalıkta bir aşık var-gel edir. Vallahi ele bil bülbül ceh-ceh vurur. Sa-leh Sövdekar bir güze şerbet düzeldip halka müracieteledi:

-Ay cemaat, Peygamber mevluduna şerbet paylayıram. Peygamberin ehsanına, Peygamberin savabına göre gerek benim şerbetimi kabul edib içe-siniz.

Cam'ı doldurub Melik Paşaya, onun a'yanlarına verir, sonra bir cam'da doldurub aşığa verdi ve sordu:

-Aşık, isminiz nedi?

-Baba, adım Garip'di.

-Garip can, o cam'ı bir nuş ele, özüne de bir yahşi nazar sal.

Garip bismillah deyib piyaleni nuşeledi. Cam'a dikkatle bakanda ne görse yahşidi? Camın üstünde yazılıb ki "Şahsenemi Şahvelede verirler, Har-da görsen ol Garip'e de gelsin". Garip meettel galdı ve dedi:

-Baba, sana gurban olum, bu cam'ı sen haradan aldın, onu sana kim ver-di?

Saleh Sövdekar men danışdığım kimi başına geleni açıb Garip'e danışdı. Cibinnen nameni çıkardıp verdi. Garip nameni okuyub perişan halda oturdu.

Camaat fikir verdi ki, Aşık Garip gızgın okuduğu, çaldığı zaman birden dayandı. Bu ne işdi? Bu ne cam'dı? Bu Saleh ne etti ki, Garip bele dayandı? Oradan, buradan camaat dillendi:

-Aşık, sene gurban olak, Aşık meclisi yarımçık koyma, destanını tamam eyle, biz destanı dinlemek isteyirik.

Aşık Garip hayli fikirleşenen sonra, nameni bir de okudu.

Aşık Garip nameni okumakta olsun, yine size Tiflis'ten haber verim.

Beli, o güllü-çiçekli, o gal-çağırır, gaynayıp daşan Tiflis şehrinde yine hamı öz keyfindeydi. Şahveled elçini elçi ardınca gönderirdi. Ancak her defa Hoca Sen'an Şahsenemin şartına amel edirdi. Şahvelet neçe defa yalannan Garip'in "Öldü" haberini getirmişdi, ama hoca Sen'an dediğinnen dönmemişti. Şahsenem göğ (mavi) giyib, gara bağliyıb yine öz yerinde oturdu ki, oturdu. Anne-baba ne illah elediler, Şahsenemi yola getire bilmediler. Hamı elaşsız galıp yeddi ili gözlemeli oldular.

Günlerin bir gününde Şahveled şehrın tanınmış aksakkallarından bir neçesini götürüb Hoca Sen'an'ın kapısına geldi ve dedi.

-Mehriban emi (amca), akı bu kadar beklemek olmaz. Şahsenem cocuklukdan benim göbek kesme nişanlımdı. Niye onu mene vermirsən?

Emisi dedi:

-Oğul, men seni oğul kimi kabul etsem, sen Şahsenem'in kardaşı olursan. Bu söz haktı. Yene kismet senindir, benim işim yoktur. Gızın özünne danış.

Şahveled bibisinin yanına gedib dedi:

-Ay bibi, bak bu kadar camahatı bir araya yığmışam, gohum (akraba)-tanış gapına gelib, elçiler bekliyor. Get gör gızın ne deyir. Razılık verir versin, vermir men özümü Kür Çayı'na atacam.

Şahsenemin anası çarşafını başına salıb gızının otağına geldi. Gördü ki, gızı gözünü yollara tikif ağlayır. Başına göğ bağlayıb, özude gara giyinib. Anası gızı biraz danladı, biraz oyannan, buyannan danışdı ve sonucda dedi:

-Ay gızım, dünyanın ahırı yokdur. Sen de gocalırsan, men de bugün-sabah belkem öldüm, senin toyunu görmedim. İndi sene bir üç kelme sözüm var, ona cavap ver. Aldı "Dilgem"i gaydasına görek ne dedi:

DİLGEMİ

Ey

alla mugam ad libitum

Go hum gar daş ay ba la yı ğı lib dı

meno mosso

se vin ce bey den el çi ge lib a man

a tempo

ad libitum

Ey gi zım ne de sen

göz le riney şehlağa met u ca bel in ce

Bey den el çi ğel di ğızım ne deyir sen su da yan dım bu der di men

ad libitum

su da yan dım

a tempo

E le ah lar ey le di a ay o ğul a him da

ad libitum

meno mosso

su da yan di ğel ha ğel naz lı ba lam kör pem a naz

zı ğe lin hanım oy ca nim

a tempo

Gohum-gardaş yığılıbdı sevince,
 Beyden elçi gelib, gızım ne dersen?
 Gözler şahla, gamet uca, bel ince,
 Beyden elçi gelib, gızım ne dersen?

Senem hayli fikirleştirdi ve dedi:

-Anneyi-mehriban, meni niye vadar eyliyirsen?

Şahsenem'in şahla gözlerinin kiprikleri yukarı kalkdı, dudakları ele bil-
 ginen püstedir. Yavaş-yavaş anasına bele bir cevap verdi.

f

tr

Hey

ad libitum

Gohum gar daş ay a na goy var ol sun ye rin de

a na gis met ver se a man

ey men ne de yi rem mey lim yok du ne a ci da şir in de

a na gis met ver se men ne de yi rem me ze len di mey i çen ler

me ze len di Ye ne

ve fa lı dost ya dı ma düş dü ney le yim me ze len di

ğel a ba şı na men dönüm ba la ba şı na men do la nım

hey

Gohum-gardaş goy var olsun yerinde,
 Ana, gismet dese men ne deyerem,
 Meylim yokdu ne acıda, şirinde,
 Ana, gismet dese men ne deyerem.

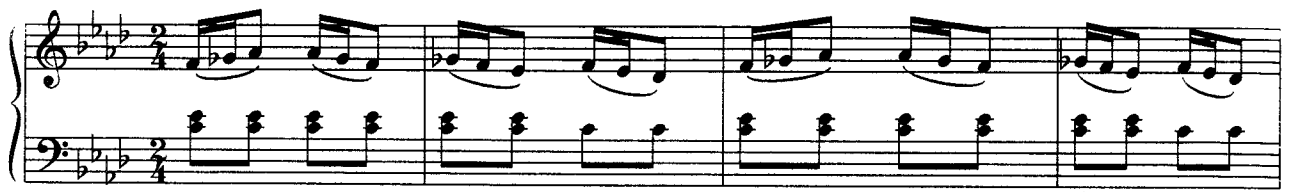
Anası:

Seksen tümen veribdiler yol bağı,
 Bağdatdan gelibdi gızıl gol bağı,
 Halılarla bezedibdi otağı,
 Beyden elçi gelib, gızım ne dersen?

Senem:

Zülfün kimi ömrün yolu gap-gara,
 Yeddi ildir govrulmuşam men para,
 Nece bakım Garip veren ilgara?
 Ana, gismet dese men ne deyerem.

Arvat hayli dizine döydü, ağladı, sızladı, gördü gızı heç cür yola gelmir.
 Götürdü görek ne dedi:

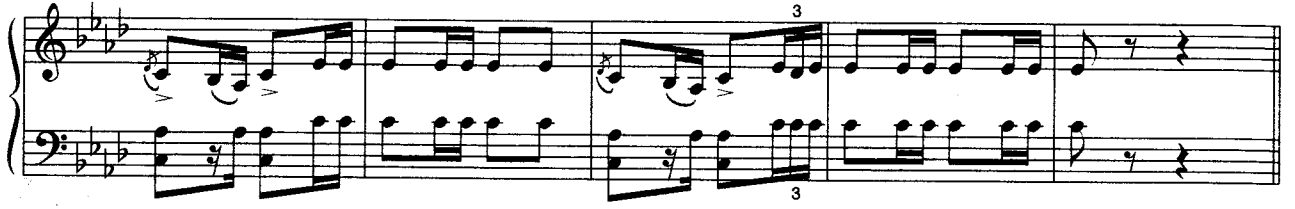
der dim o ğul hel bet se ne a yan di Bey den

el çi ğel di gi zim ne de yir sen bi zim da ğ lar

ay da ğ lar a da ğ lar

Se nin der di ni bi len a Al lah ğün de min yol

sirr ga lir ay day day Ki mi a lım ay

Ana guşlar yuvasında dayağdı,
Yeddi defa dağlar yaşıl boyandı,
Menim fikrim elbet sene ayandı,
Beyden elçi geldi, gızım, ne dersen?

Aldı Senem görek ne dedi:

ad libitum alla mugam

Ey De di se ne

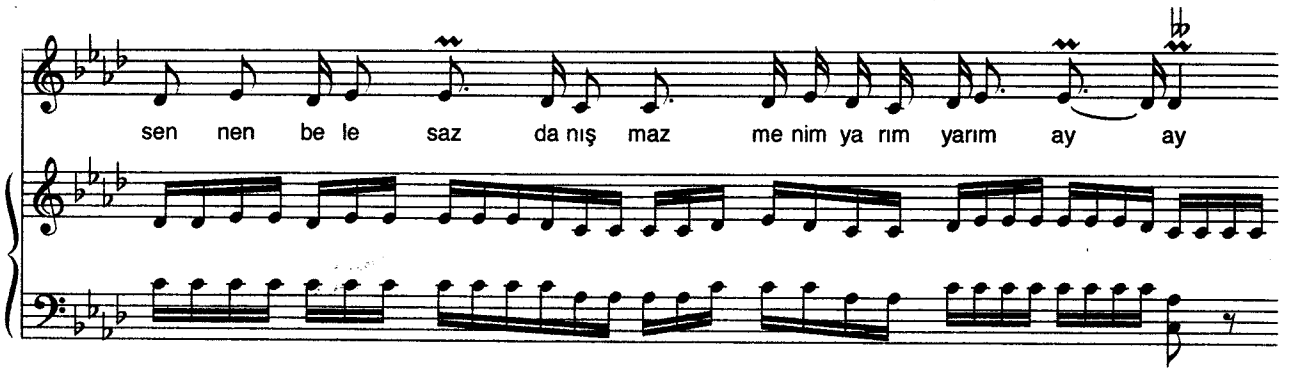
ümüdva ram ay cavan ay cavangelbimnen şikes teyem Eş gemüf ta layam ayaman

ad libitum
Ey el bet has tayam

sen bilirsen yed di il dir yas dayam a na gismet dese men ne

piu mosso

de yirem a ye üzüm de di ya öz e lin de

*Senem deyer galbimden şikesteyem,
Eşge müftalayam, elbet hastayam,
Sen bilirsen yeddi ildir yastayam,
Ana, gismet dese, men ne deyerem?*

Senem sözle dediğini dille de dedi:

*-Ana, hele yeddi il tamam olsun, sonra da gismet. Nece-
ki Garip gelmiyip mennən heç kime getti yokdu, ne yapırsan yap!*

Beli, arvat gayıtdı öz yerine, cavabını verdi. Herkes öz yerinde oturmak-
ta olsun, size danışım Helep şehrinden.

Ele ki, Garip mektubu okuyub Senemin derdinden halı oldu, dünya ba-
şına dolandı. Üzünü halka tutub dedi:

*-Ey camaat, benim başıma gelen çok zordu. Üzümü tuturam ağalar ağa-
sına, inşallah işlerimi o düzelder.*

-Ay Garip, ne olub, bu mektuba ne yazılıb?

Garip dedi:

-Dinleyin, size deyim, ay camaat.

Garip aldı, "Kürd Ovşarı"sına göre ne dedi, biz deyək siz şad olun:

KÜRD OVŞARISI

Allegretto Moderato

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for a piano and voice. The piano part is in the left hand, and the voice part is in the right hand. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 6/8. The score consists of two systems. The first system has four measures, and the second system has four measures. The piano part features a repeating bass line of eighth notes. The voice part has a melody with trills and slurs. The lyrics "The Rose Tree" are written below the voice staff.

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for a piano, with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The score is divided into four measures. The first measure has a treble staff with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, with a trill (tr) above the G4. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The second measure has a treble staff with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4, with a trill (tr) above the G4. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note A2, a quarter note B2, a quarter note C3, a quarter note B2, a quarter note A2, and a quarter note G2. The third measure has a treble staff with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4, with a trill (tr) above the G4. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note A2, a quarter note B2, a quarter note C3, a quarter note B2, a quarter note A2, and a quarter note G2. The fourth measure has a treble staff with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4, with a trill (tr) above the G4. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note A2, a quarter note B2, a quarter note C3, a quarter note B2, a quarter note A2, and a quarter note G2.

Naz lı yar dan bu ğün bir na me ğel di naz lı

yar dan bu gün bir na me ğel di Eğer doğ ru dur sa gırıp

be li mi Bundan be le menney li yim sağ lı ğı başam sağ lı

ğı gadan men a lım

Bun dan be le

men ney li yim sağ lı ğı Ga dir möv lam ne ce ver sin

ö lü mü a man oy fe lek a man ay fe lek ga dan men a

*Nazlı yardan bugün name geldi,
Eyer doğru olsa gırıp belimi.
Bunnan sonra men neyliyim sağlığı,
Gadir mövlam nece versin ölümü?*

Garip'in derdine yanan kim, ağlayan kim, aldı Garip birinide:

Eş gin ba de sin den zi ya

da iç dim gay na dim gay na dim oy na dim düş

düm od la ra düş düm od la ra düş düm gadan men a lim

hey

Vatan siz guş i dim ha va da uç dum

Va tan siz guş i dim hava da uç dum terk e

le dim va ta ni mi e li mi ba lam e li

mi pa şam e li mi ga dan men a lım hey

Terğ ey le dim va ta ni mi

e li mi anam e li mi a nam ay Ter lan

f

tr

*Eşgin badesinden ziyade içdim,
Gaynadım, gaynadım, odlara düşdüm.
Vatansız guş idim havada uçdum,
Terk eledim vetenimi, elimi.*

-Ay Garip, özge ne yazıblar?
Garip dedi dinle:

mf *tr*

tr *tr* *tr* *tr*

Men Ga ri pam

her ba de ni iç me rem men Ga ri bam her vakt

ca mı iç me rem her ye te ne ğiz lin sır rım

aç ma ram Mü hen ne tin kör pü sün den keç me

rem coş ğun ça ya uğ ra ya rım yo lu mu hey

Mü hen ne tin kör pü

sün den keç me rem pa şam keç me rem be yim keç me

rem hey hey Coş kun ça ya uğ ra da ram

yo lu mu fe lek yo lu mu ga dan men a lım

*Men Garip'em her badeni içmerem,
Her yetene gizlin sirrim açmaram,
Mühennetin köprüsünnen keçmerem,
Coşgun çaya uğradaram yolumu.*

Söz cavabı tamam oldu. Garip başına geleni halka danışıp Saleh Sövdakar'a büyük teşekkür etti.

Beli, hamı yerden Garip'e uğur diledi. Bir Melik Paşa'dan başka. Melik Paşa Garip'i bırakmak istemirdi. Garip ölçüp biçti, hesabladı, düz altı yıl on bir ay keçib. Helep'den Tiflis'e üç aylık kervan yoludur. Mügavelesinin (sözleşmesinin) zamanına bir ay galıb. Garip akşam, sabah, günorta namaz üste dua ederek Melik Paşa'ya çok yalvardı: -*Melik Paşa, meni azad eyle, çocuklarının başına bağışla*-. Olmadı. Melik Paşa heç razılık vermedi ki, vermedi. Sonuçda Garip yine Melik Paşa'nın yanına gelib ağladı, sızladı, başına gelenleri defelerle danışdı.

-*Ay Melik Paşa, sene benim bir-üç kelme sözüm var. Eyer gabul eylesen o sözleri okuyaram, gabul eylemesen de özün bilersen.*

Melik Paşa başını kaldırıp dedi:

-*Oğul, okuyursan oku, men ne deyirem.*

Garip götürür burada "Dastanı" havasında görek ne deyecek, biz diyek siz şad olun:

DASTANI

This page of musical notation consists of seven systems, each with a treble and bass staff. The key signature is four flats (B-flat major or D-flat minor). The notation includes various musical elements:

- System 1:** Treble staff has a trill (tr) on the first measure. Bass staff has a continuous eighth-note accompaniment.
- System 2:** Treble staff has trills (tr) on the second and third measures. Bass staff continues the eighth-note accompaniment.
- System 3:** Treble staff has a grace note (v) on the first measure. Bass staff continues the eighth-note accompaniment.
- System 4:** Treble staff has trills (tr) on the second and third measures. Bass staff continues the eighth-note accompaniment.
- System 5:** Treble staff has a grace note (v) on the first measure and a trill (tr) on the third measure. Bass staff continues the eighth-note accompaniment.
- System 6:** Treble staff has trills (tr) on the first and second measures. The system ends with a 2/4 time signature change and a double bar line.
- System 7:** Treble staff has trills (tr) on the first and second measures. The system ends with a 3/8 time signature change and a double bar line.

The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Ba şı na dön dü yüm Can Ma

lik Pa şa e fen dim sul ta nim oy me ni

goy ğe dim me ni goy ğe dim me ni goy ğe dim

Se ni gö rüm ay

döv le tin le yüz ya şa e fen dim sul

ta nim *tr* me nigoy ğe dim me nigoy ğe

dim sa na yal va n ram Ter lan ba la

a ter lan ba lam

tr

tr *tr* *tr*

Başına döndüyüm can Melik Paşa,
Efendim, sultanım, meni goy gedim.
Seni görüm dövletinle yüz yaşa,
Efendim, sultanım, meni goy gedim.

Melik Paşa dedi:

-Oğul, Garip, men isterdim benim bağımdan bülbul eksik olmasın. Sen namerdlik edirsən. Böyle şey mi olar? Akı biz seninle ilgar bağlayıb söz danışmışdık ki, ömür boyu sen benim yanımda olacaksan. Ne kadar mal, dövlet, ne kadar akça, altun isteyirsən verim, kimi isteyirsən-lap öz gızımı al. Ancak, Garip, benim yanımda ol.

Onatan Garip gözlerini galdırıp dedi:

-Sana gurban olum, dinle:

İ tir dim cey ra nı hey çöl

ler de gal dı ay ba lam U çam ma dı

so nam ay ğöl ler de gal dı ğöl ler

de gal dı ğöl ler de gal dı ga dan men a

lim

Şah se ne min ğö zü yol lar da gal dı

e fen dim sul ta nim me ni goy ğe

dim me ni goy ğe dim men se ne kur ban Men ğağan a

lem

ad libitum
I tir dim cey ra

ni çöl ler de kal dı u ça ma dı so nam ğöl ler de gal dı

meno mosso

Şah se ne min gö zü yol lar da gal dı e fen dim sul ta nım

me ni goy ğe dim *a tempo*

tr

tr

A şık Ga rip se nin oy *tr*

a dı na gul dur

sen se ne ba *tr* ğış la Ga rıp bül bül

dü Ga rıp bül bül dü Ga rıp bül bül dü ga da ni a *tr*

lım Ya bu *tr*

a zad ey le ya da ki öl dür e fen

dim sul tanimoy me ni goy ğe dim me ni goy ğe dim men ga

*İtirdim ceyranı, çöllerde galdı,
Uçammadı sonam göllerde galdı.
Şahsenemin gözü yollarda galdı,
Efendim, sultanım, meni goy gedim.*

*Aşık Garip senin adına guldur,
Sene sen bağışla, Garip bülbüldür.
Ya bu azad eyle, ya da ki öldür,
Efendim, sultanım, meni goy gedim.*

Melik Paşa dedi:

-Garip, get sabah gel, bir cevap deyerem.

Melik Paşa'nın Masim adlı çok akıllı bir veziri var idi. Garip'in başına gelenleri bilirdi. Vezir, Paşasının yanına gelib dedi:

-Efendim, Garip'i azad ele. Ne istese ver, goy getsin. Çünkü üç günden sonra onun nişanlısını başkasına verirler. O da bu işi namusuna sıkıştırıp oraya gedebilmez. Odur ki, böyle güzel yaşayışı o, elinnen vermez. Nereye getse, hükmen senin yanına gayıdib gelmelidir.

Sanki Melik Paşa yukudan (uykudan) ayıldı. Başını galdırıp dedi:

-Oğul, Masim efendi, çok düz deyirsen, goy sen diyen kimi olsun.

Böyle sözleşenen sonra Garip'in gelmesini gözlediler.

Sabahlarınız hayırlığa açılsın, sabah açıldı. Garip'in sözleşmesinin sonuna iki gün galib. Allah göstermesin, ilan (yılan) vuran yatır, Garip yatmır. Garip geldi Melik Paşanın karşısında baş eydi, yer öpüb dedi:

-Melik Paşa, meni balalarının başına bağışla.

Melik Paşa Garip'in gaşından öpüb dedi:

-Oğul, sana halal olsun, men seni sınağa salmışdım. Temennan nedi, de.

-Paşam, benim temennam kırk kise Türk liresidi.

Melik Paşa emir verdi, Garip'e özü istediğinden iki defeden çok altun verdiler. Heleb'in güzel parçalarından (kumaşlarından), Melik Paşa'nın kendisi ihtiyarında olan güzel şeylerden-vezinnen yüngül, giymeden ağır ne var idi bir heybe baş-ayak doldurdular verdiler Garip'e.

Oydu ki, Garip bu güzel işi gören zaman çok şad oldu. Götürüb burada görek Melik Paşa'ya bir iki bend ne deyir, biz deyek, siz şad olun, keyfiniz kök, damağınız çağ olsun. (Not: Bu mahnının ismi aşık tarafından verilememiştir.)

Allegretto

Na ninney me tin ye mi şem

Na ninney me tin yemi şem

ha lai ey le a ğame ni a ğame ni a ğ rin a lem

Sö zü ne be

li de mi şem sö zü ne be li de mi şem ha lai ey le

ay a ğa me ni ay a ğa me ni der din a lem

der din a lem

*Nanı-neymetin yemişem,
Helal eyle, ağa, meni.
Özüne beli demişem,
Helal eyle, ağa, meni.*

hem batin de

tr

This system contains the first line of the musical score. It features a vocal melody in the upper staff and a piano accompaniment in the lower staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 9/8. The lyrics 'hem batin de' are written under the vocal line. A trill (tr) is marked above the first note of the piano accompaniment.

hem za hir de hem batin de hem za hir de

This system contains the second line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics 'hem za hir de hem batin de hem za hir de' are written under the vocal line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

he lal ey le a ga me ni he lal ey le

This system contains the third line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics 'he lal ey le a ga me ni he lal ey le' are written under the vocal line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

ay a ga me ni Ba si na do la nim do la nim

This system contains the fourth line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics 'ay a ga me ni Ba si na do la nim do la nim' are written under the vocal line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

ay a ga me ni he lal ey le

This system contains the fifth line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics 'ay a ga me ni he lal ey le' are written under the vocal line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

This system contains the sixth line of the musical score. It continues the piano accompaniment. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern.

ad libitum

Ga rip ke sir her sa la vat

Ga rip ke sir her sa la vat

di lim de dir hoş ke la mat der din a lem

der din a lem der din a lem

Sen sağ ol men

de sa la mat Sen sa ğ ol men de sa la mat

helal ey le ay a ğ ame ni helal ey le ay a ğ a

der din a lem tel li ba lam ay ba lam hey

gliss

rit.

*Felek salıb meni derde,
Ya gismet, görüşek bir de,
Hem batinde, hem zahirde,
Helal eyle, aĝa, meni.*

*Garip kesir her salavat,
Dilimdedi hoş kelimat,
Sen sa ğ ol, men de salamat,
Helal eyle, aĝa, meni.*

Söz cavabı tamam oldu, öpüştüler, görüştüler. Ne olacak? Ayrılıkdı, hökmen gözyaşları olmalıdı.

Garip şehirden çıkıp başladı Helep dağlarının döşüne doğru getmeye. Fikirleşdi ki çukurları, yolları ne teri getsin? Kervanmı gözlesin veya piyadalı getsin? Hayli geldi. Demek olar ki, on aĝaç Helep'den ayrılıb akşamladı. Gurt-guşdan hilas olmak için bir umudlu yere çekilib oturdu ve ele de uyudu. Yukuda bir nefer ona dedi:

-Ey Garip, seni bu sevdaya salanı heç yad edirsenmi?

Ele bil Garip'i şimşek vurdu. Yukudan ayılıb dedi:

-Vay, İlahi, akı meni bu derde salan var, meni bu yola müftela eyleyen var, men onu niye yadıma salmıram?

Burada götürüb "Osmanlı Behri"ne (veya Osmanlı Divanisi'ne) göreğ Garip ne deyir, biz deyek, siz şad olun:

OSMANLI BEHRİ

Ad libitum

Allegro

A ğel hey

Ye rin ğö yün sa hi bi sen ya me det sen nen me det

Budün ya nın yok i ŝi ni var e den sen nen me det

f

A bi a taş ha kabadan halk

ey le di in sa nı Ü zü ça har te ref gib la ya

dur eden sen nen me det hi hi hi hi hi hi hi

hi ay a man ay a man

Ü zü ça ar te ref gib la ya

gel ay

dürr e den sen nen me det ay

ritardando

a tempo

f

Yerin-göyün sahibisen sennen medet,
 Bu dünyanın yok işlerin var eden sennen medet.
 Abi-ataş, haki-baddan halk eyledi insanı,
 Yüzü çaar teref giblaya dur eden sennen medet.

Garip gördü heç kes gelib elemir. Odur ki, sözünü davamlamağa başladı:

First system of the musical score, featuring a treble and bass staff with a 2/4 time signature and a key signature of three flats. The melody in the treble staff includes eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a steady accompaniment with eighth notes.

Second system of the musical score, continuing the melody and accompaniment. The treble staff features a series of eighth notes, and the bass staff continues with a consistent eighth-note pattern.

Third system of the musical score, including the vocal line with lyrics. The treble staff has a vocal line starting with a glissando (gliss) and followed by a triplet of eighth notes. The lyrics are: "Ey Yat miş i dim men gef let den". The piano accompaniment continues in the bass staff.

Fourth system of the musical score, including the vocal line with lyrics. The treble staff features a triplet of eighth notes and a quarter note. The lyrics are: "söz ler gel di ğü ma na i tir dim a ğıl hu şu mu". The piano accompaniment continues in the bass staff.

Fifth system of the musical score, including the vocal line with lyrics. The treble staff features a glissando (gliss) and a quarter note. The lyrics are: "çis kin dön dü du ma na". The piano accompaniment continues in the bass staff, with a forte (f) dynamic marking.

Yu nu su gergey le di

ga fil der yaüm man na o nu der ya dan gur ta rib var e den sen

nen me det hi hi hi hi hi hi hi ay ay

ay ay ay O nu der ya dan gur ta

rib a man a man var e den sen nen me det

var e den sen nen me det

ad libitum

yat mı şı dim men gef let ten söz ler gel di ğü ma na i tir dim

ağ lı hu şu mu çis ğin dön dü du ma na Yu ni si gerg ey le di ga fil der ya üm ma na

O nu der ya dan gu ta rib var e den sen nen me det

Ya ra nan nan derd li Ga rip çek ti dün ya güs se si

Ya ra nan nan derd li Ga rip çek ti dün ya güs se si

Ya ra nan nan derd li Ga rip çek ti dün ya güs se si

Ya ra nan nan derd li Ga rip çek ti dün ya güs se si

A ğam Şah mer dan e lin den iç mişem do lu ta sı

Ye tir ği nen ha ray

ma ay le le ağam hıdır il ya sı Bu iş le re

se beb o lub var e den sen nen Me det hi hi hi hi

hi hi hi

Bu iş le re se beb o lub ğelay hi

hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi

ritardando

Var e den sen nen Me det var e den semen Me det

*Yatmış idim men gefletden sözler geldi gümana,
İtirdim ağılı-huşumu, çiskin döndü dumana,
Yunus'u garg eyledi gafil derya-ümmana,
Onu deryadan gurtadı var eden sennen meded.*

*Yaranannan dertli Garip çekti dünya güssesi,
Ağam Şahmerdan elinnen içmişem dolu tası.
Yetirginen harayıma ağam Hıdır İlyası,
Bu işlere sebep olup, var eden sennen meded.*

Söz cavabı tamam oldu. Garip gördü dan yeri ağarmağa başladı. Bir de baktı ki, bir bülbül ele ötür, ele nale edir, ele okuyur ki, insanın üreğini aparır. Ancak Garip'in bülbülü dinlemeye hali mi var? Bülbül Garip'in fikrini hayli dağıtdı. Garip oyana-buyana bakıp gördü ki, dan yeni sökölüb, gün başlayıb her yeri ağartmağa. İlahinin dergahına, varlığına şükür edip sazını köyneğinden hilas eleyib görek burada "Garibi" havasında bülbüle ne deyir, biz deyek siz şad olun, her zaman keyfiniz çağ olsun, inşallah:

GARİBİ

Moderato

The musical score for 'GARİBİ' is presented in five systems, each consisting of a treble and bass staff. The tempo is marked 'Moderato'. The key signature is two flats (B-flat and E-flat). The melody is primarily in the treble staff, with a supporting bass line in the bass staff. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and trills (tr). The piece is divided into five systems of two staves each.

Musical score for a song in E-flat major (three flats). The score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are in Turkish. The score includes various musical notations such as trills (tr) and breath marks (b).

The lyrics are:

Gül üs tün de ö ten ay bül bül
 gül üs tün de
 ö ten ay bül bül öt me bül bül men Ga ri bem
 men Ga ri be men Ga ri bem

Der di yū ze yetenay bül bül

der di yū ze ye ten bül bül öt me bül bül

men Ga ri bem öt me bül bül men Ga ri bem

men Ga ri bem men Ga ri bem sus a gö züm

men Ga ri bem

Gül üstünde öten bülbül,
Ötme, bülbül, men Garip'em.
Derdi yüze yeten bülbül,
Ötme, bülbül, men Garip'em.

Bülbül susarmı? O, öz ceh-cehinde, öz nalesinde. Aldı Garip:

Bül bül ba har vak tı keç di ey Gül ler i re

me ye tiş di gül ler i re me ye tiş di

Şah se ne mim ya da düş dü Şah se nem

ya da düş dü Öt me bül bül men Ga ri bem men Ga ri bem

men Ga ri bem Susay bül bül men Ga ri bem Öt me bül bül

men Ga ri bem

ad libitum
Bül bül ba har vak

tı gel di Gül ler i re me ye tiş di Şah se ne min ya da

düş dü Öt me bül bül men Ga ri bem

a tempo

Bura He leb

mf

ya Gür cüs tan dörd bir ya ni ba ğı bos tan dörd bir ya ni

ba ğı bos tan Aşık Ga rib söy ler des tan

A şık Ga rib söy ler des tan öt me bül bül men Ga ri bem

Öt me bül bül men Ga ri bem Susa bül bül men Ga ri bem

Öt me bül bül men Garibem ay a man ö lürem gel

hey

allargando

gliss

*Bülbül, bahar vakti geçti,
Güller ireme yetişti.
Şahsenemim yada düştü,
Ötme, bülbül, men Garip'em.*

*Bura Helep, ya Gürcüstan,
Dört yanı bağ, ya da bostan.
Aşık Garip söyler destan,
Ötme, bülbül, men Garip'em.*

Bülbül öz ceh-cehinde olsun. Garip heybesini götürüb gün çıkan tarafa getmekte olsun. Gün boyunu galdırmak isteyen zamanı, Garip eyleşdi ki bir namaz gılsın. Bir güzel su akırdı. Suyun üstünde durub abu-dest aldı. Akşam üstü Tiflis'e çatmasa bütün dünyası başına dar olardı. İlgar, ilman hamısı batıp gedir. Garip öz-özüne fikirleşdi ki, Ağamı bir sesleyim görüm ne deyir.

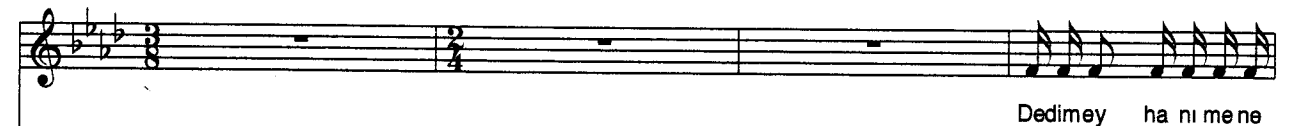
Beli, yönünü giblegaha tutub, sazının zilini zil, bemini bem eleyib "Memmedbağırı" havasında ne deyir, biz deyek, siz şad olun.

MEMMEDBAĞIRI

Moderato

ad libitum (muğam)

Ga ri bem ey ye tir sin va ta name

ni ba lam a ba lam hey

aMerd i ğid ler

ay le le ay le le met le bin ve ren ner

Ga ri bem ye tir sin va ta na me ni ba lam a me

ni dağ da ne

var El köçübdüğ dane

var Mecnun ha yal ılı kōn lūm Ley lasız dağ dane var ay aman

ğel a man ay a man

*Hani mene bade veren erenler?
Garip'em, yetirsin vatana meni.
Merd iyidler metlebinini verenner,
Garip'em, yetirsin vatana meni.*

*Ağlar galdı men yazığın anası,
Derdli canım odlar tutub yanası,
Horasan'da gızıl gümbüz ağası,
Garip'em, yetirsin vatana meni.*

3 3

Bel ke ğel sin çeş min ya şın sil dir sin Can a lım a

can a lım hey cey ran

ay im

3 3

da dı maey da da ye ten ğön der sin Ga ribem ye tır sin

va ta na me ni ğel a ba lam a balam hey

cey ra nım Gaşın da ki ha lı sol

maz Hal çe nin ren gi sol maz

Baba si dede si nin ev la dı da habisol maz ay a man

*Aşık Garip teşnesini bildirsin,
Belke gelsin çeşmim yaşın sildirsın,
İmdadıma, dâda yeten göndersin,
Garip'em, yetirsin vatana meni.*

Garip sözünü tamameledi. Heybesini yere koydu ki sübh namazını gılsın ve sonra yoluna devam etsin. Gördü arka taraftan bir atlı buna çathaçatıdır. Atlı çatıp Garip'e selam verdi, atınan enip ona yakınlaştı ve dedi:

-Oğul, sübh namazımızı gılak.

-Evet, baba, mende ona hazırlaşıram.

Abdest edip namaz gıldılar. Garip namazdan terk olub dua etmeye başladı:

-Ya Rebbi, meni yamanda goyma, gözü yolda galanlarıma yetir.

Goca bunları eşidib "Amin" dedi ve durub atını çekib mindi:

-Oğul, senin yolun haradı?

-Baba, men Tiflis'e gedirem.

-Oğul, mende o terefe gedirem, elini ver, terkime min.

Garip bismillah deyib gocanın elini tutdu ve ata mindi. At terpendi. Goca Gariple öyle sohbe başladı ki, Garip herşeyi unuttu ve yolun çok uzun olduğunu hiss elemedi. Günortaya gadar yol geldiler. Goca dedi:

-Oğul, burada günorta namazını gılmak lazımdır.

Attan indiler. Bir bulak başı idi. Abudest eleyib günorta namazını gıldılar. Namaz tam olub gurtarandan sonra Garip dedi:

-Ya Huda, meni darda goyma.

Goca amin deyib atını çekib mindi ve dedi:

-Oğul, gözünü yum, elini mana ver, terkime min.

Garip elini uzatdı, bismillah deyib gocanın terkinde mindi.

-Baba, bu semt haradı?

-Oğul, hara olacak, Kars'ın düzüdü.

-Baba, bu olabilmez.

-Oğul, Allah eliyennen sonra niye olmur?

Goca garibe (ilginç) bir söhbed eyledi ki, Garip her şeyi unuttu. Garip özüne gelende gördü ki, goca atı dayandırırıp dedi.

-Oğul, attan en.

Garip attan enib heybesini, sazını eline alanda goca dedi:

-Oğul, atın gabak (ön) ayağının altından bir ovuç toprak götür, desmalına (mendiline) bük. Annenin gözleri senin yolunu gözlemekten, ağlamaktan tutulub tamam. O toprağı ananın gözüne çekersen, inşallah şefa verer.

Garip eyilib toprağı götürdü, desmala bükdü, istedi gocaya teşekkür ele-sin. Yukarı bakanda ne gocanı, ne de atı görmedi. Tez özüne geldi:

-Ey dili gafil, bura Tiflis'dir.

Garip sevincindenmi, kederindenmi, kendisinden asılı olmayarak öyle kışkırdı ki "ALLAHU AKBAR". Her bir yer sese geldi. -"Bu gurban olduğum ne elledi ki, men anlamadım"- deyib terpendi. Garip ana-bacısını goyub getdiği mehelleye gelib çıkdı. Gördü bir gız heylağı gara geyinib, çiyninde (sırtında) güze (testi) evlerine gedir. Garip arkadan çağırdı:

-Ay bacı, ay bacı, bir dur, man Garip'em.

Gız dedi:

-Ne olsun garibsen, men de garibem. Garibsen get kişilerin yanına, men gız heylağıyam, benim yanımda ne işin var?

-Ay bacı, yok, men Garip'em.

Gız eve girdi. Garip gızın arkasınca girmek istedi, artık, gapı bağılı idi. Garip seslendi:

-Ay bacı, gapını aç, men Garip'em.

Sesi eşiden Garip'in anası içeriden dedi:

-Ay gız, o ses ne sesdi? Ne gadar doğma sesdi? O ses mana tanış gelir.

Gapını aç.

Bacı gapını açdı. Besti böyüyüb gözelleşib, Garip ise değişib, kişileşib. Garip anasını gören kimi onun üstüne yeriyib onu bağrına basdı:

-Ana, men Garip'em

-Oğul, sen hansı Garip'sen?

-Senin oğlun Garip.

-Oğul, gözlerim görmür, men inana bilmirem. Eyer sen Garip'sense di yakın gel, saçını mana yakın tut.

Garip başını eyib gariya yakınlaşanda, garı Garip'in saçlarını kokluyub dedi:

-Evet, Garip'e okşayırsan. ancak benim ümüdüm kesilib. Garip'in o gadar gara heberleri gelib ki, sayını-hesabını bilmirem. Ama bir şert var, oğul, Garip'in o divardan asılan sazını indir çal, onda bilerem ki, Garip'sen.

Beli, benim ezizlerim. O saz ki, Garip burada goyub getmişti, divardan asılı idi. Bir kaç adamlar gelib o sazı divardan alıb çalmak istemişti, ama baccarmamışdı. Saz, ustaların dediğine göre galiviye çekilmişdi, saza el çatmazdı. Ona göre Garip elini uzatan kimi, saz eline geldi. Sazı açıb simleri paslanmış gördü ve onları sildi.

Götürüb burada "İbrahimi" havasında anasına ne deyecek, biz deyek siz şad olun. Her zaman meclisiniz şirin olsun, inşallah.

İBRAHİMİ

Allegretto

f

tr

tr

tr

tr

tr

tr

Musical score for piano, featuring six systems of staves. The notation includes treble and bass clefs, a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and a 6/8 time signature. The music consists of flowing eighth-note patterns in the right hand and block chords or eighth-note accompaniment in the left hand. The fifth system includes a vocal line with the lyrics "Gel a ba la gel hey".

ad libitum

ay ca nim a

listesso tempo

ya a na gö züm a na

Moderato

Ay a na

mp

men Ga ri bem men Ga ri bem men Ga ri bem

men hey

f

ad libitum

ay se ne gur

ban aye aye ö züm ah

Moderato

a na ay a na men Ga ri bem

men Ga ri bem men Ga ri bem Ga rib

ay ba cı gar da şı nam men Ga ri bem

men Ga ri bem ay ba ci

Ca nım a na gö züm a na A na men Ga ri

bem Ga rib Sa na gur ban ö züm a na a na men Ga ri bem Ga rib

*Canım ana, gözüm ana,
Ana, men Garip'em-Garip.
Sana gurban özüm ana,
Ana, men Garip'em-Garip!
(Ay bacı, gardaşınam
Men Garip'em, men Garip.)*

*-Ay oğul, çokunnan bilirem Garip'e okşuyursan. Saz eline geldiyyinden
bilirem ki, Garip'sin. Ama yene inanmıram. Akı benim gözlerim görmür.
Aldı Garip:*

mf

Aldı Garip:

tr

Aldı Garip:

Ğel a ba lam ğel ey

ad libitum

ay ğet dim He leb de o tur dum

meno mosso

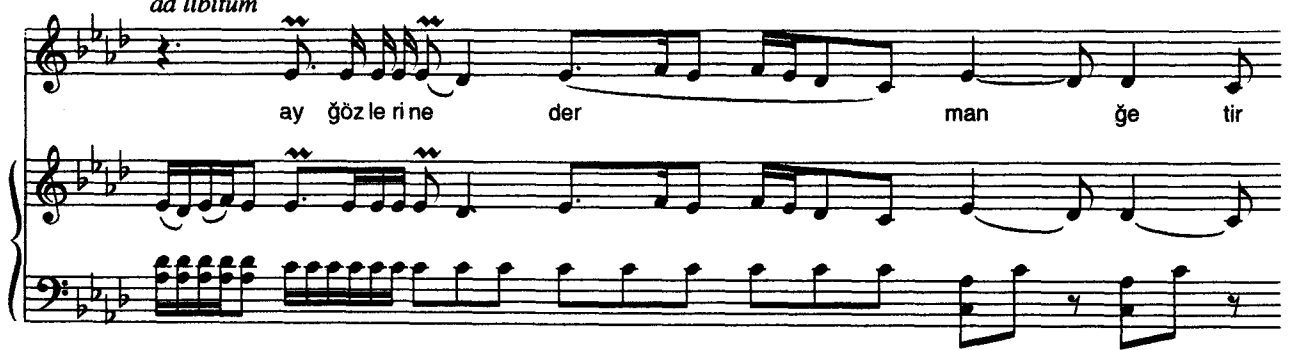
Hök mü ler yer ne ye tir dim ay ye tir

dim

a tempo

ad libitum

ay göz le ri ne der man ğe tir

Moderato

dim Ay a na

men Ga ri bem men Ga ri bem men Ga ri bem

Ga rib Ay ba cı

gar da şı nam men Ga ri bem men Ga ri bem

men

ad libitum

Get dim He leb de o tur dum hö küm ler yer ne

ye tir dim göz le ri ne der man ge tir dim

a na men Ga ri bem Ga rib

Piano accompaniment for the first system, featuring a treble and bass staff in B-flat major (two flats). The right hand plays a melody with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady eighth-note accompaniment.

Second system featuring a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a rest followed by the lyrics "Gel a ba lam". The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

Third system featuring a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a rest followed by the lyrics "hey". The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

Fourth system featuring a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a rest followed by the lyrics "gel ağ rın a lım". The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

Fifth system featuring a vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a rest followed by the lyrics "ay Ga ri bem uy". The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

dum si te me ay Gerg ol dum si

te me ge me a man yar a man yar a man

a tempo

Andante

Ay mûj de ğön der

Şah se ne me a ye ay a ne

Moderato

men Ga ri bem men Ga ri bem men Ga ri bem

mp

men Garibem men i ay ba cı

gar da şı nam men Garibem Ga rib

gliss

*Getdim Haleb”de oturdum,
Hökümler yerine yetirdim.
Gözlerine derman getirdim,
Ana, men Garip’em, Garip.
(Ay bacı, gardaşınam
Men Garip’em, men.)*

*Gerip’em uydum siteme,
Garg oldum siteme, geme,
Müjde gönder Şahseneme,
Ana, men Garip’em, Garip.
(Ay bacı, gardaşınam
Men Garip’em, men.)*

Söz cavabı tamam oldu. Üç hesret birbirine govuşdu. Bu menzerenin nasıl olduğunu tesevvür edin. Azizler, hasreter görüşürler. Besti istedi ki desin -gardaş, akı bu gün Şahsenemin toyudur, yeddi il tamamdı-. Ancak demedi. Men gardaşımin kalbini yaralıya bilmerem, goy özü bilsin.

Akşam namazına yakın galırdı. Garip anasına dedi:

-Ana, eyer izn versen, men bir bazara gedib herlenerem.

-Oğul, özün bilirsen, keyf senindi. Ancak sene gurban olum, sazsız get-me, sen el aşığısan.

-Ana, onu men bilirem.

Garip sazını götürüb bazarın gırağına gelen zaman, gördü ki, Goçu Mahmud elini goyub gurşağının üstüne, oyana-buyana gedir. Garip Mahmud'a yakınlaşıb selam verdi. Goçu Mahmud selamı soyuk aldı. Garip'in yanında bele addadı. Bir geri gayıdan da Garip'e doğru bele bakdı, gördü ki, bura libasında deyil.

-Aya, aşıkısanmı?

-Beli, aşığam.

-Aya, haralısan?

-Sene kim lazımdır, Mahmud gardaş?

Mahmud özüne gelende fikir verdi ki, gördüyü Gadrip'dir.

-Ay mühennet, Garip; deyib sarmaşdılar birbirine.

Mahmud dedi:

-Aya, sen indiyedek haradasan?

-İndiyedek men Haleb şehrinde idim.

-Be ne olardı zamanında gelseydin?

-Dünen zornan izin almışam.

-Ay Garip, yakşı mana bu zülmüeledin. Yeddi ilde mana bu dağı çekdin getdin, indi de meni dolayırsan. Ne teher olur ki, dünen sen Haleb şehrinde idin, bu gün buradasan?

Garip başına geleni, özünde ne teher geldiğini tamam kamal Mahmud'a nağıl elledi.

Mahmud dedi:

-Gardaş, bir de görüm gızılları getiribsenmi?

-Beli, getirmişem.

-Ne kadar?

-Sana ne kadar lazımdı?

Mahmud sevincinnen, papağını yere vurdu ve dedi:

-Garip, mügavile süresi bu gece saat 12'de tamamlanır. Ona hele dört saat var. Gedek. Ancak men ne desem öyle hareket edersen.

-Gardaş, haraya gedek?

-Akı bu gün Şahsenem'le Şahveled'in toyudur. Sabah gelin ile oğlan bey otağına addamalıdı.

-Elemi? Hayla bizim mügavilemizin süresi tamam olmayıb. İstediklerini de getirmişem, bu ne teher olar?

Mahmud dedi:

-Allah goysa biz deyen olacak. Seni dün Haleb'den buraya getirib çıkardanın özü, inşallah, bize yardım eder.

Beli, o zaman toylarda goç toggaşdırırlardı, horuz savaşıdırırdılar, pehli-
vanlar güleşdirirdiler, aşık deyişdirirdiler,...vb.

Mahmud'da Garip'i aşık kimi toya apardı. Onlar mağar olan meclise gi-
rende (aşık o zaman çok nadir olurdu) camaat her tereften:-*yaşasın gonak, yaşasın aşık, yaşasın aşık getiren Goçu Mahmud!*-.Bu sözlerden Mahmud bi-
rez eşgillendi. Garip bakdı gördü ba! Odalar bezenib, sazendeler hazırlaşıb, ga-
ra zurnanın nalesi dunyanı götürüb.

Garip hayli onarı beri var-gel eleyib, Mahmud'un yanında eyleşdi. Her
terefden -*aşığa çay, aşığa çürek, aşığa yemek*- deyildi.

Garip:

-*Ay camaat, narahat olmayın, hamısı yerindedi.*

Olmadı. Aşığın azarkeşleri ordan-burdan toplandı. Para veren, para uza-
dan kim, -*aşık, galk bir neçe söhbet ele*- deyen kim. Garip galkıb fikir verdi.
Gız bezenen otağın kapısı açık idi. Çok ses-küy vardı. Yenge ucadan deyirdi ki,
gelin meşetdeleri goymur başı bezensin. Garip işi anlayıb aldı sazını, "Baş Di-
vani" havasına ne deyir, biz diyek siz şad olun, inşallah.

(Destanın ilk mahnısı olan Baş Divani mahnısının müziği ile aşağıdaki şi-
ir okunmaktadır.)

*Hicranın gemin çekmeye mende bir tagetmi var?
Kim düşse aşkın oduna, onda kerametmi var?
Men yarı sevennen beri oldum cünuni-divane?
Heç sizde insafi-mürvet, ya da edaletmi var?*

Her yannan -*ay aşık, sağ ol!, ahsen, aşık!, aşık çok yaşasın*- sesleri uca-
lır. O tereften, bu tereften aşığı deyerlendirib, onun başına para töktüler.

*Derd elinnen men divane deryalar boyladığım,
O yarı görennen beri derzlere uğradığım,
Okları keçdi sinemden, bağrımı doğradığım,
Nazar gılın bir halime, sizde sedagetmi var?*

Garip'i çok algışladılar. Ancak Garip'in içi gan ağlıyır. Akı sözleşme, ilgar
tamam olur. Garip oyana-buyana bakıb düz Sen'an hocanın garşısına keçir ve
ahırncı kelmesini okumaya başlayır.

*Hansı kitab mütisiniz be'yan edin siz mana,
Ona bir arzi-hal yazın, secde gılım men ona.
Öldürseniz bir aşıkdı-akır batarsız gana,
Men Garip'i öldürmeye haggıdan ayetmi var?*

Hoca Sen'an dedi:

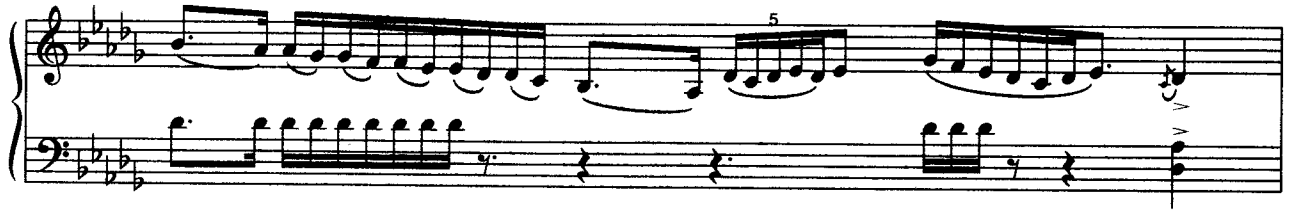
-*Men bu sesi, bu hüneri, bu güzelliği harada görmüşem? Hayla fikire
getdi kişi.*

Camaat arasında vıcılta başladı. Bu ne deyir? Bunu kim öldürür ki, bu
böyle okuyur? Ay aşık, birini de de, görek ne deyirsen.

Garip götürüb "Urfanı" gaydasında görek ne deyecek, biz diyek, okuyan
ve dinleyenler şad olsun, inşallah.

URFANI

Ad libitum

Moderato

Dedi be le ad da di ey zimis tan ey

hey ay le le ğel di

meno mosso

növ ba har *ritas* Sec ca re ler ğöy ğe yib

a tempo

f

a

ay le le ya si ni göz ler A lifgeddi a balam

tr
f

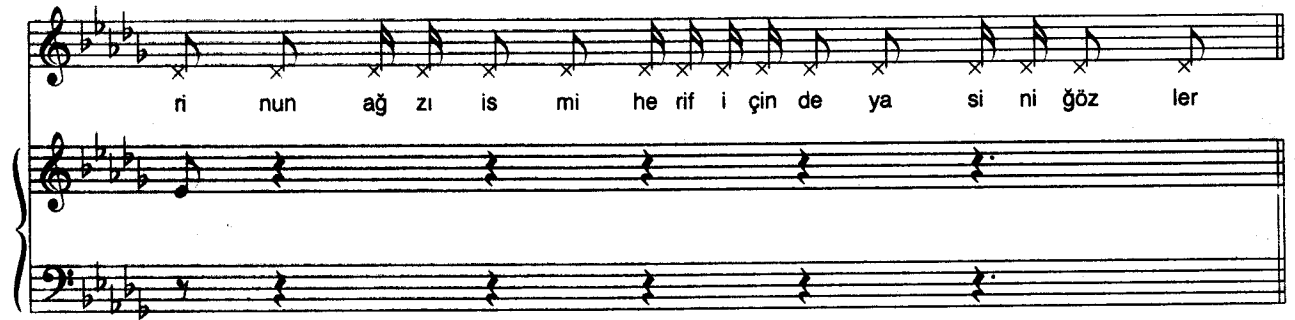
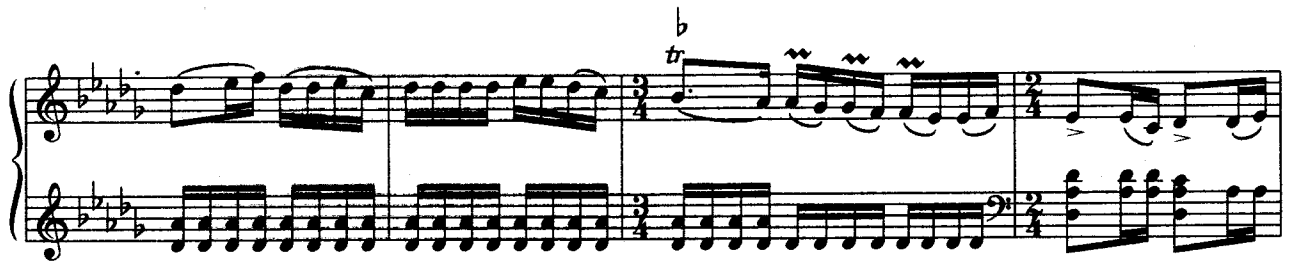
hey cim göz le ri nun ağ zı

is mi he rif i çin de ya si ni göz ler hi hi hi hi

gliss

hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi göz ler ay a man

mf

*Addadı zimistan geldi növ bahar,
Seccareler göy geyib, ya "sini" gözler,
"Alif" geddi, "cim" gözleri, "nun" ağzı,
İsmi harf içinde yasini gözler.*

Hoca Sen'an yahşi fikir verib görür ki, Garip Şahsenem'i işare verdi. Alif geddi-düz, cim herfine okşayan gözler, nun harfi ağza okşuyur, ismi de herif içinde ya"sini" sözü, Şahsenem'in adı herfinden başlayır. Hoca Sen'an işi anlar ki, okuyan Garip'di. Ancak bunu biruza vermir ki, görüm işin ahır ne olacak.

De di be le demir han da

ey ay le le po lad han da

meno mosso

daş han da dūr lū pi ya le ler ay a man *a tempo*

gliss 3 3

f

a

meno mosso

amanAllahdo lub da şan da Nek ra yıl gelende boy boy

a tempo

ay le le

meno mosso

dil do la şan da Kō nūl ğem ğe min den

gliss

Ya si ni göz ler hey hey hey

Ö lü rem ay ba lam

*Demir handa, polat handa, daş handa,
Dürrlü piyalalar dolub daşanda,
Nekrayıl gelende, dil dolaşanda,
Könül gem-gem edip yasini gözler.*

Her yerden "aferin aşık" dediler. Hoca Sen'an gözünü Mahmud'un üzüne zilledi. Mahmud'da anladı ki, hoca San'an Garip'i tanıyıp. Onatan Garip birini de:

ad libitum

hey a man Al lah

meno mosso

ye ne ga ra ğe yin miş hal halin üs tün den ay a men

a tempo

ad libitum

ay le le ga ra ğe yin miş

meno mosso

Se nem se nin zül fün

a tempo

ga ra ğe yib di Bi çare Ga ri

meno mosso

bin ya sı nı göz ler hi hi hi hi hi hi hi a canay ba lam

*Bizim dağlar yine gara geyinmiş,
Hal-halın üstünden gara geyinmiş,
Senem, senin zülfün gara geyinmiş,
Biçare Garip'in yasını gözler.*

Bu sözlerden sonra hoca Sen'an işi daha aydın anladı. Bu zaman eşitdi-
ler ki, kimse okuyur. Okuyan da gızdır. Hamı fikir verdi ki, gelin otağınnan ses
gelir. Elinde zehir şüşesi tutan Şahsenem kendisini öldürmek isdiyir ve önce
son şarkısını söylemek için götürüb "Gülabı" gaydasında ne deyecek, biz di-
yek siz şad olun.

GÜLABI

Moderato (Allegro)

The musical score for 'GÜLABI' is written for piano and bass. It begins in 3/8 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked 'Moderato (Allegro)'. The score consists of seven systems of two staves each. The first system includes a dynamic marking of 'mf'. Various musical notations are used throughout, including eighth and sixteenth notes, rests, trills (tr), and slurs. The final system shows changes in time signature to 2/4 and 3/8.

Ah yar ey

yar a man

Gız lar ma na bir te sel li ey li

yin Pey ma

The musical score is written for a vocal line and piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps). The tempo is marked 'Allegretto' (Allegretto). The time signature is 4/4. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a simple harmonic accompaniment in the left hand. The vocal line consists of a single melodic line with lyrics in Turkish. The lyrics are: 'Ah yar ey yar a man Gız lar ma na bir te sel li ey li yin Pey ma'. The score is divided into five systems, each with a vocal line and a piano accompaniment. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clef). The vocal line is written in a single staff (treble clef). The lyrics are written below the vocal line. The score is in a single system, with the piano accompaniment and vocal line written on separate staves. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clef). The vocal line is written in a single staff (treble clef). The lyrics are written below the vocal line. The score is in a single system, with the piano accompaniment and vocal line written on separate staves. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clef). The vocal line is written in a single staff (treble clef). The lyrics are written below the vocal line.

nim dol maz dan oy Ga rib ğe ley di Ga rib

ğe ley di Ga rib ğe ley di

Bu ca

ni mi o na gur ban ey le yin

ğül le rim sol maz dan oy Ga rib ğe ley

di Ga rib ğe ley di ay a man ö lü rem

A di Ga rib

mf

Ö zü Ga rib

ğül le rim sol maz dan

Ga rib ğe ley di hi hi hi hi hi hi

hi hi hi hi hi hi hi ay ay a man

A gar lı dağ lar si nem gan bağ

lar bir de me ne gel mez Keç miş o çağ

lar

*Gırlar, mene bir teselli eyleyin,
Peymanım dolmazdan Garip geleydi.
Bu canımı ona gurban eyleyin,
Güllerim solmazdan Garip geleydi.*

Gadınların arasında ağlaşma düştü. Ancak Garip'in bacısı Besti bütün bu işleri bilirdi. Odur ki, meclise gelerken evlerinde ne kadar zar-zeynet, güzel elbise, toy paltarları vardısı geyinmişti. Garip dönüp Besti'ye bakanda gördü ki, bacısı doğrudan da tovus kuşu kimidir. Besti de gardaşına göz goyub "can gardaş" dedi ve gelinin otağına terf geçti. Bu zaman halk besti'nin "can gardaş" demesini eşitdiler ve kıışgırdılar:-Aye, bu ki Aşık Garip'di-.

Gelin otağının kapısına yaklaşılan Besti “*Senem Can*” deyerek kışkırdı. Şahsenem sözü eşitdi ve Garip’in geldiğini bildi. Çünkü önceden Besti ile sözleşmişti ki Garip gelende Besti “*Senem Can*” kışkırsın ve Şahsenem’den muşduluk (müjdelik) alsın. Aldı Şahsenem:

The musical score is written for piano in D major (two sharps) and 3/8 time. It consists of seven systems of staves. The first six systems are instrumental, featuring a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The seventh system includes vocal entries for 'Ah yar ey' and 'ay a man'.

System 1: Instrumental introduction. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *mf* (mezzo-forte).

System 2: Instrumental. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte).

System 3: Instrumental. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte).

System 4: Instrumental. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte).

System 5: Instrumental. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte).

System 6: Instrumental. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte).

System 7: Vocal entries. Right hand: Quarter notes D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, D5. Left hand: Quarter notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, D4. Dynamics: *f* (forte). Lyrics: Ah yar ey, ay a man.

Ti fil i ken ay a şik ol dum men on
 can Da niş ma dim bir yar rum nan
 do yun ca ay a man ö lü rem ay dad ö lü
 rem ne ses

i di ey ğel di me ne Se nem can

Seb rim da ğil maz dan Ga rib ğe ley

di Ga rib ğe ley di Ga rib ğe ley di Ga rib

ğe ley di

A di Ga rib ö zü

Ga rib Gab rim ga zil maz dan

Ga rib ğe ley di hi hi hi

hi hi hi hi hi hi hi hi ay

Yol lar a ra lı Si nem

ya ra lı Goy baş na do la nım ay e lin

ma ra li

f

tr

tr

tr

*Tifil iken aşık oldum`men onca,
Danışmadım bir yarımnan doyunca,
Ne ses idi geldi mana "Senem can",
Gabrim gazılmazdan Garip geleydi.*

*Yollar aralı,
Sinem yaralı,
Goy başına dolanım,
Ay elin maralı.*

Şahsenem gözünü gezdirdiği zaman güzel bezenmiş Besti'ni gördü. Zeher şüsesini elinnen kenara atıp, aldı üçüncü bendi:

tr

Ga rib yok du goy bağ la sin

ya ra mi ay a man ö lü rem ne ya man

ö lü rem

Ga dir Al lah ö zü hey

ver sin e' na mi Şah se

nem öl mez den Ga rib ge ley

di Ga rib ge ley di ca van ge ley

di ya rim ge ley di

e le ga dir Al lah

ö zü ver sin e' na mı

Şah se nem öl mez den

gliss

Ga rib ğe ley di hi

hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi hi i

gliss

rit.

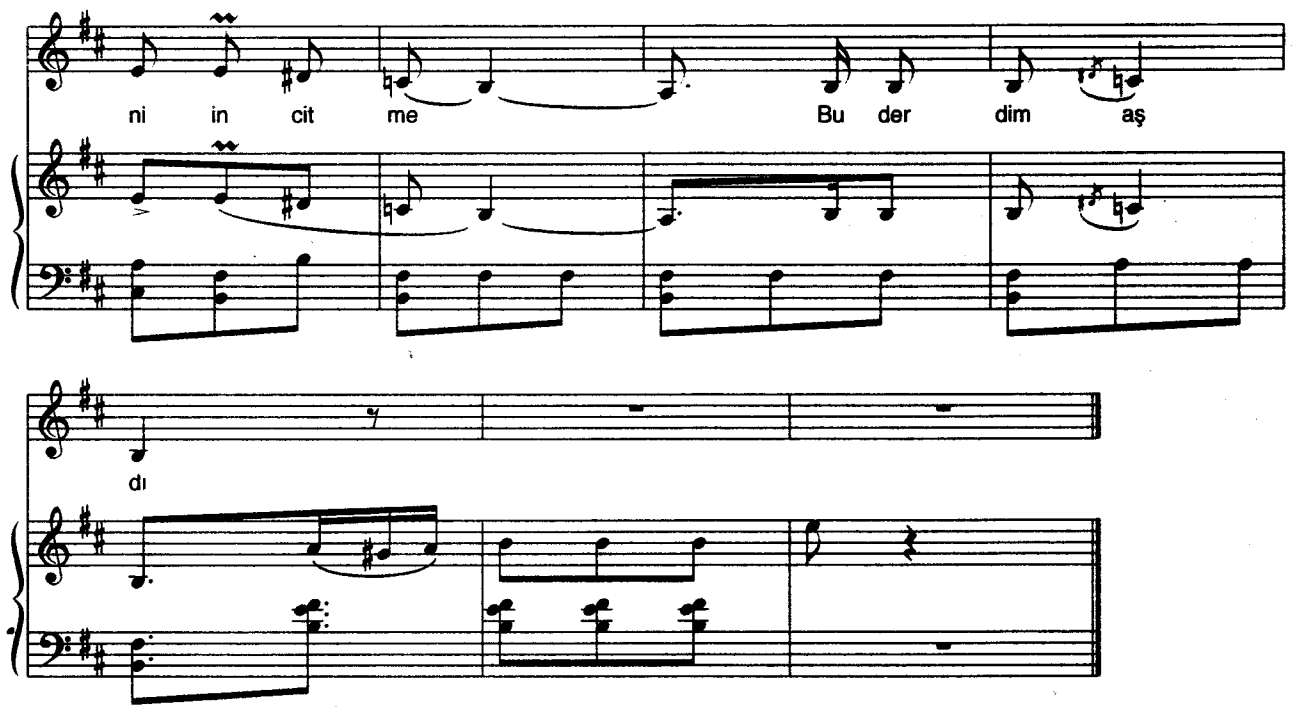
Yol la

a tempo

rı aş dım yö nū mū de çaş dım ğel me

tr

tr

*Çağırın yanıma derdli anamı,
Garip yokdu, o bağlasın yaramı.
Gadir Allah özü versin e'namı,
Şahsenem ölmezden Garip geleydi.*

Beli, söz cavabı tamam oldu. Besti atılıb Senem'in üstüne:

-Senem can, gardaşım geldi!

Şahsenem çok sevindi ve üzünü meşahetlere tutub dedi:

-İndi size izin verirem beni bezeyin.

Şahveled'in bacısı bunları görüb haray saldı:

-Bu ne oyundu?

Goçu Mahmud hancalını çıkardıb kışkırdı:

-Heçkes anarı-beri söylemesin.

Sözleşmeni çıkarıb elinde tutdu ve dedi:

-Garip zamanında gelip çıkıb.

Camaat Garip'e soru sordular.

-Toy başlamazdan önce neredeydin ki, indi gelib çıkmısan?

Gadip dedi:

-Helep'deydim.

-Nasıl yani Heleb'deydin?

-Evet, dün Heleb'deydim.

Şahveled eyle kışkırdı ki:

-Ay camaat, Heleb"den buraya üç aylık yoldu. Bu halgı dolandırır.

Mahmud dedi:

-Yok. Menim aşığım sözleşmede gırk kise altuna gız alır. O, ele aşıkdır ki, bir bend sözü yüz tümendi. Odur ki, herkes öz yerinde eyleşsin. Aşığın özü deyer nece geldiğini.

Hoca Sen'an bilirdi Mahmud ne deyir. Odur ki Garip'e dedi:

-Doğrudanmı sen dün Heleb'de idin?

Garip dedi:

-Beli.

-Oğul, ne teher oldu ki, üç aylık bir yolu, kısa zamanda buraya gelip çıktın?

Garip dedi:

-Ay camaat, rahat oturun. Men her şeyi, her sözü size danışaram. Kim inanmasa meni sınağa çeker.

Hoca Sen'an bir kise gızıl çıkarıp dedi:

-Oğul, bu senin gıymetin, de görüm ne teher oldu.

Onatan aldı Garip "Köhne Gaytarma"ya ne dedi, biz diyek, siz şad olun.

KÖHNE GAYTARMA

Moderato

Gel oğ lan hey

meno mosso

First system of the musical score. The vocal line begins with a whole note rest, followed by a half note rest, and then a whole note rest. The piano accompaniment consists of a continuous eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

Second system of the musical score. The vocal line has the lyrics "Dün ge ce dün ğe ce" under a melodic phrase. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

Third system of the musical score. The vocal line has the lyrics "He leb şeh rin de" under a melodic phrase. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

Fourth system of the musical score. The vocal line has the lyrics "Gay na dım gay na dım coş dum da ğel dım" under a melodic phrase. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

Fifth system of the musical score. The vocal line has the lyrics "Yar me ne ğön der miş di" under a melodic phrase. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern.

hey hey

ay a man Cam da na me ni

A ğinnan ga ra sîn seçdim de ğel dim hi hi hi hi hi hi hi hi

hi hi hi hi ay a man hey

*Dün gece, dün gece Heleb şehrinden,
Gaynadım, gaynadım, coşdum da geldim.
Yar mene gönderdi cam'da nameni,
Ağınnan, garasın seçdim de geldim.*

Halk mat galdı. Kimi deyilene inanır, kimi inanmır. Aldı Garip birinide
görek ne dedi:

de Ak şam namazı mı

ay ba la ey

ay aman yar Tif li zin de Möv lam ga nad ver di

uç dum da ğel dim ey ga dan men a

lern

rin hag gı sa yı na Hu dam

ö lüm versin a ye gel bi ha i

a tempo *meno mosso*

na A şık Ga rib me nem ey

gliss

ay a man Şah se ne min to yu na

Boy na zibalar a ye biçdim de ğel dim

*Can vererem yarın hakkı sayına,
Hudam ölüm versin gelbi hayına.
Aşık Garip Şahsenem'in toyuna,
Boyuna zibalar biçdim de geldim.*

Her yerden "var ol", bazı yerde "aşık halgı dolandırır" dediler. Aşık Garip halka Heleb'den Tiflis'e nece geldiğini sözlernen de dedi. Hacı'nın biri galı kıp dedi:

-Oğul, söylediklerin doğrudan da eledirse, sende bir keramet olmalıdı. O seni getiren sana bir nişan vererdi.

Garip dedi:

-Beli, verdi. Mana bu yaylıkta toprak verib. Kor gözü açır. Eyer kor göze bu topraktan sürtsen, o goz açılar. Rica edirem, bir kor adam tapıb getirin, onun gözünü açak.

Şeherin her yerini aradılar, ama kor adam tapmadılar. Gelib Garip'in anasını buldular. Goçu Mahmud Garip'in anasını meclise getirdi. Haman topraktan garının gözlerine çekdiler. Garının gözleri açıldı ve Garip'i gören kimi özünü onun üstane saldı:

-Can bala, indi görürem ki, doğrudan da sen Garip'sen.

Beli, hoca Sen'an mat galmışdı ki, bu işi neylesin. Odur ki ağsakkalları, garasakkalları yığıb dedi:

-Ay camaat, toy Şahveled'e başlıyıp. Ama gızın yiyesi Garip'di. Gelin bele meslehet eliyek ki, Garip'in bacısı Besti'ni Şahveled'e nigah kesek, Şahsenem'i de Garip'e vererek. Bu işe Şahveled'de razılık versin.

Şahveled bakanda gördü ki, vallah Besti Senem'nen de güzel görünür, dedi.

-Men razıyam.

Garip dedi:

-Men de razıyam.

O zaman mollalar, ahuntlar, efendiler, müftüler, gazılar meclise devet olundu. Sevgililerin nigahı kesildi. Hamı şadlıkda, hamı yemekde, içmekde. Besti Şahveled'in evine doğru, Senem de Garip'in evine doğru getdiler. Akşam oldu. Garip Şahsenem'in otağına atladığı zaman gördü ki Şahsenem yaman kefsizdi. Şahsenem'e yanaşıb onu gucakladı ve üzünnen, gözünnen sevgi öpüşü alan vakti Senem ağlamağa başladı. Garip dedi:

-Senem, niye böyle edirsən?

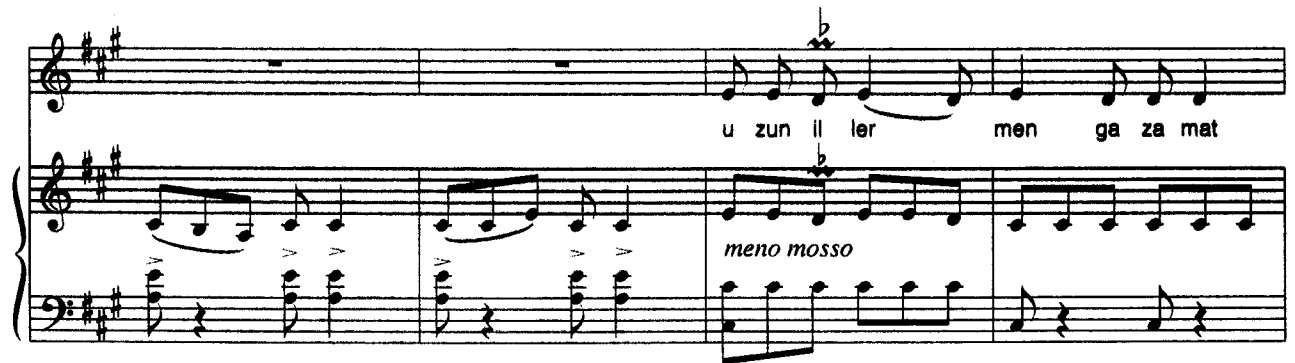
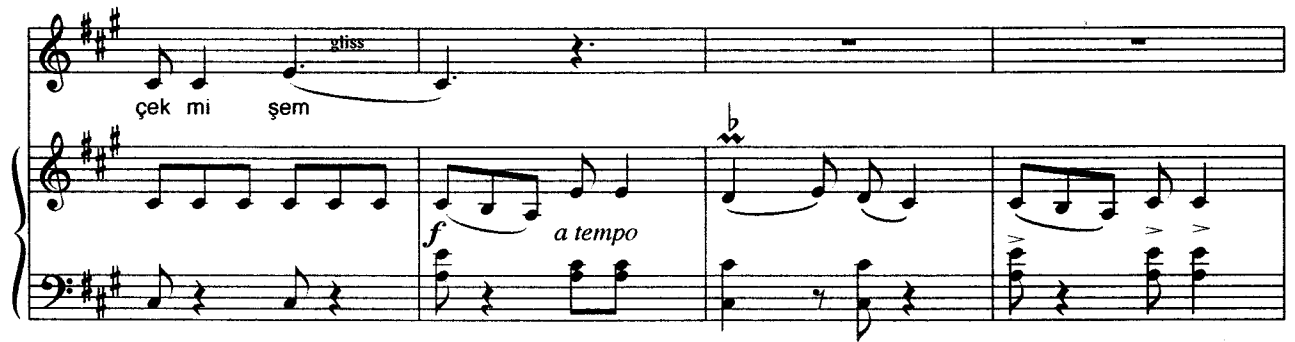
-Garip, Garip, meni dinle.

Şahsenem saçınnan üç yasemen tel ayırıp, iki nar memesinin arasınnan tepesi aşağı bırakıb, bir gül yarpağını tezene ederek, görek Garip'e "Yanık Keremi" havasında ne deyir, biz deyek, siz şad olun.

YANIK KEREMİ

Prestissimo

The musical score for "Yanık Keremi" is written for piano and bass. It consists of seven systems of two staves each. The key signature is two sharps (F# and C#). The tempo is marked "Prestissimo". The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The first system starts with a forte (f) dynamic in the bass and a mezzo-forte (mf) dynamic in the piano. The second system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The third system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The fourth system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The fifth system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The sixth system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The seventh system has a mezzo-forte (mf) dynamic in the bass and a forte (f) dynamic in the piano. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

ni

a tempo

moderato

göz le rim nenhey gan lı yaş lar tök mûşem

p

gliss

Çeş mi mi sil me dim yar sen ğe de lı hey

hey

yar yar

yar güzel di yar yar ne ce biz mu ra da ye tiş dik

ay ca nim goy mu ra da yar gel

gel sin hey

f *a tempo*

*Uzun iller men gazamat çekmişem,
Oynayıb gülmedim, yar, sen gedeni.
Gözlerimden ganlı yaşlar tökmüşem,
Çeşmimi silmedim, yar, sen gedeni.*

Garip bakdı ki, Şahsenem lap perişandır. Üreği sıkıldı. Onatan Şahsenem birinde:

Allegro

First system of musical notation for the *Allegro* section. The treble staff features a melody with eighth and sixteenth notes, starting with a *mp* (mezzo-piano) dynamic and transitioning to *mf* (mezzo-forte) in the fourth measure. The bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes.

Second system of musical notation. The treble staff continues the melodic line with some rests and eighth notes. The bass staff maintains the accompaniment pattern.

Third system of musical notation. The treble staff shows a continuation of the melody. The bass staff features a more active accompaniment with eighth-note chords in the final measure.

Presto

First system of musical notation for the *Presto* section. The tempo is faster. The treble staff has a more complex melodic line with sixteenth notes. The bass staff has a steady eighth-note accompaniment.

Second system of musical notation. The melodic and accompaniment lines continue with consistent rhythmic patterns.

Third system of musical notation. The treble staff melody includes some slurs and ties. The bass staff accompaniment remains consistent.

Fourth system of musical notation. The final system on the page, showing the continuation of the *Presto* piece. The treble staff has a melodic flourish in the first measure of this system.

De yir yaz o lan da bi çe nek ler

sub. moderato

bi çi ler em lik gu zu a na sin nan se çi ler

gliss

Ay

f

Yed di il de on dört bay ram ke çi ler

heç bi rin bil medim yar sen ğede ni

gliss

Go ru ğun da

ov çu lar ov vu rar

Men bu na der di mi söy le rem

ay el ler ay el ler goy mur goy mur ay

Presto

ad libitum

Yaz o lan da bi çe nek ler

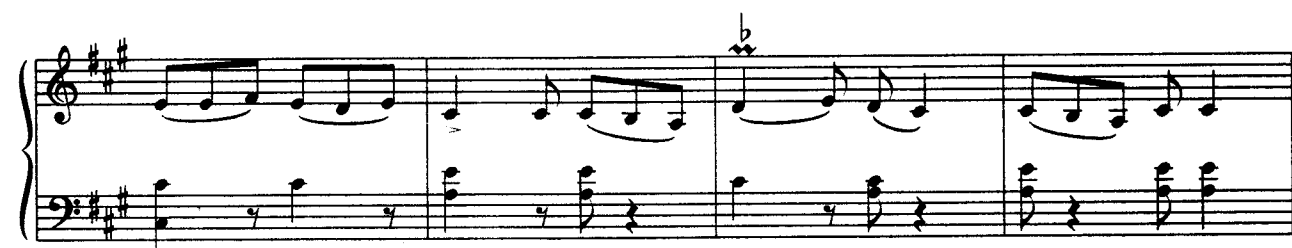
meno mosso

bi çi ler em lik gu zu a na sın dan se çi ler

Yed di il de on dört bay ram ke çi ler heç bi ri

ni bil me dim yar sen ğe de ni

f *Tempo I*

var ü zü mün ağ lı ğı

f *Tempo I*

Şah se ne mem var ü zü mün

moderato

ağ lı ğı göz ya şım la is la dir dim yay lı ğı

Ay sen nen ay rı is temedim sağ lı ğı

ğeyib sal lan ma dim Yar sen ğede ni hey

gliss

ğül der dim ağ la ma

Andante

ğül der dim

Tempo I

Yed di il zeh met çek dim ay canım a hı rın da da

moderato

gü lüm der dim gliss

*Yaz olanda biçenekler biçiler,
Emlik guzu anasınnan seçiler.
Yeddi ilde on dört bayram keçiler,
Heç birin bilmedim, yar, sen gedeni.*

*Şahsenem'em var üzümüm ağılığı,
Göz yaşımla ısladırım yaylığı.
Sennen ayrı istemerem sağlığı,
Geyib sallanmadım, yar, sen gedeni.*

Bu sözlerden sonra iki hesret birbirine gıvıuşdu. İki hesret birbirinnen görüşdü, muradlarına yetdiler. Onlar ömürlerinin sonuna kadar keyfde, damakda, oğul-uşak atası olub, yaşadılar.

Sabahlarınız hayırlığa açılsın, ertesi gün bir aşık getirib beyle bir toy tutdular.

MUHAMMES

Moderato

mf

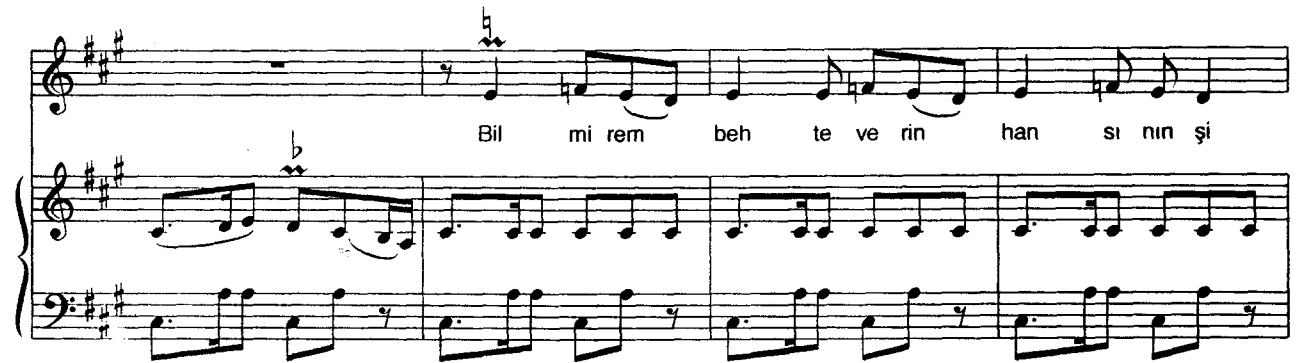
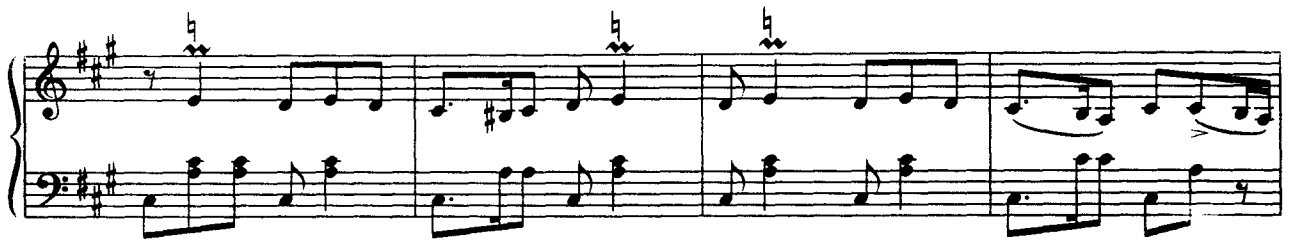
hü rü dūr ya pe ri dir behiř dik de gil man ğō ze le

bu su re te bu ca ma la Kim de yer can ğō ze le

ya ra dan ğō zel ya ra dīb ya ra dan ğō zel ya ra dīb

ġel de yek can ğō ze le ġel de yek eh sen ğō ze le

f

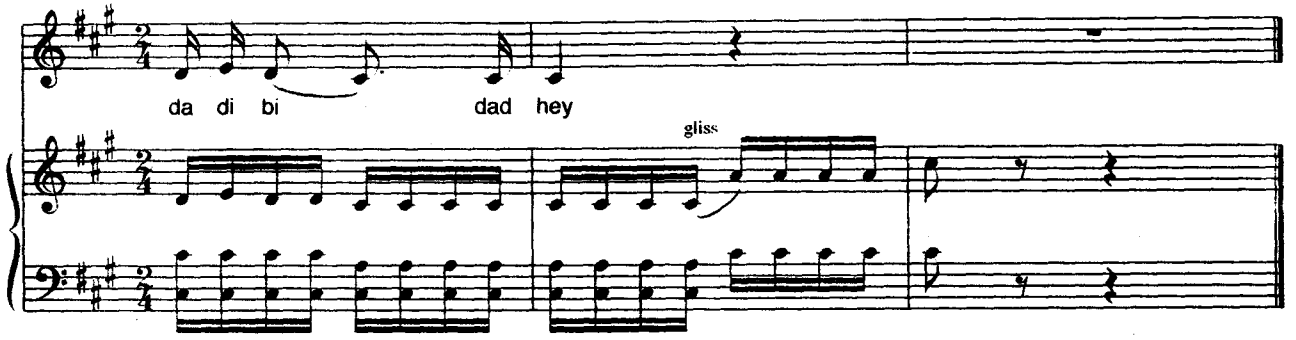
ka ri di bu Boy nu na yar dü ke nib

a man ey le yir naz gö ze le Mer ha ba

sey ya di na Ov çu ka man da ri di bu A ceb sol

ve sa ğı A ceb sol ve sa ğı Çe kib dir sür

gö ze le çe kib dir su ran gö ze le ay a man

Ay hazarat, yahşi bakın,
Garşıda duran gözele.
Hürüdür, ya peridir,
Behişlikde gilman gözele.
Bu surete, bu cemala,
Kim deyer "can" gözele.
Yaradan gözel yaradıp,
Gel deyek "can" gözele.
Gel deyek "ahsen" gözele.
Eyleşib taht üstünde,
Gözeller servar idi bu.

Hürüler, meleykeler,
Perilerin nigar idi bu.
Bilmirem behteverin,
Hansının şikar idi bu.
Boynuna yar dükenib,
Eyleyir naz gözele.
Merhaba seyyadına,
Ovçu kemandar idi bu.
Eceb sol ve ya sağ,
Çekibdi suran gözele.

Beli, destanımız burada tamamlandı.

BAKÜ, 01-09-1990
TRABZON 14-06-1996

Eserimizin sponsorluğunu üstlenen

Trabzon Kalkınma Vakfı Başkanı

Trabzon Valisi sayın **İSMET GÜRBÜZ CİVELEK**

ve yöneticilerine kitabın basımını büyük bir titizlikle gerçekleştiren

Türksesi Gazetecilik ve **Matbaacılık Tic. Ltd. Şti.**

Yönetici ve çalışanlarına şükran ve teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU

**Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU
(BAĞIROV)**

1941 yılında Azerbaycan Cumhuriyetinin başkenti Bakü’de doğdu. 1961 yılında A. Zeynallı Adına Bakü Musiki Mektebinin FortePiyano Şubesinden mezun oldu. Daha sonra tahsilini Üzeyir Hacıbeyov Adına Azerbaycan Devlet Konservatuvarı’nda devam ettirdi ve 1966 yılında mezun oldu.

Öğrencilik yıllarında radyo ve televizyonda Azerbaycan Devlet Senfoni Orkestrası ile solist olarak konserler verdi.

1982 yılından itibaren Azerbaycan’da Milli dilde 8’den fazla ders kitabı ve 15’den fazla bilim eserleri, çok sayıda makaleler yazmış; ders kitapları Azerbaycan’da Orta öğretimde, Konservatuvar’larda ve Üniversitelerde okutulmaktadır.

1985 yılında Taşkent-Moskova’da Doktorasını yaptı. 1991 yılında Azerbaycan Besteciler Kurulu’nun değişmez üyeliğine kabul edildi ve 1994 yılında Bakü Özel Üniversitesi (Nahçıvan Üniversitesi-Bakü) Senatosu kararı ile Profesör ünvanı aldı. 25 Nisan 1994 tarihinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatuh Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü’nde göreve başlayan Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU Piyano, Müzik Teorisi, Armoni, İşitme, Orkestra dersleri vermektedir.

Halen görev yaptığı KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü’nün bünyesinde gerek solo, gerekse orkestra ve koro ile çok sayıda konserler vererek, Yüksek Lisans düzeyinde Armoni ve Piyano Dallarında öğrenci mezun etmiştir.

Evli ve iki çocuk babası olan Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU (BAĞIROV) Türkiye’de görevi süresi içinde “Tek ve Çiftsesli Müzik İmlaları (Solfej), Azerbaycan Halk Dansları (piyano için), Piyano Alıştırıcıları, FortePiyano İçin Piyesler, Müzik Teorisi, Piyanoda Armoni Alıştırıcıları (I. Kitap-II. Kitap)” isimli eserleri basılmıştır.

36 yıldan fazla hocalık yapan Prof. Dr. Nazım HİDAYETOĞLU (BAĞIROV), binlerce Azerbaycanlı ve yüzlerce Türkiyeli öğrencinin eğitim camiasına kazandırılmasına katkıda bulunmuştur.